muzeum
KOMENSKÉHO
V PŘEROVĚ

Výroční zpráva 2020
Muzeum Komenského v Přerově

Muzeum

Helfštýn

Ornis

Obsah

1 Základní údaje o organizaci 3
2 Úvodní slovo ředitele 4
3 Organizační struktura 6
4 Souhrnné údaje o sbírkách 7
Chronologická evidence
Systematická evidence
Inventarizace
Centrální evidence sbírek
5 Souhrnné údaje o návštěvnosti a stálých expozicích 12
Návštěvnost
Expozice
6 Oddělení společenských věd 14
Souhrnné hodnocení OSV
Hodnocení jednotlivých pracovišť OSV
Knihovny
Věda a výzkum
Konference, semináře a dílny
Publikační činnost
Výpůjčky a zápůjčky
Ostatní činnost
7 ORNIS – Ornitologická stanice Muzea Komenského 31
Souhrnné hodnocení činnosti ORNIS
Hodnocení jednotlivých pracovišť
Preparátorská dílna
Knihovna
Edukační činnost
Ekoporadna
Mykologická poradna
Tvorba sbírky a péče o sbírky
Věda a výzkum
Konference, semináře a dílny
Publikační činnost
Prezentace
Výpůjčky a zápůjčky
Ostatní činnost
Jiné služby veřejnosti
8 Správa hradu Helfštýna 40
Souhrnné hodnocení činnosti SHH
Tvorba sbírky a péče o sbírky
Věda a výzkum
Konference, semináře a dílny
Publikační činnost
Prezentace
Marketing
Ostatní
Služby badatelům
Pronájmy hradu
Údržba a opravy hradu

9 Výstavní a programové oddělení 49
Souhrnné hodnocení činnosti VPO
Hodnocení jednotlivých pracovišť
Výstavy a kulturně výchovná činnost
Edukační činnost
Marketingová komunikace
10 Oddělení správy a provozu 57
Investice a stavebně výrobní činnost
Ostatní činnost
11 Ekonomické oddělení 58
Základní personální údaje
Základní údaje o hospodaření organizace
Údaje o majetku, s nímž je organizace příslušná hospodařit, zejména údaje o jeho využití a účetní metodě odpisování majetku
Údaje o rozpočtu příjmů a výdajů v rozsahu závazných ukazatelů
Výsledky provedených vnějších kontrol
Zdůvodnění zlepšeného nebo zhoršeného hospodářského výsledku dosaženého příspěvkovou organizací
12 Oddělení ředitelství 75
Členství v organizacích
13 Další informace. Standardy veřejných služeb 76
Standardy veřejných služeb

1 Základní údaje o organizaci

Název: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.
Sídlo: Horní náměstí 7/7, Přerov I-Město, 750 02 Přerov
IČ: 00097969
Bankovní spojení: ČSOB a.s., č. ú. 155442751/0300
Telefon: +420 581 215 052
E-mail: info@prerovmuzeum.cz
ID datové schránky: 5vkk6bc
www.prerovmuzeum.cz

Zřizovatel: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Statutární zástupce: Mgr. Radim Himmler, ředitel

Základní charakteristika podle zřizovací listiny:
Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace, plní funkci muzea ve smyslu ustanovení § 10 odst. 6 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Zřizuje se za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti sbírky muzejní povahy. Plní dokumentační, vědecké, umělecké, vzdělávací a kulturně společenské poslání. Organizace shromažďuje sbírky hmotných dokladů vývoje přírody, prehistorie a historie české i zahraniční provenience, zejména však z oblasti Hané a Záhoří, především v oborech archeologie, etnografie, historie a dějiny umění. Odbornou funkci s celorepublikovou i mezinárodní účinností zastává v oblasti dějin školství, ornitologii a prezentaci umění se zaměřením na umělecké kovářství.

Zaměření a specializace:
archeologie, archiválie, písemnosti a dokumentace dějin školství a komeniologie, archivní dokumentace, cín, časopisy, entomologie, fond Lipník, fond Tovačov, fotografie, filmy, videozáznamy a jiná media, historická kartografie, historické knižní fondy, historický nábytek, chronometrie, kalendáře, ročenky a schematismy, kramářské písně, mapy, metrologie, militária, mineralogie a geologie, novodobá komeniana, numismatika-faleristika, numismatika-papírová platidla, numizmatika, oologie, ornitologie, plakáty, řemesla-průmyslová výroba, sfragistika, školní mapy, školní nábytek a zařízení, školní obrazy, učebnice, učební pomůcky, umělecké kovářství, užité umění, umělecký průmysl, umělecká řemesla a lidová výroba, varia, vexilologie, výroční zprávy, výtvarné umění.

2 Úvodní slovo ředitele

Na rok 2020 budeme vzpomínat s rozporuplnými pocity. Ovlivnila jej série vládních omezení spojených s prokázáním výskytu koronaviru (označovaného jako SARS CoV-2, nebo Covid-19) na území České republiky. Z důvodu nařízení vlády muselo být mnoho podniků a objektů uzavřeno. Zakázány byly také návštěvy a prohlídky muzeí, galerií, výstavních prostor, hradů, zámků a obdobných historických nebo kulturních objektů, hvězdáren a planetárií, a to od 12. března do 25. května a znovu pak od 12. října do 2. prosince a poté ještě od 18. prosince až do konce roku 2020. Návštěvníci tak přišli v součtu o celkem 111 dnů, kdy by jinak bylo muzeum a jeho pobočky pro veřejnost běžně otevřeno. Museli jsme přistoupit k zrušení řady chystaných výstav a akcí, řada z nich byla omezena časově nebo počtem vstupů, nebo se musela odložit. Poprvé po 38. letech se nemohl uskutečnit pravidelný vrchol návštěvnické sezóny, obvykle bohatě navštívená akce s mezinárodní účastí, setkání uměleckých kovářů Hefaiston.

Uvedená omezení i pokles návštěvnosti zejména interiérových výstav a nemožnost realizovat edukační programy pro školy znamenaly pro Muzeum Komenského také ekonomické ztráty. Pokles předpokládaných příjmů ve srovnání s průměrem (za posledních 5 let) měsíců, kdy bylo uzavřeno, činil 400 tis. Kč. Došlo také k propadu návštěvnosti. Souhrnná návštěvnost přes 92 tisíc osob za celý rok je nejnižší za posledních 20 let. A zejména na zámku v Přerově s 11,5 tisíci návštěvníky došlo k výraznému procentuálnímu poklesu, a to o 41%, respektive na ORNIS s necelými 3 tisíci dokonce o 70%, ve srovnání s předchozím rokem.

Přesto se ale sezóna 2020 zapíše do historie muzea v kladném smyslu několika významnými počiny. 21. srpna došlo za účasti řady významných hostů (zástupců investora Olomouckého kraje, zástupců zhotovitele Sdružení pro zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn HOCHTIEF CZ – ARCHATT PAMÁTKY a mnoha dalších vzácných hostů) k dlouho očekávanému slavnostnímu otevření renovovaného paláce hradu Helfštýna. Ten se po téměř tříleté realizaci podařilo díky zřizovateli muzea Olomouckému kraji a dotaci z Integrovaného Regionálního operačního programu (IROP) v rámci výzvy č. 21 – muzea nejen zachránit, ale i doplnit o dílčí skleněné zastřešení a o vloženou cortenovou moderní prohlídkovou trasu. Tato událost i její obrovská publicita přivedla v letním mezičase mezi omezeními před vyhlášením druhého nouzového stavu na hrad nečekané množství návštěvníků. Roční návštěvnost hradu 77 883 osob byla velkým úspěchem jak s ohledem na omezení kvůli koronaviru, tak i v části sezóny trvajícím omezením z důvodu dokončované stavby. Hlavně díky tržbám ze vstupného a částečně i z prodeje zboží hradu Helfštýna byl v kladném smyslu ovlivněn celkový hospodářský výsledek celého muzea v nelehkém roce 2020.

Menší, ale přínosnou akcí, kterou administrovalo muzeum z prostředků účelové dotace zřizovatele, byla „Sanace hradby Kravařského předhradí na hradě Helfštýn – severozápadní část“ uskutečněná v podzimních měsících roku 2020 vysoutěženou firmou ZAK PLUS – stavba s.r.o. Přerov. Šlo o pokračování oprav úseků hradeb podle schváleného plánu z roku 2013.

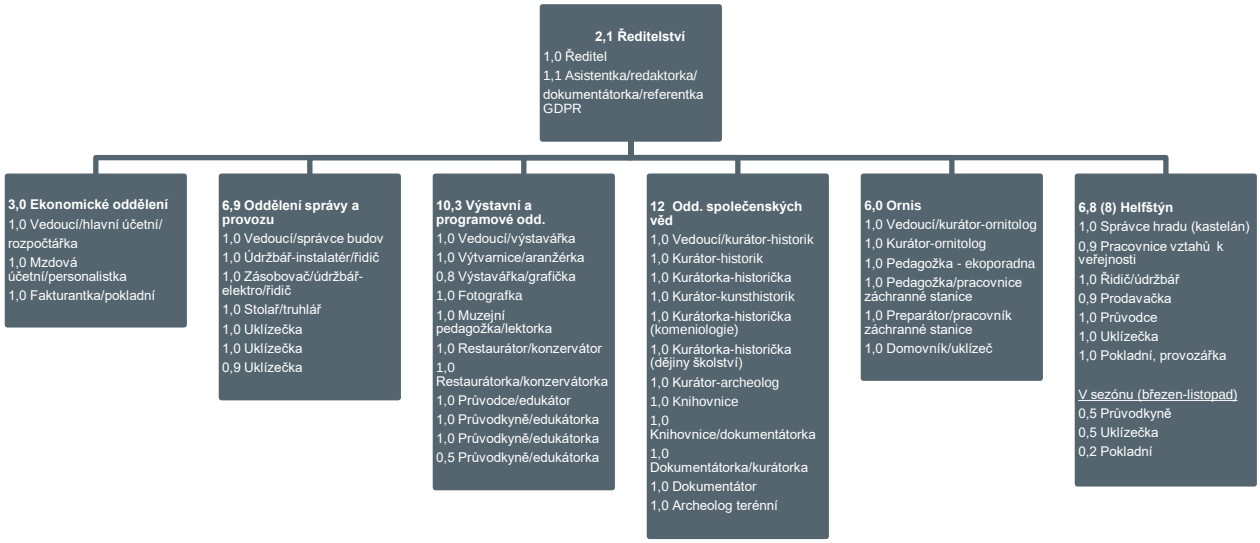
Koncem října 2020 došlo k zahájení další pro muzeum zásadní stavební akce, kýžené rekonstrukce budovy Ornitologické stanice (ORNIS), která včetně nové přístavby potrvá podle plánu následujících 29 měsíců.

K zdařilým výsledkům roku 2020 lze připočítat také nebývalou aktivitu odborných pracovníků muzea při zvýšené publikační činnosti, zejména při přípravě a vydávání vlastních publikací. Vyšla tak postupně kolektivní monografie *Květnové povstání českého lidu ve dnech 1.–5. 5. 1945*, navazující na stejnojmennou konferenci uskutečněnou v odloženém termínu 10. září 2020, dále reprezentativní kniha *Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány*, a katalogy *Komenský ve sběratelství* a *Pozdně gotické, renesanční a raně barokní kachle z Přerovska* a nakonec ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií a Národním muzeem v přírodě *Názvosloví etnografických sbírek II. Školství*. Muzeum Komenského v Přerově se s finanční podporou statutárního města Přerov stalo také producentem filmového dokumentu *Přerovské povstání... 75 let poté*, jehož premiéra se uskutečnila (v náhradním termínu) 12. září 2020.

Výsledek hospodaření za rok 2020 skončil celkovým ziskem 1 860 822,87 Kč, na čemž se podílela hlavní činnost ziskem 1 672 638,44 Kč (po odpočtu transferového podílu 379 026,29 Kč) a doplňková činnost ziskem 188 184,43 Kč. Hodnota transferového podílu činila 1 293 612,15 Kč. Konečný disponibilní zisk dosáhl výše 567 210,72 Kč, což znamená posílení fondového hospodaření, tzn. vlastních zdrojů pro budoucí období.

V průběhu roku 2020 došlo k několika změnám v personální oblasti. Na základě organizační změny v oddělení Správa hradu Helfštýna byla nově přijata pracovnice pro vztah s veřejností a jiným rozdělením úkolů došlo k vytvoření pozice pokladní-provozářky. Na pozici knihovnice pedagogické knihovny OSV byla po odchodu předchozí pracovnice do důchodu na základě výběrového řízení vybrána nová knihovnice. Obsazena byla i pozice uklízečky OSP po odchodu předchozí pracovnice do starobního důchodu. Z důvodu odchodu grafičky-výstavářky z oddělení VPO na MD bylo s obtížemi hledáno obsazení této pozice, nejprve od začátku dubna a po dalším odchodu pracovnice ke konci října se pak podařilo vyřešit obsazení místa až v závěru roku. Ze strany zaměstnavatele byla v duchu pokynů vlády zaměstnancům, jejichž charakter práce to dovoloval, umožněna během nouzového stavu práce mimo pracoviště zaměstnavatele (tzv. home office).

3 Organizační struktura (k 31. 12. 2020)

4 Souhrnné údaje o sbírkách

Chronologická evidence

Chronologický zápis	Přírůst.číslo	Kusů	Náklady v Kč
úplatné nabytí	494	495	134 914,00
bezúplatné nabytí - dary a převody	139	139	0,00
bezúplatné nabytí - sběr	1 360	1 521	0,00
Celkem	1 993	2 155	134 914,00

Podsbírka			
0. Nová archeologická sbírka MKP	5	5	0,00
1. Archeologická	0	0	0,00
2. Archivní dokumentace	9	10	0,00
3. Cín	0	0	0,00
4. Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	1 023	1 153	2 800,00
5. Historický nábytek	80	80	5 800,00
6. Chronometrie	0	0	0,00
7. Mapy	12	12	1 738,00
8. Metrologie	0	0	0,00
9. Militária	0	0	0,00
10. Numismatická	27	27	0,00
11. Numismatika - faleristika	0	0	0,00
12. Numismatika – papírová platidla	7	7	1 800,00
13. Plakáty	61	89	0,00
14. Řemeslo-průmyslová výroba	16	19	700,00
15. Sfragistika	1	1	0,00
16. Užité umění, umělecký průmysl, umělecká řemesla a lidová výroba	1	1	400,00
17. Vexilologie	0	0	0,00
18. Výtvarného umění	25	25	34 100,00
19. Varia	8	8	1 100,00
20. Fond Lipník	0	0	0,00
21. Fond Tovačov	0	0	0,00
22. Archiválie, písemnosti a dokumentace dějin školství a komeniologie	407	407	27 486,00
23. Časopisy	26	26	11 454,00
24. Historická kartografie	2	2	2 684,00
25. Historické knižní fondy	0	0	0,00
26. Kalendáře, ročenky a schematismy	5	5	0,00
27. Kramářské písně	0	0	0,00
28. Novodobá komeniana	21	21	1 827,00
29. Školní mapy	14	14	3 825,00

30. Školní nábytek a zařízení	2	2	1 550,00
31. Školní obrazy	64	64	30 608,00
32. Učební pomůcky	106	106	2 700,00
33. Učebnice	68	68	4 342,00
34. Výroční zprávy	3	3	0,00
Celkem za OSV	**1 993**	**2 155**	**134 914,00**
35. Umělecké kovářství **[Celkem za Helfštýn]**	**0**	**0**	**0,00**
36. Entomologická	0	0	0,00
37. Mineralogicko-geologická	0	0	0,00
38. Oologická	3	12	0,00
39. Ornitologická	47	47	0,00
40. Parazitologická	0	0	0,00
Celkem za ORNIS	**50**	**59**	**0,00**
Celkem za Muzeum Komenského	**2 043**	**2 214**	**134 914,00**

Systematická evidence

Systematický zápis		
Podsbírka	Počet	Celkový stav k 31. 12. 2020 ks
0. Nová archeologická sbírka MKP	300	21 653
1. Archeologická	0	107 648
2. Archivní dokumentace	0	11 365
3. Cín	0	117
4. Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	100	23 760
5. Historický nábytek	55	327
6. Chronometrie	0	360
7. Mapy	12	514
8. Metrologie	0	108
9. Militária	2	990
10. Numismatická	0	16 384
11. Numismatika - faleristika	208	3 719
12. Numismatika – papírová platidla	145	1 663
13. Plakáty	0	9 590
14. Řemeslo-průmyslová výroba	9	2 216
15. Sfragistika	0	199
16. Užité umění, umělecký průmysl, umělecká řemesla a lidová výroba	325	5 712
17. Vexilologie	68	863
18. Výtvarného umění	0	4 711
19. Varia	17	4 187
20. Fond Lipník	0	602
21. Fond Tovačov	0	8 864

22. Archiválie, písemnosti a dokumentace dějin školství a komeniologie	676	21 563
23. Časopisy	111	10 588
24. Historická kartografie	2	205
25. Historické knižní fondy	0	3 711
26. Kalendáře, ročenky a schematismy	5	983
27. Kramářské písně	0	2 811
28. Novodobá komeniana	21	3 256
29. Školní mapy	0	1 103
30. Školní nábytek a zařízení	2	423
31. Školní obrazy	5	10 981
32. Učební pomůcky	106	7 812
33. Učebnice	25	43 142
34. Výroční zprávy	3	43 594
Celkem za OSV	**2 197**	**375 724**
35. Umělecké kovářství **[Celkem za Helfštýn]**	**0**	**1 307**
36. Entomologická	0	0
37. Mineralogicko-geologická	0	0
38. Oologická	12	12 805
39. Ornitologická	47	7 109
40. Parazitologická	0	27 000
Celkem za ORNIS	**59**	**46 914**
Celkem za Muzeum Komenského	**2 256**	**423 945**

Inventarizace

Z celkového počtu 301 925 kusů sbírkových předmětů (stav k 31. 12. 2020) Sbírky Muzea Komenského v Přerově (MKO/002-05-06/145002), tvořené 40 podsbírkami, a Nové archeologické sbírky Muzea Komenského v Přerově (PŘA/003-08-04/310003), tvořené 1 podsbírkou, bylo v roce 2019 periodickou (roční) inventarizací zkontrolováno 34 714 evidenčních čísel, tedy 11,50%.

Tabulka inventarizace MPK za rok 2020			
Podsbírka	výchozí stav k 31. 12. 2020 (počet ks)	inventarizovaných ks v roce 2020	procent fondu
0. Nová archeologická sbírka MKP	7 058	710	10,10%
1. Archeologická	107 648	10 773	10,00%
2. Archivní dokumentace	10 724	1 280	11,90%
3. Cín	117	0	0,00%
4. Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	17 515	2 322	13,30%
5. Historický nábytek	225	0	0,00%
6. Chronometrie	231	0	0,00%
7. Mapy	435	0	0,00%
8. Metrologie	106	0	0,00%

9. Militária	906	0	0,00%
10. Numismatická	16 273	588	3,60%
11. Numismatika - faleristika	1 131	256	22,60%
12. Numismatika – papírová platidla	1 641	150	9,10%
13. Plakáty	9 431	1 076	11,40%
14. Řemeslo-průmyslová výroba	2 177	321	14,80%
15. Sfragistika	168	18	10,70%
16. Užité umění, umělecký průmysl, umělecká řemesla a lidová výroba	3 546	0	0,00%
17. Vexilologie	61	0	0,00%
18. Výtvarného umění	3 572	1 308	36,60%
19. Varia	4 124	530	12,90%
20. Fond Lipník	598	51	8,50%
21. Fond Tovačov	8 789	643	7,30%
22. Archiválie, písemnosti a dokumentace dějin školství a komeniologie	20 163	2 240	11,10%
23. Časopisy	10 241	4 111	40,10%
24. Historická kartografie	188	21	11,10%
25. Historické knižní fondy	3 708	412	11,10%
26. Kalendáře, ročenky a schematismy	887	90	10,10%
27. Kramářské písně	2 811	313	11,10%
28. Novodobá komeniana	3 100	344	11,10%
29. Školní mapy	1 074	0	0,00%
30. Školní nábytek a zařízení	380	0	0,00%
31. Školní obrazy	10 112	0	0,00%
32. Učební pomůcky	7 087	500	7,10%
33. Učebnice	42 604	2 527	5,90%
34. Výroční zprávy	43 512	4130	9,50%
35. Umělecké kovářství	1 211	0	0,00%
36. Entomologická	192	0	0,00%
37. Mineralogicko-geologická	1 213	0	0,00%
38. Oologická	12 701	0	0,00%
39. Ornitologická	6 958	0	0,00%
40. Parazitologická	74	0	0,00%
Celkem za Muzeum Komenského	**301 925**	**34 714**	**11,50%**

Centrální evidence sbírek

Hlášení změn proběhlo podle platných předpisů. V roce 2020 bylo provedeno prostřednictvím programu CES online jedenkrát, v měsíci květnu.

Centrální evidence sbírek	předmětů v ks	cel. evid.čísel
1. Zařazení do sbírky	2 214	2 078
2. Vyřazení ze sbírky	-	-

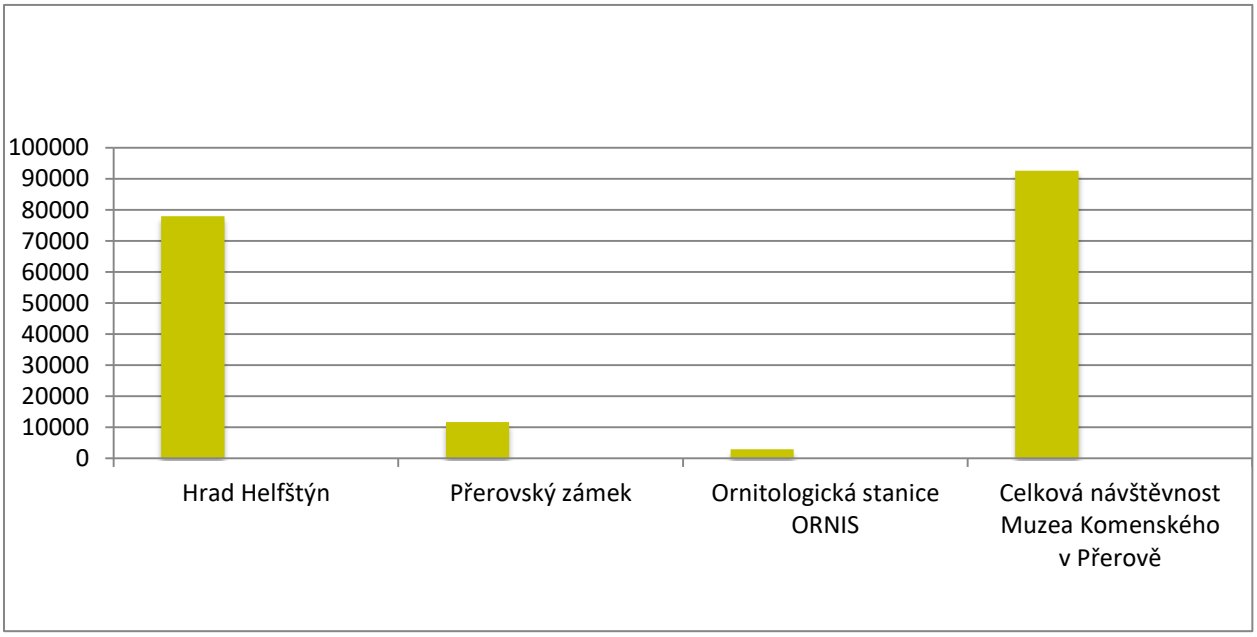
Nájem a výpůjčky	evid. čís.- ks	z toho zahraničí ev.č.-ks
1. Nájem	8 ks	-
2. Výpůjčky	287 ev. č. - 313 ks	-
3. Zápůjčky	799 ev. č. - 904 ks	-

5 Souhrnné údaje o návštěvnosti a stálých expozicích

Návštěvnost

V loňském roce činila celková návštěvnost Muzea Komenského v Přerově včetně jeho poboček – hradu Helfštýna a Ornitologické stanice v Přerově – celkem 92 549 návštěvníků.
Během sezony 2020 samotný hrad Helfštýn navštívilo 77 883 návštěvníků i vzhledem k omezené provozní době. Sezónní výstavu *Příběh torza* zhlédlo celkem 25 850 návštěvníků. Nejnavštěvovanější hradní akcí bylo Kovářské fórum s 8 869 návštěvníky. Velmi úspěšné byly i jiné akce, jako např. Novoroční výstup, Helfštýn plný řemesel nebo Noční kování.
Nabídka stálých expozic a výstav na přerovském zámku včetně dalších muzejních akcí, které mohly proběhnout v době před začátkem a v mezidobí vládních nařízení omezující celkový provoz muzea, zaujala 11 716 návštěvníků. Nejvíce návštěvníků, přesněji 3 094, nalákala ke zhlédnutí výstava *Hledání podobizny Komenského*. Návštěvnicky úspěšnou byla i výstava *Zdeněk Burian: školní výukové obrazy*, kterou navštívilo 1 045 návštěvníků.
Do Ornitologické stanice zavítalo v loňském roce 2 950 lidí. Výstavu *Čižba – umění jemné a líbezné* si prohlédlo 405 návštěvníků.
Návštěvnosti muzea pomáhají i výchovně vzdělávací programy, které muzejní pedagožky realizují na přerovském zámku a na Ornitologické stanici. V roce 2020 se programů zúčastnilo celkem 2 015 žáků a pedagogů.
Návštěvnost výstav i akcí všech poboček Muzea Komenského v Přerově byla více či méně ovlivněna vynuceným uzavřením muzea. K pozitivním číslům návštěvnosti hradu Helfštýna rovněž dopomohlo otevření nově zrekonstruovaného paláce hradu pro veřejnost, který přitáhl velké množství návštěvníků.

Graf návštěvnosti Muzea Komenského v Přerově a jeho poboček

Expozice

Muzeum Komenského má v současné době 19 expozic, z toho dvě na ORNIS a čtyři na hradě Helfštýně.

Přehled stávajících expozic

Stávající expozice			
název	rok vzniku expozice	místo	průvodce vydán
Archeologie Přerovska	2000	Přerov zámek	2010
Národopis Hané a lipenského Záhoří	1996	Přerov zámek	0
Slavnostní zámecká síň města Přerova	2001	Přerov zámek	0
Vyhlídková věž s vedutami Přerova 1593-1940	1998	Přerov zámek	0
Mineralogie	1993	Přerov zámek	1987
Entomologie	1969	Přerov zámek	1987
Školní třída ze 17. století	1992	Přerov zámek	0
Školní třída a kabinet měšťanské školy z doby Rakousko-Uherska	1987	Přerov zámek	1987
Školní třída z období 1. republiky	1992	Přerov zámek	0
Školní třída z 50. let 20. století	1992	Přerov zámek	0
Blahoslav, Komenský a Přerov	2015	Přerov zámek	0
Tajemství tónu zvonů	1998	Přerov zámek	2003
Zámecký pokoj z 1. třetiny 19. století	2001	Přerov zámek	0
Mincovna	2001	hrad Helfštýn	2012
Expozice uměleckého kovářství	1986	hrad Helfštýn	2012
Expozice Archeologie na hradě Helfštýně	2012	hrad Helfštýn	2012
Expozice paláce	2020	hrad Helfštýn	0
Ptačí zahrada Františka Gintera	2006	ORNIS	0
Ptáci ČR	1981	ORNIS	1987

6 Oddělení společenských věd

Souhrnné hodnocení OSV

Oddělení společenských věd realizovalo svou činnost v roce 2020 ve třech hlavních oblastech: sbírkotvorné, prezentační a vědecko-výzkumné. Oddělení spravuje většinu sbírkových předmětů muzea (jednu celou sbírku s jednou podsbírkou a 34 ze 40 podsbírek druhé muzejní sbírky, dohromady se jedná o 375 724 kusů sbírkových předmětů). Pracovníci oddělení mají svá pracoviště ve čtyřech budovách v Přerově (Horní náměstí 21, Horní náměstí 31, Horní náměstí 35 a na Nábřeží Dr. Edvarda Beneše 274/21), depozitáře pak v šesti různých objektech v Přerově (v budovách Horní náměstí 1, Horní náměstí 7 – přístavba, Horní náměstí 21, Horní náměstí 31, Horní náměstí 35, Nábřeží Dr. Edvarda Beneše 274/21). V průběhu zimních měsíců je oddělení posilováno zpravidla jedním pracovníkem z oddělení Správy hradu Helfštýna, který provádí práci dokumentátora a pomáhá tak kurátorům OSV při jejich práci.

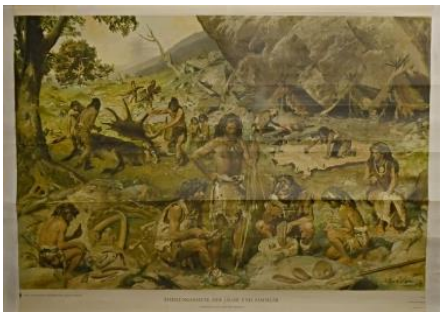

V oblasti sbírkotvorné činnosti pokračovali pracovníci Oddělení společenských věd v roce 2020 v soustavné a systematické akviziční činnosti, chronologickém (1 993 ev. č., 2 155 ks) a systematickém zápise (2 197 ks), evidenci sbírkových předmětů v Centrální evidenci sbírek (prostřednictvím CES on-line) a inventarizacích (desetiletý cyklus zahájen v roce 2013, v roce 2020 inventarizováno v rámci OSV 34 714 kusů sbírkových předmětů). Akviziční činnost byla v roce 2020 uskutečňována prostřednictvím systematických sběrů, darů a nákupů sbírkových předmětů. Přírůstky zaznamenaly podsbírky Nová archeologická, Archivní dokumentace, Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média, Historický nábytek, Mapy, Numizmatika, Numizmatika – papírová platidla, Plakáty, Řemeslo a průmyslová výroba, Sfragistika, Varia, Archiválie, písemnosti a dokumentace dějin školství a komeniologie, Časopisy, Historická kartografie, Kalendáře, ročenky a schematismy, Novodobá komeniana, Školní nábytek a zařízení, Školní mapy, Školní obrazy, Učební pomůcky, Učebnice a Výroční zprávy.

Mezi nejzajímavější nově získané předměty patří zejména tematické školní obrazy (např. německé vydání obrazu Zdeňka Buriana Sídliště člověka ze starší doby kamenné a několik nástěnných obrazů z přelomu 19. a 20. století), drobné školní archiválie a komeniana (včetně

dvou vzácných, zrcadlově převrácených zkusmých tisků nepřijatého návrhu známky s podobiznou J. A. Komenského od Aloise Mudruňky), dvě staré mapy Moravy (vydané Georgem Rollosem v Londýně roku 1760 a Johannem Ulrichem Müllerem ve Frankfurtu roku 1702), měděné a bronzové sekerky z Přerovska, fotografie ze života a tvorby přerovského sochaře Josefa Bajáka, soubor fotografií zachycujících konec druhé světové války v Lipníku nad Bečvou, soubor obrazů přerovských výtvarníků Evy Siblíkové a Jana Chmelaře, historický nábytek ze zámku v Rokytnici u Přerova, unikátní domácí školní lavice vyrobená v holešovském Dřevopodniku pro anglický trh v 80. letech 20. století a kamenná kotvová stavebnice ANKER z poloviny 20. století.

Rovněž docházelo k průběžnému předávání sbírkových předmětů k základnímu očištění a konzervování, část sbírkových předmětů byla nafocena nebo naskenována kurátory, muzejní fotografkou nebo dalšími pracovníky muzea (2 675 ks).

Ve vědecko-výzkumné činnosti probíhala úspěšná práce na plánovaných i mimořádných interních a externích úkolech (viz soupis níže), v prezentační oblasti se pracovníci Oddělení společenských věd podíleli na přípravě a realizaci několika muzejních výstav (viz soupis níže) a výstavního projektu Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás. Pracovníci oddělení prezentovali výstavy a své pracovní aktivity v médiích, spolupracovali na realizaci výstav mimo prostory Muzea Komenského. Uspořádali konferenci věnovanou 75. výročí konce druhé světové války, popularizační přednášky (jejich počet byl výrazně redukován pandemií Covid-19) a komentované prohlídky (jejich počet byl naopak navýšen s ohledem na pondělní otevření výstav v období od května do července 2020), zúčastnili se konferencí a seminářů (zpravidla v on-line podobě). Na webu MKP byly veřejnosti zpřístupněny elektronické verze vybraných publikací vydaných v minulosti pracovníky OSV.

Pracovníci oddělení poskytli různým institucím, médiím a jednotlivcům celou řadu fotografií sbírkových předmětů. Poskytnutí bylo ošetřeno schválenými Žádostmi o souhlas s publikováním reprodukcí sbírkových předmětů (celkem 19 žádostí o využití 572 ks reprodukcí). V průběhu roku 2020 byla navázána a prohlubována spolupráce s řadou institucí a subjektů regionálního i celostátního významu (viz soupis níže).

K největším úspěchům oddělení v roce 2020 patřilo realizování přejaté a pracovníky MKP výrazně rozšířené (o autentické archeologické nálezy z Přerovska) výstavy Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás, ke které byla připravena řada doprovodných akcí (výstavní projekt) a výstavy k 115. výročí narození malíře Zdeňka Buriana, uspořádání konference Květnové povstání českého lidu ve dnech 1.–4. 5. 1945 a vydání kolektivní monografie a dvou katalogů sbírkových předmětů.

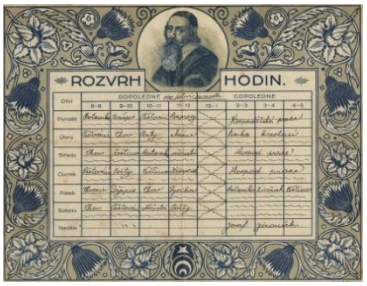
Kvůli pandemii nemoci Covid-19 byla činnost oddělení v některých oblastech (akce pro veřejnost, přednášky, výstavní činnost) výrazně omezena, případně významně ovlivněna. V době nouzového stavu nebylo možné realizovat badatelské návštěvy a pro veřejnost byly uzavřeny i obě knihovny OSV. Pracovníci oddělení využívali možnost čerpání home office (nejčastěji se věnovali sbírkotvorné, vědecko-výzkumné a publikační činnosti).

Hodnocení jednotlivých pracovišť OSV

Činnost **Pracoviště dějin školství** je personálně zajištěna pěti pracovníky (čtyři kurátoři sbírkových fondů, jedna knihovnice). Pracoviště spravuje 14 podsbírek, celkem 150 686 ks sbírkových předmětů. V akviziční činnosti byly podsbírky spravované pracovníky Pracoviště

dějin školství v roce 2020 obohaceny celkem o 730 ks. Během roku 2020 zpracovali kurátoři celkem 968 ks sbírkových předmětů systematickou evidencí. Kurátorka J. Klímová připravila výstavu *Zdeněk Burian: školní výukové obrazy*, s řadou komentovaných prohlídek. Pracovníci se podíleli na realizaci vědeckovýzkumných úkolů, publikační činnosti, spolupracovali prostřednictvím zápůjček sbírkových předmětů na realizaci výstav a expozic se školní a komeniologickou tematikou na řadě míst České republiky. Pracovníci se zúčastnili několika konferencí a seminářů (v době protikoronavirových opatření převážně uskutečněných on-line), přispívali do odborných časopisů, propagovali výstavy a další akce oddělení na webu muzea a spoluprací se sdělovacími prostředky. Pracovníci se také intenzivně věnovali plánům,

sumarizacím a konzultacím, souvisejícím se zamýšlenou kompletní přestavbou a stěhováním budovy HN 35, která by měla začít v roce 2021.

Jedním z hlavních úkolů tohoto pracoviště na rok 2020 bylo připomenutí 350. výročí úmrtí J. A. Komenského. Řada plánovaných akcí musela být z epidemiologických důvodů zrušena. Díky kurátorce H. Kovářové se podařilo realizovat alespoň celosezónní výstavu *Hledání podobizny Komenského* (v MKP) a spolupracovat s Filozofickým ústavem Akademie věd ČR na tvorbě výstavy *Komenský v kulturách vzpomínání.* Kurátorka H. Kovářová se také aktivně zapojila do akce *Celý svět čte Komenského*, která se konala ve výroční den 15. 11. 2020 jako živé vysílání na YouTube. V tento den byla také vysílána reportáž z MKP formou živého vstupu v televizním vysílání (ČT). Dalším, trvalým, příspěvkem ke zmíněnému výročí je vydaná publikace *Komenský ve sběratelství: katalog vybraných komenián ze sbírky Muzea Komenského v Přerově (filatelie, filokartie, filumenie, drobné tisky).*

Činnost **Pracoviště regionální historie** je personálně zajištěna pěti pracovníky (čtyři kurátoři sbírek, včetně vedoucího, jedna knihovnice na 0,8 úvazku). Pracoviště spravuje 19 podsbírek, což je celkem 92 836 ks sbírkových předmětů. Akviziční činnost pracoviště v roce 2020 znamenala nárůst sbírkových předmětů o 1 250 ks. Systematickou evidencí bylo zpracováno 929 ks sbírkových předmětů. Během roku 2020 se pracovníci tohoto pracoviště podíleli na plnění interních úkolů, na přípravě muzejních výstav, na realizaci vědecko-výzkumných úkolů a různých, byť omezených, akcí pro veřejnost, na spolupráci s médii, přispívali do regionálního tisku, publikovali. Nejnáročnějším úkolem bylo uspořádání konference *Květnové povstání českého lidu ve dnech 1.–4. 5. 1945* a vydání stejnojmenné publikace. V roce 2020 pokračovala změna lokací v depozitářích v budově NEB 21, započatá v roce 2019.

Archeologické pracoviště je personálně zajištěno dvěma pracovníky (kurátor sbírkových fondů, terénní archeolog). Jeho činnost se zaměřuje na dva okruhy: správu sbírek a terénní (záchranné) archeologické výzkumy. Archeolog-kurátor spravuje Novou archeologickou sbírku s 21 653 ks sbírkových předmětů, Archeologickou podsbírku se 107 648 ks sbírkových předmětů a archeologickou část podsbírky Fond Tovačov s 2 901 ks sbírkových předmětů, celkem tedy 132 202 ks sbírkových předmětů. Během roku 2020 bylo do chronologické evidence zapsáno v rámci archeologického pracoviště 5 ks sbírkových předmětů. Celkem 300 ks sbírkových předmětů bylo zpracováno systematickou evidencí. Archeologické pracoviště je současně pověřeným pracovištěm regionální správy Státního archeologického seznamu vedeného Národním památkovým ústavem pro okres Přerov.
Terénní archeolog zajišťuje archeologický dozor a provádění záchranných archeologických výzkumů na území okresu Přerov. Během roku 2020 zajistil realizaci řady záchranných archeologických výzkumů stavebních investic, i nadále pokračoval v aktivitách spojených se záchranou významné historické a archeologické lokality zříceniny hradu Drahotuš, prováděl ZAV na hradě Helfštýně při realizačních pracích na zastřešení hradního paláce, podílel se na externím Projektu preventivní archeologie v Olomouckém kraji. Ve spolupráci s I. Loskotovou z Masarykovy univerzity v Brně publikoval katalog kachlů ze sbírek MKP a Muzea a galerie Hranice.
Pracovníci Archeologického pracoviště vyvíjeli v roce 2020 vědecko-výzkumnou a publikační činnost. A. Drechsler se jako spolukurátor podílel na realizaci výstavního projektu k aktivně přejaté (vypůjčené) výstavě *Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás.*

Knihovny

Činnost **Všeobecné knihovny**, která je součástí pracoviště regionální historie, je personálně zajištěna odbornou knihovnicí (úvazek 0,8), která obstarává 28 107 knihovních jednotek. Fond knihovny se v roce 2020 rozrostl o 634 knihovních jednotek. V Souborném katalogu Národní knihovny ČR je k 31. 12. 2020 zapsáno 8 907 titulů z fondu Všeobecné knihovny. Služeb knihovny využívalo v roce 2020 celkem 21 uživatelů, počet výpůjček dosáhl čísla 143 (z toho 5 v rámci MVS). Knihovna je často využívána pracovníky OSV, ale knihy zapůjčuje také pracovníkům dalších oddělení (VPO, ředitelství), veřejnosti (5 osob) i jiným muzeím či knihovnám v rámci služeb MVS. Knihovnice M. Straková se v roce 2020 věnovala výstavní činnosti (výstava *Nevěsty z jiných světů*: *cizinky v nás*, včetně plánovaných doprovodných programů, propagačních článků v regionálním tisku a vstupů pro televizi, rozhlas a ČTK). Podílela se na organizaci celostátního odborného semináře spolupořádaného Městskou knihovnou v Přerově a Muzeem Komenského v Přerově *Současná literatura pro děti a mládež a její vliv na rozvoj čtenářství IX.*, který vzhledem k pandemii Covid-19 poprvé úspěšně proběhl on-line formou, a na vydání sborníku k tomuto semináři.

Činnost **Pedagogické knihovny**, která je součástí pracoviště dějin školství, je personálně zajištěna jednou knihovnicí. V roce 2020 došlo k personální změně na této pozici. Dosavadní knihovnice J. Ranková odešla do důchodu, nahradila ji D. Trochtová. Do knihovny bylo zapsáno 280 nových knihovních jednotek (celkový stav knihovny k 31. 12. 2020 tak činil 29 861 knihovních jednotek), bylo katalogizováno 280 knih. Knihovnu navštívilo v roce 2020 celkem 15 uživatelů, počet výpůjček dosáhl čísla 249 (z toho 99 absenčních a 150 prezenčních). Knihovna je často využívána pracovníky OSV, ale knihy zapůjčuje také pracovníkům dalších oddělení. Knihovnice prováděla kontrolu duplicity lístkového katalogu s počítačovou databází, prověřovala multiplicitu nabízených knih, měnila uložení některých knih, opravovala katalogizační záznamy v programu Clavius a skenovala obálky a obsahy katalogizovaných knih, prováděla analytický popis článků z regionálního tisku, v knihovním programu Clavius průběžně činila opravy a doplňování jmenných a věcných autorit, podle databáze Národních autorit ČR. Zpracovávala rešerše pro zaměstnance muzea i požadavky uživatelů. Vedla agendu ISBN muzea k nově vydávaným publikacím.

Věda a výzkum

Interní výzkumné úkoly

Dějiny učebnic v českých zemích, průběžně, dlouhodobý úkol, M. Konířová. Cíl: průběžné zpracovávání pro potřeby sbírky, badatelů a publikační činnost. Výstup: v roce 2020 bez výstupu (článek v regionálním periodiku vyjde v roce 2021).

Detektivky a literatura o zločinu v historických kulisách i souvislostech, 2020–2021, M. Straková. Cíl: shromáždění podkladů a zpracování problematiky jako dílčí téma plánované výstavy k výročí Policie ČR, vytvoření podkladů pro nové přednáškové téma. Výstupy: v roce 2020 bez výstupu.

Dokumentární film Přerovské povstání 75 let poté, 2019–2020, P. Sehnálek. Cíl: shromáždění podkladů a výzkum literatury a pramenů pro vytvoření filmového dokumentu k 75. výročí Přerovského povstání. Výstup: zaznamenané a přepsané výpovědi pamětníků, dokumentární film, slavnostní premiéra filmu s besedou.

Dřevohostice ve světle archeologických pramenů, 2020–2022, Z. Schenk. Cíl: zpracování archeologických pramenů doplněných o výsledky nových povrchových prospekcí na katastrálním území obce Dřevohostice (okr. Přerov), pro kapitolu do plánované publikace o dějinách obce. Výstupy: v roce 2020 bez výstupu.

Gotické, renesanční a raně barokní kachle Přerovska, 2020, Z. Schenk. Cíl: studium literatury a zpracování archeologických pramenů pro výstavu a katalog. Výstupy: výběrový katalog k výstavě (vydaný 2020), která bude zahájena v březnu 2021.

Helfštýn ve světle archeologických pramenů, 2020, Z. Schenk. Cíl: studium literatury a zpracování archeologických pramenů pro vytvoření příspěvku do publikace o hradu Helfštýnu. Výstupy: kapitola ve vydané publikaci.

Hrad Helfštýn v letech 1650–1960, 2018–2020, L. Maloň. Cíl: studium literatury a archivních pramenů pro vytvoření příspěvku do plánované publikace o hradu Helfštýnu. Výstupy: kapitola ve vydané publikaci.

Ikonografie Přerova s ohledem na jeho stavební vývoj, od roku 2011, P. Sehnálek. Cíl: vytěžování a shromažďování obrazových dokumentů postihujících rozsáhlý stavební vývoj města Přerova

v průběhu 20. století, důraz je kladen zejména na objekty, které byly asanovány. Výstupy: článek v časopisu KROK.
Josef Spáčil – přerovský výtvarník a pedagog, 2019–2020, K. Lukeš. Cíl: studium literatury a archivních pramenů pro články v regionálním tisku. Výstupy: výstava MKP v roce 2020.
Knihovny a knihovníci – hrdinové příběhů, 2020–2021. M. Straková. Cíl: shromažďování podkladů pro zpracování tématu pro seminář Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství X, vytvoření podkladů pro nové přednáškové téma. Výstupy: v roce 2020 bez výstupu.
Komeniologická topografie, 2020, H. Kovářová. Cíl: shromažďování podkladů ke komeniologické topografii životopisné (místa pobytu J. A. Komenského) a topografii rozšířené (pomníky a památníky Komenského). Výstupy: čtyři panely na výstavě *Komenský v kulturách vzpomínání*, bude publikováno v katalogu *Komenský v kulturách vzpomínání* (tisk v roce 2021) a vybraná část také v katalogu výstavy *Comenius 1592–1670* (v tisku).
Komenský jako součást učiva (v učebnicích), průběžně od roku 2015, M. Konířová. Cíl: zpracovávání tématu jako doplňku komeniologického bádání muzea, jeho využití při komeniologickém výročí. Výstup: základní informace zpracovány pro článek v časopisu KROK.
Komenský ve sběratelství, 2020, H. Kovářová. Cíl: sestavení systematického katalogu sbírkových předmětů s podobiznou Komenského z oboru filatelie, filokartie, filumenie a drobné tisky (reklamní a školní dokumenty), shromažďování a třídění předmětů, dokumentačních materiálů a informací, zpracování katalogových hesel i přehledového textu. Výstupy: publikace vydaná MKP v roce 2020.
Konec 2. světové války na střední Moravě, 2012–2020, P. Sehnálek. Cíl: zevrubná interpretace dostupných pramenů k událostem Přerovského povstání a osvobození střední Moravy, vyhledávání nových pramenů, vytvoření podkladů pro plánovanou konferenci k 75. výročí Přerovského povstání. Výzkum bude pokračovat i v dalších letech s cílem zpracovat komplexní kolektivní monografii o Přerovském povstání a konci 2. světové války na Přerovsku. Výstupy: příspěvek na konferenci *Květnové povstání českého lidu ve dnech 1.–4. 5. 1945*, studie ve stejnojmenné kolektivní monografii, dokumentární film *Přerovské povstání 75 let poté*, spolupráce na pořadu z cyklu Historie.cs (ČT), věnovanému právě Přerovskému povstání.
Majitelé hradu Helfštýna, 2019–2020, L. Maloň. Cíl: studium literatury a archivních pramenů pro vytvoření příspěvku do publikace o hradu Helfštýnu. Výstupy: kapitola ve vydané publikaci.
Malíř Štěpán Andrýsek, 2020–2021, J. Klímová. Cíl: získání životopisných informací, příprava prezentace tvorby pro školní výuku (vzdělávací tisky a nástěnné obrazy). Výstup: v roce 2020 bez výstupu.
Mapa Moravy v konkurenčním boji holandských vydavatelů atlasů v letech 1573–1633, 2019–2020, H. Kovářová. Cíl: dokončení rozpracovaného tématu z předešlého roku Výstupy: článek v časopise *Rozpravy NTM: z dějin geodézie a kartografie 20.*
Nahošovice ve světle archeologických pramenů, 2020–2021, Z. Schenk. Cíl: zpracování archeologických pramenů doplněných o výsledky nových povrchových prospekcí na katastrálním území obce Nahošovice (okr. Přerov), pro kapitolu do plánované publikace o dějinách obce. Výstupy: v roce 2020 bez výstupu.
Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás, 2020, A. Drechsler, M. Straková. Cíl: shromáždění podkladů pro výrazné rozšíření přejaté výstavy (ateliéru Jak obléci pračlověka) o autentické archeologické nálezy k jednotlivým okruhům. Výstupy: výstava a její regionální rozšíření.
Povrchová prospekce na archeologických lokalitách v prostoru Bečevské brány a na Záhoří (k. ú. Hlinsko, k.ú. Horní Moštěnice, k. ú. Kojetín, k. ú. Křenovice u Kojetína, k. ú. Kladníky, k. ú. Lhota u Lipníka, k.ú. Nahošovice, k. ú. Pavlovice u Přerova, k. ú. Předmostí, k. ú. Sušice, k. ú. Tučín, k. ú. Tovačov, k. ú. Týn nad Bečvou), od 2005, Z. Schenk. Cíl: lokalizace a specifikace možných historických osídlení na daném území. Průběžné výstupy: publikování výsledků ve formě předběžných zpráv do periodika Archeologického ústavu AV ČR – Přehled výzkumů.

Přerovské osobnosti, od roku 2019, Š. Krákorová Pajůrková. Cíl: shromažďování podkladů pro zpracování medailonků významných přerovských osobností. Výstupy: příspěvek ve sborníku z konference *Osobnost a město: úloha osobnosti v rozvoji měst na Moravě v 19. století a v první polovině 20. století* a soubor článků v *Přerovském deníku*.
Příběhy z časů páry: 19. století v literárním zpracování, 2020. M. Straková. Cíl: rozšířené pojetí tématu zpracovaného v doktorské práci, nové souvislosti, aktualizace pramenů, vytvoření podkladů pro nové přednáškové téma. Výstupy: v roce 2020 bez výstupu.
Slabikáře v minulosti a současnosti, od r. 2020, M. Konířová. Cíl: příprava a shromažďování podkladů a sbírkových předmětů pro plánovanou výstavu (2023). Výstup: získání souboru sbírkových předmětů.
Sušice ve světle archeologických pramenů, 2020–2021, Z. Schenk. Cíl: zpracování archeologických pramenů doplněných o výsledky nových povrchových prospekcí na katastrálním území Sušice u Přerova (okr. Přerov), pro kapitolu do plánované publikace o dějinách obce. Výstupy: v roce 2020 bez výstupu.
Školní expozice v našich muzeích, galeriích a skanzenech, od 2014, L. Vyňuchal. Cíl: mapování stálých expozic a krátkodobých výstav se školní tematikou, které zahrnují interiéry školních tříd a kabinetů, včetně trojrozměrných učebních pomůcek, vytvoření soupisu míst, institucí, názvů expozic a výstavních celků, shromažďování bližších informací a fotodokumentace k jednotlivým akcím a projektům. Výstupy: průběžně tvořený soupis a dokumentace školních expozic, rozšíření souboru fotografií.
Výrobci učebních pomůcek a školního nábytku v 1. polovině 20. století, dlouhodobý úkol, L. Vyňuchal. Cíl: shromažďování údajů pro vyhotovení soupisu výrobců učebních pomůcek a školního nábytku v 1. polovině 20. stol. Výstupy: získání řady obrazových příloh, doplnění vybraných autorských textů k daným předmětům.
Zdeněk Burian a jeho tvorba pro školy, 2018–2020, J. Klímová. Cíl: získání nových akvizic a podkladů pro výstavu. Výstupy: výstava a průvodce k výstavě, prezentace výsledků výzkumu (přednáška, publikační činnost, komentované prohlídky).

Externí výzkumné úkoly

Penězokazecká dílna na hradě Křídlo, 2020, Z. Schenk. Cíl: studium a zpracování archeologických pramenů pro vytvoření příspěvku do plánované publikace o zřícenině hradu Křídlo. Výstupy: v roce 2020 bez výstupu.
Projekt preventivní archeologie Olomouckého kraje, dlouhodobý úkol, Archeologické centrum Olomouc ve spolupráci s Muzeem Komenského v Přerově, územní koordinátor pro okres Přerov Z. Schenk. Cíl: Realizace preventivního průzkumu za pomoci detektorů kovů na ohrožených lokalitách na Přerovsku s podporou týmu spolupracovníků podílejících se na záchraně movitých archeologických nálezů. V roce 2020 se jednalo především o primárně ohrožené archeologické lokality na katastrech obcí Dobrčice, Dřevohostice, Horní Moštěnice, Kojetín, Kozlov, Kozlovice u Přerova, Křenovice u Kojetína, Kyžlířov, Nahošovice, Polkovice, Předmostí u Přerova, Radslavice, Stará Ves, Sušice, Tovačov, Tučín, Týn nad Bečvou. Průběžné výstupy: publikování výsledků ve formě předběžných zpráv do periodika Archeologického ústavu AV ČR – Přehled výzkumů, zpracování souborů v rámci jednotlivých katastrů.
Průzkum a rekonstrukce sídelních poměrů protohistorických společností v prostoru Moravské brány. Z. Schenk. Dlouhodobý úkol ve spolupráci s Mgr. Balászem Komoróczym, Ph.D. ze Střediska pro výzkum doby římské a stěhování národů, Archeologický ústav Akademie věd ČR, Brno, v. v. i. Cíl: Příprava výstavy a katalogu movitých archeologických nálezů z doby římské na Přerovsku. Výstupy: v roce 2020 bez výstupu.

Rekonstrukce fyzické podoby a životních podmínek obyvatelky opevněné osady z pozdní doby kamenné u Hlinska s využitím moderních přírodovědných metod, 2018–2020, Akademie věd ČR (projekt Regionální spolupráce krajů a ústavů AV ČR) a Muzeum Komenského v Přerově, pověřený pracovník A. Drechsler. Cíl: zjištění podrobných informací o fyzické podobě a životních podmínkách ženy, jejíž kostra byla nalezena při archeologickém výzkumu opevněné osady z pozdní doby kamenné u Hlinska. Výstupy: popularizační zhodnocení výsledku projektu v krátkém filmovém dokumentu *Neznámá z Hlinska* režiséra Zdeňka Skokana z ČT Brno. (natáčení proběhlo 25. 2. 2020, vysíláno 14. 3. 2020 v rámci cyklu Duchové míst: https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1181680258-tyden-v-regionech-brno/320281381890314-tyden-v-regionech)
Státní archeologický seznam, dlouhodobý úkol, Národní památkový ústav (garant projektu SAS) a Muzeum Komenského v Přerově, pověřený pracovník A. Drechsler. Cíl: průběžná aktualizace databáze v rámci svěřené regionální správy dat pro okres Přerov. Výstupy: pro léta 2014–2020 aktualizace neprobíhají z důvodu přípravy nové platformy projektu jeho garantem.

Konference, semináře a dílny

Pořádané nebo spolupořádané muzeem

Květnové povstání českého lidu ve dnech 1.–4. 5. 1945. Celostátní odborná konference. Pořadatelé Muzeum Komenského v Přerově a Státní okresní archiv Přerov. Přerov, Horní náměstí, 10. 9. 2020. Účast J. Klímová (posluchačka), L. Maloň (hlavní pořadatel, moderátor), P. Sehnálek (podíl na přípravě konference, přednášející, pořadatel), M. Straková (pořadatelka), L. Vyňuchal (pořadatel).
Současná literatura pro děti a mládež a její vliv na rozvoj čtenářství IX: cesty krajinou příběhů a skutečnosti, celostátní odborný seminář (on-line). Pořadatelé Městská knihovna Přerov a Muzeum Komenského v Přerově. Přerov, on-line, 11. 11. 2020. Účast M. Straková (podíl na přípravě a realizaci semináře, podíl na redakci sborníku), J. Klímová (účast).

Ostatní

Bílá Šipka 2020. Celostátní setkání Společnosti přátel Zdeňka Buriana. Pořadatelé SPZB a Muzeum Zdeňka Buriana ve Štramberku. Štramberk, 25. 1. 2020. Účast J. Klímová, přednesen příspěvek (*Tvorba Zdeňka Buriana pro školy*).
Český historický atlas – základní a aplikovaný výzkum v historické kartografii. Workshop. Pořadatelé Historický ústav AV ČR a Katedra geomatiky fakulty stavební ČVUT. Praha, on-line, 5. 11. 2020. Účast H. Kovářová.
Historické dny na hradě Kurovice. Pořadatel Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Kroměříži. Hrad Kurovice, 5. 9. 2020. Účast Z. Schenk, přednesen příspěvek (*Hrad Helfštýn – záchranný archeologický výzkum*).
Odborný seminář a plenární zasedání Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG. Pořadatel Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG. Online, 3. 12. 2020. Účast J. Klímová, L. Maloň.
Odborný seminář Komise muzejních knihovníků AMG. Pořadatelé Komise muzejních knihovníků AMG, Husitské muzeum v Táboře. Tábor, on-line, 22. 9. 2020. Účast M. Konířová.

Publikační činnost

Samostatné publikace vydané muzeem

Klímová, J.: *Školství.* Praha, Asociace muzeí a galerií; Rožnov p. R., Národní muzeum v přírodě; Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020. 55 s. Edice Názvosloví etnografických sbírek, sv. 2. ISBN 978-80-87190-59-3 (tisk), 978-80-87190-60-9 (online).

Klímová, J.: *Zdeněk Burian: školní výukové obrazy.* Průvodce ke stejnojmenné výstavě. Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020. [6] s.

Kovářová, H.: *Komenský ve sběratelství: katalog vybraných komenián ze sbírky Muzea Komenského v Přerově (filatelie, filokartie, filumenie, drobné tisky).* Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020. 136 s. ISBN 978-80-87190-61-6.

Lapáček, J. – Lauro, J. – Maloň, L. – Schenk, Z.: *Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány.* Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020. 256 s. ISBN 978-80-87190-55-5.

Maloň, L. (ed.): *Květnové povstání českého lidu ve dnech 1.–4. 5. 1945.* Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020. 160 s. SBN 978-80-87190-57-9.

Loskotová, I. – Schenk, Z. *Gotické, renesanční a raně barokní kachle Přerovska (Dávné příběhy zobrazené v reliéfech kachlových kamen): výběrový katalog.* Přerov a Brno: Muzeum Komenského v Přerově a Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 2020, 136 s. ISBN 978-80-87190-62-3.

Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství IX: cesty krajinou příběhů a skutečnosti: sborník textů z 9. ročníku odborného semináře pořádaného 11. 11. 2020 Městskou knihovnou v Přerově a Muzeem Komenského v Přerově. Přerov, Městská knihovna v Přerově a Muzeum Komenského v Přerově, 2020. 80 s. ISBN 978-80-87190-58-6.

Publikační činnost odborných pracovníků

Drechsler, A. – Straková, M.: *Nevěsty z šera dávných věků.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, leden–březen 2020, s. 5–8.

Drechsler, A. – Straková, M.: *Nevěsty z šera dávných věků.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 5, 31. 1. 2020, s. 22.

Klímová, J.: *Historie pedagogického časopisu Komenský.* KROK: Kulturní revue Olomouckého kraje, roč. 17, 2020, č. 3, s. 54–57.

Klímová, J.: *Morava na prvorepublikových školních výukových obrazech.* KROK: Kulturní revue Olomouckého kraje, roč. 17, 2020, č. 1, s. 17–19.

Klímová, J.: *Přerovské lovce mamutů proslavil Zdeněk Burian.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 9, 28. 2. 2020, s. 22.

Klímová, J.: *Zdeněk Burian pro školy.* KROK: Kulturní revue Olomouckého kraje, roč. 17, 2020, č. 1, s. 68–70; totéž č. 2, s. 71–72.

Klímová, J.: *Zdeněk Burian pro školy.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, leden–březen 2020, s. 12–13.

Kolbinger, D. – Schenk, Z.: *Doplňky k historii archeologického bádání na východní VII.* Archeologie Moravy a Slezska, roč. XX, 2020, s. 100–161.

Konířová, M.: *Vypočítejte, kdy zemřel Komenský aneb J. A.*

Komenský v učebnicích matematiky i jiných předmětů. KROK: Kulturní revue Olomouckého kraje, roč. 17, 2020, č. 1, s. 20–21.
Kovářová, H.: *A na budovu školy dáme Jana Amose Komenského!* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, č. 13, 27. 3. 2020, s. 21.
Kovářová, H.: *Komenský a budovy škol: několik příběhů z Olomouckého kraje*. KROK: Kulturní revue Olomouckého kraje, roč. 17, 2020, č. 1, s. 22–25.
Kovářová, H.: *Naději Komenský nikdy neztrácel*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, č. 37, 11. 9. 2020, s. 11.
Kovářová, H.: *Reklamní tiskoviny pro školáky v letech 1918–1938: pohled do archivních fondů Muzea Komenského v Přerově*. Historia scholastica, roč. 5, 2019, č. 2 s. 44–52.
Kovářová, H.: *Všechny tváře Komenského*. Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, leden–březen 2020, s. 13–14.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Adolf Švec ochraňoval opuštěné děti*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 40, 2. 10. 2020, s. 7.
Krákorová Pajůrková, Š.: *August Lipčík vybojoval Městský dům*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 38, 18. 9. 2020, s. 7.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Český patriot Radomír Nitsche byl vášnivým sběratelem*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 6, 7. 2. 2020, s. 22.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Eduard Kokora vařil mýdlo, ovládl cukrovarnictví i finance*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 4, 24. 1. 2020, s. 12.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Eduard Kokora založil v Přerově továrnu na zemědělské stroje*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 3, 17. 1. 2020, s. 22.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Emanuel Šnajberk se ze skromných poměrů vypracoval mezi vážené občany*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 42, 16. 10. 2020, s. 7.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Emanuela Šnajberka udolala nepříznivá rodinná situace po smrti manželky*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 43, 23. 10. 2020, s. 12.
Krákorová Pajůrková, Š.: *František Štěpka – starosta Přerova a zemský poslanec*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 2, 10. 1. 2020, s. 22.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Lékárník František Matouš byl vážený občan a laskavý člověk*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 11, 13. 3. 2020, s. 22.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Majetek Augusta Lipčíka získal Baťa*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 39, 25. 9. 2020, s. 7.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Městský lékař Leopold Riedl*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 52, 23. 12. 2020, s. 14.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Pod vedením Václava Čížka přerovský pivovar nebývale vzkvétal*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 41, 9. 10. 2020, s. 7.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Přerovský kantor Jan Mésl zřídil úspěšnou výrobnu na šumivé nápoje*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 44, 30. 10. 2020, s. 7.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Radní František Vyplel se zasloužil o rozvoj Přerova*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 7, 14. 2. 2020, s. 22.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Rudolf Přidal byl zakladatel prvního specializovaného obchodu se železem*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 45, 6. 11. 2020, s. 7.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Starosta města Přerova František Tropper*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI, 2020, č. 47, 20. 11. 2020, s. 14.
Krákorová Pajůrková, Š.: *Vliv osobností na rozvoj Přerova na přelomu 19. a 20. století*. In: Osobnost a město: úloha osobností v rozvoji měst na Moravě v 19. století a v první polovině 20. století: sborník příspěvků z odborné konference. Brno – Kroměříž: Muzeum Kroměřížska – Moravský zemský archiv, 2020, s. 89–100. ISBN 978-80-88145-43-1.

Maloň, L.: *Historie Helfštýna od roku 1650 do roku 1960.* In: Lapáček, J. – Lauro, J. – Maloň, L. – Schenk, Z.: Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány. Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020, s. 80–97. ISBN 978-80-87190-55-5.
Maloň, L.: *Majitelé Helfštýna.* In: Lapáček, J. – Lauro, J. – Maloň, L. – Schenk, Z.: Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány. Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020, s. 201–226. ISBN 978-80-87190-55-5.
Sehnálek, P.: *Přijatelná cena za pokrok? Stavební vývoj Přerova v letech 1948 až 1990 a jeho dopady.* KROK: Kulturní revue Olomouckého kraje, roč. 17, 2020, č. 3, s. 15–22.
Sehnálek, P.: *Přerovské povstání 1. 5. 1945: začátek Květnového povstání českého lidu.* In: Maloň, L. (ed.): Květnové povstání českého lidu ve dnech 1.–4. 5. 1945. Přerov: Muzeum Komenského v Přerově, 2020, s. 34–69. ISBN 978-80-87190-57-9.
Schenk, Z.: *Archeologické léto v Přerově.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, červenec–září 2020, s. 5.
Schenk, Z.: *Archeologický výzkum studny na Horním náměstí v Přerově.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, říjen–prosinec 2020, s. 10–16.
Schenk, Z.: *Archeologický výzkum suchovodu na hradě Helfštýně.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, duben–červen 2020, s. 2–3.
Schenk, Z.: *Archeologický výzkum u kostela sv. Vavřince v Přerově.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, leden–březen 2020, s. 14–16.
Schenk, Z.: *Bývalý měšťanský dům č.p. 25 na Horním náměstí v Přerově odkryl svá tajemství.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, duben–červen 2020, s. 15–19.
Schenk, Z.: *Článek bronzového keltského opasku.* Detektor revue, 2020, č. 4, s. 9.
Schenk, Z.: *Další archeologické poklady z Helfštýna.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, červenec–září 2020, s. 14–17.
Schenk, Z.: *Dvě sekerky ze starší doby bronzové.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, říjen–prosinec 2020, s. 18.
Schenk, Z.: Helfštýn ve světle archeologických pramenů. In: Lapáček, J. – Lauro, J. – Maloň, L. – Schenk, Z.: Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány. Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020, s. 7–39. ISBN 978-80-87190-55-5.
Schenk, Z.: *Hromadný nález vídeňských feniků.* Detektor revue, 2020, č. 6, s. 16–17.
Schenk, Z.: *Martin Zebersky a jeho let bez návratu.* Lipník nad Bečvou: Městská knihovna Lipník nad Bečvou, 2020. 61 s. ISBN 978-80-270-7669-7.
Schenk, Z.: *Měděná sekera z pozdní doby kamenné.* Detektor revue, 2020, č. 1, s. 14.
Schenk, Z.: *Ohlédnutí za archeologickým létem.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, říjen–prosinec 2020, s. 17.
Schenk, Z.: *Poklad z doby bronzové.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, červenec–září 2020, s. 9–10.
Schenk, Z.: *Přerovští archeologové zkoumají hradby města Lipníku nad Bečvou.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, říjen–prosinec 2020, s. 3–5.
Schenk, Z.: Žernov. *Keltské „kolečko", které svět neviděl.* Detektor revue, 2020, č. 3, s. 31.
Schenk, Z.: *Sekerky ze starší doby bronzové.* Detektor revue, 2020, č. 5, s. 26.
Schenk, Z.: *75 let odhalení pomníku americkému letci v Lipníku nad Bečvou.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, říjen–prosinec 2020, s. 7–9.
Straková, M.: *Nevěsty z jiných světů. Cizinky v nás.* KROK: Kulturní revue olomouckého kraje, roč. 17, 2020, č. 1, s. 68.
Vyňuchal, L.: *Richterovy kotvové stavebnice z umělého kamene, část 1.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI., 2020, č. 49, 4. 12. 2020, s. 14.
Vyňuchal, L.: *Richterovy kotvové stavebnice z umělého kamene, část 2.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI., 2020, č. 50, 11. 12. 2020, s. 10.

Vyňuchal, L.: *Richterovy kotvové stavebnice z umělého kamene, část 3.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXVI., 2020, č. 51, 18. 12. 2020, s. 14.
Vyňuchal, L.: *Hrady a památky na Plzeňsku.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, duben–červen 2020, s. 5–8.
Vyňuchal, L.: *Hrady Českomoravské vysočiny.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, říjen–prosinec 2020, s. 18.

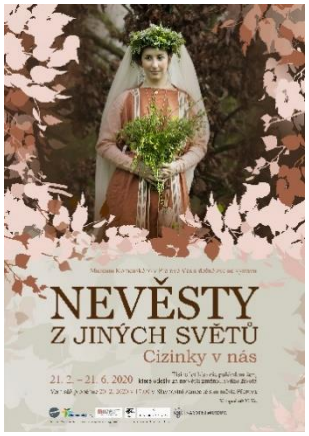
Nepublikované práce, scénáře výstav a nálezové zprávy z archeologických výzkumů

Schenk, Z.: *ČOV a kanalizace Čekyně, Dolní Újezd, Lhotka, ČÁST 1) – Kanalizace a ČOV Čekyně.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *ČOV a stoková síť v obci Čechy.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Horní Moštěnice, Dr. Stojana, p.č. 1600, DTS.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Horní Moštěnice, Pod Vinohrady, p.č. 528/5.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Hranice – doplnění splaškové kanalizace, Lhotka.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Infrastruktura lokality „Chmelnice" v Lipníku nad Bečvou, k.ú. Lipník nad Bečvou.* Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *INSCZ_79002_Přerov_lokalita 1.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *INSCZ_790 02_Přerov_lokalita_2.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *INSCZ_790 02_Přerov_lokalita_3.* Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Kanalizace Dolní Újezd, Skoky, Staměřice.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Muzeum Komenského v Přerově – záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn – při výkopových pracech pro suchovod.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Muzeum Komenského v Přerově – záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn – v prostoru nádvoří paláce, severní terasy a v interiéru schodišťové věže.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Novostavba rodinného domu s garáží v k.ú. Věžky u Přerova.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Novostavba rodinného domu v Přerově VI. – Újezdec, ul. Hlavní.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Odstranění stavby objektu č.p. 31, ulice Novosady, p. č. 193/3 v k.ú. Lipník nad Bečvou.* Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Přerov, oprava kanalizace v ulici Kozlovská a Přerov, obnova uličních vpustí v ulici Kozlovská.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Přerov, rekonstrukce kanalizačního sběrače NA.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Přípojka pro novostavbu v areálu zemědělské školy, Přerov.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Přístavba a stavební úpravy objektu č.p. 25, Horní náměstí, Přerov.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Realizace potrubních rozvodů Velká Dlážka, Přerov.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Řadové garáže, ul. U Žebračky, Přerov.* Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Vývojová hala firmy RESTA s.r.o. Přerov.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Výstavba místní komunikace a inženýrských sítí v obci Měrovice nad Hanou.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *668 - Oprava vodovodu v obci Prosenice – III. etapa.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *671 – Vodovod Stavebniny FORMEL.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *672 – Dolní Nětčice - stavební úpravy vodovodu.* Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *674 – Tovačov, Zvolenov - oprava kanalizace.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *675 – Dřevohostice – oprava kanalizací ul. Holešovská a ul. Bystřická.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *Předmostí, 1. Května, Olomoucká, DTS, vVN,kv, IE-12-8005531.* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
Schenk, Z.: *673 – Přerov, oprava vodovodních řadů na ulici 9. května (Jižní čtvrť).* Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

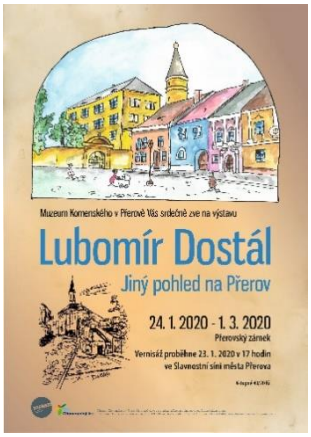
Příprava a realizace výstav a expozic

Drechsler, A.: *Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás*, 21. 2. – 26. 7. 2020, jeden z kurátorů regionálního rozšíření přejaté výstavy atelieru Jak obléci pračlověka (hlavní autorka Kristýna Urbanová).
Klímová, J.: *Zdeněk Burian: školní výukové obrazy*, 11. 5. – 20. 12. 2020, MKP, autorka a kurátorka výstavy.

Kovářová, H.: *Hledání podobizny Komenského*, 3. 3. 2020 – 22. 11. 2020, MKP, autorka a kurátorka výstavy.
Komenský v kulturách vzpomínání, 8. 9. – 21. 10. 2020, Galerie Věda a umění Akademie věd ČR, Praha, spoluautorka výstavy.
Komenský? Toho jsme už někde viděli! 7. 10. – 26. 11. 2020, Městská knihovna Lipník nad Bečvou, autorka zapůjčené výstavy.

Tváře Komenského, 12. 6. – 31. 8. 2020, Kostel Českobratrské církve evangelické v Přerově, autorka zapůjčené výstavy.
Lukeš, K.: *Lubomír Dostál: jiný pohled na Přerov*, 23. 1. – 1. 3. 2020, MKP, kurátor výstavy.
Láska nejen v umění: výstava obrazů Jana Chmelaře a Evy Siblíkové, 11. 11. 2019 – 31. 1. 2020, MKP, kurátor výstavy.
Sehnálek, P.: *První proti okupantům: Přerovské povstání 1. 5. 1945*, 18. 5. 2020 – 1. 11. 2020, MKP, autor a kurátor výstavy.
Straková, M.: *Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás*, 21. 2. – 26. 7. 2020, jedna z kurátorů regionálního rozšíření přejaté výstavy atelieru Jak obléci pračlověka (hlavní autorka Kristýna Urbanová).

Příprava kulturně výchovných akcí (přednášky, noční prohlídky apod.)

Drechsler, A.: *Komentovaná prohlídka výstavy Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás*, 25. 5. 2020, MKP, HN 1. Komentovaná prohlídka pro pracovníky Muzea Blanenska.
Komentované prohlídky výstavy Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás, 8. 6., 15. 6., 22. 6., 29. 6., 13. 7., 20. 7. 2020, MKP, HN 1. Komentované prohlídky pro veřejnost.
Vernisáž výstavy Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás, 20. 2. 2020, MKP, HN 1. Podíl na realizaci akce.
173. zasedání Středomoravské archeologické komise, 9. 6. 2020, MKP, HN 31. Organizace zasedání mimořádného výjezdního zasedání komise v Přerově. Navazující *Komentovaná prohlídka výstavy Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás* pro účastníky zasedání.
Klímová, J.: *Komentovaná prohlídka výstavy Zdeněk Burian: školní výukové obrazy*, 4. 9. 2020, MKP, HN 1. Komentovaná prohlídka výstavy pro pracovníky ORNIS.
Komentované prohlídky výstavy Zdeněk Burian: školní výukové obrazy, 13. 9. 2020, MKP, HN 1. Komentované prohlídky výstavy v rámci Dnů evropského kulturního dědictví.
Komentované prohlídka výstavy Zdeněk Burian: školní výukové obrazy, 8. 6., 22. 6., 29. 6., 13. 7., 20. 7. 2020, MKP, HN 1. Komentované prohlídky výstavy pro veřejnost.
Konířová, M.: *Historie falšování potravin,* 14. 12. 2020, Česká zemědělská univerzita, Praha. Online přednáška pro Fakultu agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů ČZU.

Kovářová, H.: *Komenský a Přerov s ukázkou z díla Listové do nebe.* 15. 11. 2020, živé vystoupení na platformě YouTube v rámci akce *Reading Comenius universally: celý svět čte Komenského.*
Krákorová Pajůrková, Š.: *Přerovské osobnosti z přelomu 19. a 20. století*, 3. 9. 2020, Přerov, Městský dům. Přednáška.
Lukeš, K.: *Uměleckohistorický zájezd za památkami města Kroměříže*, 26. 9. 2020, Kroměříž. Vlakový uměleckohistorický zájezd.
Vernisáž výstavy Lubomír Dostál: jiný pohled na Přerov, 22. 1. 2020, MKP, HN 1. Podíl na realizaci akce.

Sehnálek, P.: *Beseda s tvůrci dokumentárního filmu Přerovské povstání 75 let poté a historiky*, 12. 9. 2020, Přerov, Kino Hvězda.
Komentovaná vycházka Přerovským povstáním, 12. 9. 2020, Přerov. Komentovaná vycházka pro veřejnost.

Premiéra dokumentu Přerovské povstání 75 let poté, 12. 9. 2020, Přerov, Kino Hvězda.
Straková, M.: *Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás*, 18. 7. 2020, MKP, HN 1. Komentovaná prohlídka výstavy pro veřejnost, podíl na realizaci akce (s autorkou výstavy K. Urbanovou).
Vernisáž výstavy Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás, 20. 2. 2020, MKP, HN 1. Podíl na realizaci akce.

Výpůjčky a zápůjčky

V roce 2020 bylo realizováno 26 zápůjček o celkovém počtu 903 kusů sbírkových předmětů a 10 výpůjček o celkovém počtu 306 kusů sbírkových předmětů:

Archeologická lokalita Nad Zbružovým u Hlinska. Zápůjčka výstavních panelů. Dlouhodobá zápůjčka.
Comenius 1592–1670. Moravské zemské muzeum. Zápůjčka sbírkového předmětu na výstavu v Jízdárně Pražského hradu, 4. 12. 2020 – 28. 3. 2021.
Expozice Archeologie. Expozice MKP. Vlastivědné muzeum v Olomouci. Dlouhodobá výpůjčka.
Čas lovců a sběračů. Vlastivědné muzeum v Šumperku. Zápůjčka na výstavu Vlastivědného muzea v Šumperku, 16. 6. – 30. 10. 2020.
Expozice etnografie. Vlastivědné muzeum Olomouc. Dlouhodobá zápůjčka.
Expozice Historické kočáry a lucerny. Muzeum historických kočárů Čechy pod Kosířem. Dlouhodobá zápůjčka.
Expozice Historie městyse Tištín. Městys Tištín. Dlouhodobá zápůjčka.
Expozice na zámku v Tovačově. Město Tovačov. Dlouhodobá zápůjčka.
Expozice Obecná škola. Kozlovice u Frýdku-Místku, areál Fojtství a Obecná škola. Dlouhodobá zápůjčka.
Expozice Odkaz J. A. Komenského. Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze. Dlouhodobá zápůjčka.
Expozice Památník životické tragédie. Muzeum Těšínska Český Těšín. Dlouhodobá zápůjčka.
Expozice zemědělské techniky. Muzeum zemědělské techniky Velký Újezd z. s. Dlouhodobá zápůjčka.
Gotické, renesanční a raně barokní kachle Přerovska. Muzeum Kroměřížska. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP v roce 2021.
Hospodářská a hospodyňská škola v Kravařích. Město Kravaře. Dlouhodobá zápůjčka.
Komenský k tabuli! Jihomoravské muzeum ve Znojmě, p. o. Zápůjčka sbírkových předmětů na výstavu, 26. 8. 2020 – 28. 2. 2021.
Komenský: toho už jsme někde viděli! Městská knihovna Lipník n. B. Zápůjčka sbírkových předmětů na výstavu, 5. – 29. 10. 2020.
Komenský v kulturách vzpomínání. Akademie věd ČR Praha. Zápůjčka sbírkových předmětů na výstavu, 7. 9. – 21. 10. 2020.

Královna sportu. Městská kulturní zařízení Hranice. Zápůjčka sbírkových předmětů na výstavu, 8. 10. 2020 – 30. 6. 2021.
Lidé (člověk, společnost a kultura v minulosti). Národní muzeum. Zápůjčka na výstavu Národního muzea v Praze, 10. 1. – 28. 2. 2020.
Mince nalezené v Dřevohostickém lese. Úřad městyse Dřevohostice. Zápůjčka sbírkových předmětů na dlouhodobou výstavu.
Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás. Moravské zemské muzeum. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 10. 2. – 8. 8. 2020.
Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás. Muzeum Vyškovska. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 10. 2. – 8. 8. 2020.
Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás. Národní muzeum. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 10. 2. – 8. 8. 2020.
Nevěsty z jiných světů: cizinky v nás. Vlastivědné muzeum v Olomouci. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 10. 2. – 8. 8. 2020.
Obrazy v reprezentativních prostorách Krajského úřadu OK. Krajský úřad Olomouckého kraje. Dlouhodobá zápůjčka sbírkových předmětů.
První proti okupantům. Přerovské povstání 1. 5. 1945. MKP. Ing. Dušan Krpec, Přerov. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 18. 5. – 1. 11. 2020.
První proti okupantům. Přerovské povstání 1. 5. 1945. MKP. RNDr. Pavel Obdržálek, Přerov. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 18. 5. – 1. 11. 2020.
První proti okupantům. Přerovské povstání 1. 5. 1945. MKP. Milan Ondrašík, Rýmařov. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 18. 5. – 1. 11. 2020.
Slavnostní zámecká síň a předsálí. Statutární město Přerov. Dlouhodobá zápůjčka.
Slezsko, expozice. Slezské zemské muzeum Opava. Dlouhodobá zápůjčka.
Stálá expozice Arcidiecézního muzea v Olomouci. Muzeum umění Olomouc. Dlouhodobá zápůjčka.
Studijní zápůjčka. Prof. PhDr. Pavel Floss, Olomouc. Dlouhodobá zápůjčka.
Tak nějak: Eva Chyťová. Eva Chyťová. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 17. 1. – 17. 3. 2020.
Židovská komunita v Lipníku nad Bečvou. Město Lipník nad Bečvou. Dlouhodobá zápůjčka do expozice.
350 let od úmrtí J. A. Komenského. Muzeum v Bruntále, p. o. Zápůjčka sbírkových předmětů na výstavu, 9. 9. 2020 – 31. 1. 2021.
17. 12. 1944. Letecká bitva nad Přerovskem. Výstavní síň Pasáž. Zápůjčka předmětů na krátkodobou výstavu, 22. 1. – 13. 3. 2020.

Ostatní činnost

Členství v komisích

Certifikační komise Haná regionální produkt (L. Maloň)
Komise muzejních knihovníků při Asociaci muzeí a galerií (M. Konířová, J. Ranková)
Komise pro tradiční lidovou kulturu (K. Lukeš)
Komise regionální historie Moravy a Slezska při Asociaci muzeí a galerií (J. Klímová, H. Kovářová, L. Maloň – člen výboru, P. Sehnálek)
Unie Comenius (H. Kovářová)
Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea Komenského v Přerově (J. Klímová)
Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea Kroměřížska v Kroměříži (L. Maloň)
Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea regionu Valašsko (A. Drechsler)
Redakční rada časopisu KROK (L. Maloň)

Středomoravská archeologická komise v Olomouci (A. Drechsler, Z. Schenk)
Hlavní výbor České archeologické společnosti (Z. Schenk)

Služby badatelům

V roce 2020 bylo založeno 15 badatelských listů, proběhlo 21 badatelských návštěv, během kterých bylo prezenčně zapůjčeno 584 kusů sbírkových předmětů. Bylo zodpovězeno 255 badatelských dotazů a provedeno 78 rešerší.

7 ORNIS – Ornitologická stanice Muzea Komenského

Souhrnné hodnocení činnosti ORNIS

Rok 2020 byl výrazně ovlivněn epidemií Covid-19. Z odborného hlediska naštěstí došlo jen k minimálnímu ovlivnění, a všechny tradiční výzkumné akce byly uskutečněny. Jednalo se o sledování úspěšnosti hnízdění rybáků obecných na umělých ostrůvcích v Troubkách, Tovačově a Hulíně a o pokračování dlouhodobých projektů ať již vlastních (monitoring průtahu rákosinových ptáků na Nesytu, monitoring ptáků Ptačí oblasti Hostýnské vrchy) nebo externích (viz dále).

Činnost mykologické poradny probíhala v obvyklých dimenzích, jen dotazů bylo letos více – lidé z velké části necestovali do zahraničí, a o to více se toulali po Česku, včetně populárního houbaření.

Poměrně slušnému zájmu se těšila sezónní výstava věnovaná čižbě – tentokráte zapůjčená z Národního zemědělského muzea Ohrada, aktualizovaná o současnou problematiku odchytu (nebo samolibému střílení) ptáků ve Středomoří.

Již od začátku roku bylo zřejmé, že počty přijatých živočichů do záchranné stanice ORNIS budou rekordní. Dělo se tak ovšem v rámci celé republiky ve všech záchranných stanicích a to pravděpodobně díky bezprecedentnímu průběhu roku – karanténa, enormní množství lidí v přírodě, uzavřené volnočasové aktivity. V ekoporadně i na lince záchranné stanice jsme řešili stovky telefonátů a dotazů, díky rozsáhlé osvětě a komunikaci s nálezci zvířat jsme však mohli leckteré zbytečné příjmy a zásahy odvrátit, zejména v případě mláďat.

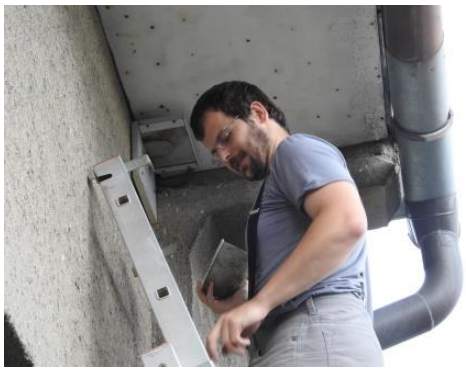
Vzhledem k výše zmíněné výjimečné situaci se bohužel nemohly uskutečnit mnohé akce v areálu stanice (za všechny jmenujme již tradiční *Zahradní slavnost nebo Vánoční strom pro ptactvo*), stejně jako nuceně poklesl počet exkurzí a vycházek do přírody.

Z hlediska finančního šlo také logicky o málo úspěšný rok – zisky z výukových programů poklesly, stejně jako výnosy z dříve velmi žádaných zápůjček našich putovních výstav. V časovém předstihu se podařilo získat i příspěvky z grantového programu města Přerova, další finanční prostředky byly opětovně získány díky členství Záchranné stanice v Národní síti záchranných stanic pod ČSOP.

V rámci muzea byla ojedinělá i odborná a vyloženě vědecká publikační činnost. Na tomto poli dále zúročuje svou celoživotní práci bývalý dlouholetý vedoucí ORNIS RNDr. J. Sitko.

Nejvýraznějším počinem ale bylo říjnové zahájení stavby nové budovy ORNIS. Ve výběrovém řízení byla jako zhotovitel celého projektu vybrána firma Ptáček – pozemní stavby s.r.o. Na prvotních jednáních byl odsouhlasen plán (časový harmonogram) stavby nové budovy a rekonstrukce budovy stávající včetně času nutného na přestěhování všeho vybavení včetně sbírek a knihovny.

Hodnocení jednotlivých pracovišť

V roce 2020 bylo do záchranné stanice přijato celkem 325 jedinců 67 druhů zvířat žijících v naší blízkosti nebo s ojedinělým či vzácným výskytem.
Z tohoto počtu se podařilo 113 zvířat úspěšně vypustit zpět do volné přírody (34,7%), 16 zvířat pak předat dalším odborníkům k dochování a přípravě na vypuštění (zde se jednalo především o netopýry, ježky, mláďata zajíce polního) nebo předat soukromým chovatelům v případě adopcí trvale handicapovaných ptáků nebo v případě převzetí domácích zvířat.
Od konce října 2020 probíhá rekonstrukce a dostavba budovy ORNIS, provoz záchranné stanice však zůstal nepřerušen.

Zvířata byla přijímána nejčastěji z oblasti ORP Přerov (64%), ostatní příjmy pocházely z okolních ORP – Olomouc, Lipník nad Bečvou, Bystřice pod Hostýnem a jiné. Občanům, kteří oznamovali nález živočicha v oblastech mimo působnost ZS ORNIS (ORP Přerov a Lipník nad Bečvou), jsme poskytli poradenství, kontakty na záchranné stanice s působností v příslušném ORP, v některých případech jsme tato zvířata také přijali.

Nejčastější důvody příjmu:
Poštolka obecná – přijali jsme enormní množství mláďat, je zde možná souvislost mezi vyšší početností úspěšného hnízdění a loňského přemnožení hraboše polního.
Podobný případ se týká také káně lesní – zde jsme přijímali zejména mladé jedince – tohoroční nebo loňské ptáky s poraněním křídel, zraněními způsobenými nárazem, opět se jedná o neobvykle vysoké počty oproti minulým letům.
Standardní podzimní ježčí kalamitu se nám dařilo odvracet intenzivní poradenskou činností zaměřenou na důležitost biotopu ježka – motivovali jsme nálezce k vytváření pro ježka přátelského prostředí na vlastních zahradách, poskytovali informace o možnostech, jak ježkům pomoci vlastními silami, snažili jsme se pak tyto domácí pečovatele podpořit poskytnutím veterinární péče nebo poradenstvím při potížích. Při příjmech malých mláďat s váhou kolem 200g v listopadu a prosinci jsme zaznamenali téměř 100% úhyny během několika dní. Statnější ježci naopak vykazovali výtečnou schopnost přibírat na váze a vzhledem k teplému průběhu prosince bylo možno většinu těchto zvířat vrátit na lokality do připravených zimovišť.

Nejčastěji přijímané druhy zvířat:
Ježci – 43 x ježek západní, 12 x ježek východní,
Poštolka obecná – 39,
Káně lesní – 21,
Rorýs obecný – 18,
Kalous ušatý – 16,
Hrdlička zahradní – 14.

Výjimečné případy:

Za zmínku stojí zcela jistě výskyt vlka obecného na střední Moravě – kadaver vlka – samce - jsme přijali od honebního spolku Záhlinice. Vlk byl sražen autem na dálnici u Záhlinic, druhý vlk z páru, nezraněn, pokračoval v cestě směrem k Oderským vrchům. Kadaver byl předán ve spolupráci s panem Kutalem k pitvě VFU Brno a materiál k preparaci darován Vlastivědnému muzeu v Olomouci.
Ostříž lesní – přijali jsme ho ve velmi špatném stavu. Byl to tohoroční (letos narozený) pták, mladý samec. Viditelné zranění jsme nezaznamenali, nebyl schopen postavit se na nohy, pravděpodobnou příčinou zranění byl náraz. Ostříže se podařilo pomocí pinzety, trhaného masa, vitamínů a trpělivosti dostat do skvělé kondice a během podzimního tahu dravců jej okroužkovat a vypustit. Další dva dny se motal kolem stanice, prohánět jiřičky a pak zmizel. Velké překvapení nás čekalo o 4 dny (!) později. Na stanici došlo zpětné hlášení o odchytu našeho ostříže – z centrálního Chorvatska.

Náklady na pořádání Zahradní slavnosti i celoroční provoz a poskytované služby ZS byly v roce 2020 spolufinancovány Statutárním městem Přerovem a podporou Národní sítě záchranných stanic.

Preparátorská dílna

Pracovník preparátorské dílny Jiří Polčák do sbírek vyrobil 34 nových preparátů, 58 balků a vypreparoval celkem 20 vajec. Opravy: 8 kusů preparátů. V rámci home office připravoval prvotní modely do uvažované expozice hub Česka.

Knihovna

Provoz knihovny ORNIS zajišťovala muzejní knihovnice z části svého úvazku (0,2). Počet přírůstků v knihovně za rok 2020 činil 393 knihovních jednotek (131 knihy, 79 časopisy, 201 separáty). Celkový počet knihovních jednotek dosáhl čísla 25 745. Vzhledem k opatřením nebyly prováděny v roce 2020 revize fondu. Knihovnu navštívilo 12 čtenářů, počet výpůjček činil 164.

Edukační činnost

Rok 2020 byl v oblasti edukační činnosti zcela výjimečný. Přestože byl provoz muzea omezený a organizace výuky ve školách nedovolovala většině žáků návštěvy muzea, naše programy navštívilo celkem 1176 žáků různých stupňů škol s doprovodem. Nejvíce bylo dětí ze škol mateřských, kterým to podmínky umožňovaly. Ty k nám jezdily na projektové dny, finančně podporované z tzv. Šablon. Zvýšil se podíl výuky ve školách. Uzavření stanice si pak tento model výuky přímo vyžádal. Proto byly vybrané programy, které dojíždění do škol umožňovaly, nebo které nejsou vázané na prostory ORNIS, a ty pak byly školám nabídnuty. Upravené byly také podmínky dojíždění do škol z hlediska ceny programů a jejich provedení.
Tradičně byly nejoblíbenější programy v přírodě a s živými zvířaty. Návštěvu v záchranné stanici stihlo 353 návštěvníků; má výhodu v tom, že byl nabízen stále zdarma. Z dalších programů vedl Zimní (300) a Ptáci (144), z ostatních zmiňujeme Stromy (112), Jarní (140) a Pan Bobr, stavitel (109).

Návštěvu programu Jak ptáčky lapati, vytvořeného k sezónní výstavě *Čižba - umění jemné a líbezné* stihla zorganizovat bohužel jen jedna skupina dětí (32). Do Tovačova s námi na exkurzi zavítalo 30 žáků středních škol s učiteli.
Nevytvářeli jsme program k tradičnímu folklórnímu festivalu V zámku a v podzámčí, protože festival byl zrušený. Zrušené byly i další akce, jako např. Den Země, Den stromů, Den Slunce, Přerovské dvorky, Land art na náměstí.
Programy jsme propagovali v celokrajské brožuře s aktivitami EVVO a muzejní brožurou muzeum školám. Edukační pracovnice se podílela na organizování přednášek, vycházek do přírody a dalších akcí, které pořádá ekoporadna, starala se o organizaci výtvarných dílen s Veronikou Matlochovou.
Lektoři se průběžně vzdělávali na různých seminářích a konferencích, převážně on-line formou.

Ekoporadna

Ekoporadna získala v roce 2020 opět dotaci na svou činnost, Statutární město Přerov přispělo částkou 50.000 Kč. Bohužel se nepodařilo díky vývoji situace a vládním omezením uskutečnit všechny naplánované akce, proto byly mezi uznatelné náklady započítány jen náklady na celoroční provoz a na akce, které se stihly uspořádat v obdobích rozvolnění. Ostatní finance byly na počátku roku 2021 se závěrečnou zprávou vráceny na účet města.
Přesto za celý rok zodpověděli pracovníci celkem 1015 dotazů. Stále jsou zvídavější ženy než muži (563:452), nejvíce dotazů přichází telefonicky (516), lidé využívali i e-mail (230), navzdory situaci se s námi setkávali (269). Dotazů k ochraně ptáků a k nim samotným bylo nejvíce (415 a 445), zeleň a přírodní zahradničení zajímalo 56 tazatelů, ostatní dotazy byly z dalších oblastí.
I přes zákaz konání akcí jsme v přívětivých obdobích začátku roku, léta a kousku podzimu uspořádali tyto akce a potěšila nás návštěvnost hlavně těch, které se konaly v přírodě:
lednová vycházka za bobry na Malé Laguně (55), červnová botanická vycházka na Čekyňský kopec (31) a Víkend otevřených zahrad v parku Michalov (32), červencová exkurze na vlhy (6), v září jsme ochutnávali plevel na talíři (20) a učili na semináři, jak líně hospodařit v přírodní zahradě (15). V únoru a v říjnu jsme uspořádali dva swapy pro celkem 43 nadšenců. V prvním období karantény jsme v březnu na YouTube kanál muzea umístili místo fyzické vycházky komentovanou prezentaci s recepty botaničky Ivany Paukertové, která měla do konce roku 232 zhlédnutí.
V únoru jsme ve spolupráci s Českým zahrádkářským svazem zorganizovali okresní kolo výtvarné soutěže na téma Voda na zahradě a na podzim vyhlásili nové kolo a téma. Znalostní soutěž Mladý zahrádkář se do konce roku nepodařilo díky omezením a organizaci výuky ve školách uspořádat, přestože jsme vše přichystali. Soutěž byla přesunuta na začátek roku 2021.
Ekoporadnu jsme propagovali na okresní výstavě ČZS v Klubu Teplo na Horním náměstí v Přerově (105 návštěvníků), také v tisku, místní kabelové televizi, na muzejním facebooku a dalšími kanály. V závěru roku jsme zpracovávali a e-mailem rozesílali různé zajímavosti, tipy a nabídky, ty jsme zveřejňovali také na webových stránkách a facebooku ORNIS. Celý rok jsme nabízeli nekomerční sdílení osiva formou Semínkovny.
Činnost ekoporadny byla zajištěna 0.2 z úvazku muzejního pedagoga, ostatní pracovníci se stejně jako v předchozích letech aktivně podíleli.

Mykologická poradna

V mykologické poradně bylo určeno 127 druhů hub. Celkem bylo fyzicky, telefonicky nebo přes email zodpovězeno přes 246 dotazů. Činnost poradny zajišťoval Jiří Polčák, který také přednášel o houbách v rámci houbařských pondělků

Tvorba sbírky a péče o sbírky

Z hlediska akviziční činnosti byl rok 2020 průměrný. Vlastní akviziční činnost se opětovně týkala z největší míry sběru opuštěných vajec rybáků obecných na sledovaných umělých ostrovech štěrkoven v Hulíně, Tovačově a Troubkách (největší kolekce v ČR), a odběru sterilních vajec vybraných druhů dravců. Pokračoval příjem uhynulých ptáků z dalších záchranných stanic v rámci dlouhodobé spolupráce. Celkem bylo nově zapsáno 50 přírůstkových čísel a 59 kusů sbírkových předmětů.
Vzhledem k výjimečné situaci (home office) nebyla prováděna inventární revize v žádné z našich podsbírek. Na jaře a na podzim byly provedeny pravidelné desinsekce depozitářů, preparátorské dílny i expozice *Ptáci ČR*.

Věda a výzkum

Interní výzkumné úkoly

Monitoring úspěšnosti hnízdění a průtahu rákosinových druhů ptáků na rybníce Nesyt (NPR Lednické rybníky), řešitel: Josef Chytil. V roce 2020 pokračoval odchyt opět za stavu, kdy v rákosinách nebyla vůbec voda. Chyceno bylo 1473 ptáků 25 druhů, což je nadprůměrný výsledek. Překvapivě historicky poprvé byl nejpočetnějším druhem rákosník proužkovaný (559 jedinců), až na druhém místě byl v jiných letech vždy nejpočetnější rákosník obecný (392 jedinců). Evidentně opět velmi hustý zárůst rákosin bez vody svědčí daleko více prvně jmenovanému druhu, r. obecný je daleko více vázaný na rákosiny s vodou. Akce je jednou ze tří oficiálních školících příležitostí Kroužkovací stanice Národního muzea pro začínající kroužkovatele získat praktické i teoretické znalosti ohledně odchytu a kroužkování ptáků. Výsledky jsou používány i při aktuálních plánech hodnocení hospodaření v NPR Lednické rybníky.
Monitoring ptačí oblasti Hostýnské vrchy, řešitel: Martin Vymazal. Konkrétně v roce 2020 zaměření na předměty ochrany – strakapouda bělohřbetého a lejska malého. Podařilo se zajistit všech 18 monitorovacích dní. Výsledkem je zjištění 18 teritorií strakapouda bělohřbetého a 14 teritorií lejska malého. Z dlouhodobého hlediska lze konstatovat stabilní populaci strakapoudů bělohřbetých a stále klesající populaci lejsků malých v ptačí oblasti.

Externí výzkumné úkoly

CES (Constant Effort Site) – sledování úspěšnosti hnízdění na vybraných lokalitách (koordinátor: Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze); CES probíhá v prostředí lužního lesa u Záhlinic. Pracovníci ORNIS tentokrát zajistili 8 odchytových dnů, úsilí věnované poslednímu devátému odchytovému dni bylo zmařeno zcela nevhodným počasím a stavem biotopu (polehlé rákosiny neumožňující odchyt, popadané stromy). CES v Záhlinicích patří mezi šest nejdéle běžících CES akcí v Česku – zajišťujeme ji od roku 2005.
RAS (Retrapping Adults for Survival) – mezisezónní sledování přežívání dospělých ptáků; akce v roce 2020 proběhla jen ve velmi omezeném rozsahu - tradiční hnízdní lokalita břehulí říčních v Pouzdřanech nebyla vůbec obsazena navzdory ideálně připravené hnízdní stěně (zabezpečuje Městský úřad Hustopeče). Na nové RAS lokalitě břehulí ve výjimečné přírodní kolonii v kolmých

březích Bečvy mezi Osekem a Prosenicemi došlo k vícenásobnému stržení břehů povodňovou vlnou, mohl tak být uskutečněn až velmi pozdní odchyt v průběhu náhradního hnízdění, při kterém bylo kroužkováno 125 břehulí. Koordinátor akce: Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze).
Akce Acrocephalus v CHKO Poodří. Sledování pohnízdního tahu rákosinových druhů ptáků na Bartošovických rybnících. M. Vymazal zajistil 1 týden kontinuálního odchytu.
Jednotný program sčítání ptáků – pokračujeme v účasti na dlouhodobém monitorovacím projektu. J. Chytil je v současné době nejdéle sčítajícím pracovníkem na jedné lokalitě v celé ČR.
Mezinárodní sčítání vodních ptáků – celoevropský projekt koordinovaný u nás Českou zemědělskou univerzitou, v rámci Evropy Wetlands International. Odborní pracovníci ORNIS sčítali na celkem 6 lokalitách, z toho Vodní dílo Nové Mlýny patří stabilně mezi tři nejvýznamnější lokality v rámci celé ČR.
Byl zajištěn provoz kamery sledující úspěšnost hnízdění rybáků obecných na umělém ostrůvku na štěrkovně v Troubkách, včetně plánovaných kontrol, ve spolupráci s Českou společností ornitologickou a společností Českomoravský štěrk, a.s.
Sledování průtahu ptáků na Červenohorském sedle (projekt UK Praha) – 2x účast na dlouhodobém projektu odchytu a sčítání ptáků na podzimním průtahu.
V rámci parazitologického pracoviště byly publikovány další čtyři práce v impaktovaných časopisech.

Konference, semináře a dílny

29. 2. 2020 Členská schůze Moravského ornitologického spolku.
6. 3. 2020 Valná hromada Národní sítě záchranných stanic 2020, ZS Aves Kladno, M. Hrazdirová.
9. 4. 2020: Virtuální muzeum I; videokonference; J. Syryčanská
21. 4. 2020: Virtuální muzeum II – Digitální expozice, jak na to?; videokonference; J. Syryčanská
6. 5. 2020: Virtuální muzeum III – Světelný design expozic; videokonference; J. Syryčanská
23. 6. 2020 Fotovoltaika – jak na to?; webinář ECČB k ekoporadenství; J. Syryčanská
29. 6. 2020: Virtuální muzeum IV – Prostředky audiovizuální interpretace a zahraniční inspirace a projekty; videokonference; J. Syryčanská
11. 11. 2020: Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství; on-line konference; J. Syryčanská
24. 11. 2020: Louky, pastviny, trávníky...; on-line konference Naše příroda; J. Syryčanská
25. 11. 2020: Virtuální muzeum V – Operační systém expozic jako odpověď na post(covid)ovou dobu; videokonference; J. Syryčanská

Publikační činnost

Samostatné publikace vydané muzeem

Zprávy MOS 78 (2020)

Publikační činnost odborných pracovníků

Chytil J.: Skřivan lesní (Lullula arborea) – nově hnízdící druh v jihomoravských vinicích. Crex 38: 165–172.
Chytil J.: Monitoring rákosinových druhů ptáků na rybníce Nesyt (NPR Lednické rybníky) v letech 2010–2020. Zprávy MOS 78
Chytil J.: Zajímavé dvojhnízdo. Zprávy MOS 78

Chytil J.: Nezvyklé hnízdění sýkory uhelníčka (Periparus ater) v betonovém sloupu. Zprávy MOS 78
Chytil J.: Archiv Karla Hudce. Zprávy MOS 78
Chytil J.: del Hoyo J. (ed.) 2020: All the Birds of the World. Lynx Edicoons, Barcelona. (knižní recenze). Zprávy MOS 78
Chytil J.: Jak se chytá na Červenohorském sedle. Zpravodaj MKP, leden – březen 2020: 10–11.
Chytil J.: Čižba umění jemné a líbezné. Zpravodaj MKP, duben – červen 2020: 4–5.
Chytil J.: Racek bělohlavý v přímém přenosu. Zpravodaj MKP, duben – červen 2020: 11.
Chytil J.: Historický nález kolonie netopýrů jižních. Zpravodaj MKP, říjen – prosinec 2020: 7–8.
Lučan R. K., Reiter A., Chytil J., Horáček I. & Bartonička T. 2020: Pipistrellus kuhlii in the Czech Republic: 007–2020 (Chiroptera: Vespertilionidae). Lynx, n.s. (Praha), 51: 71–84.
Sitko J., Heneberg P. 2020: Systematic collapse of a host-parasite network associated with wetland birds: Parasitology Research 119: 935–945
Heneberg P., Sitko J., Těšinský M. 2020: Paraphyly of Conodiplostomum. Parasitology International 76 (2020:) 1–10
Rzad I., Sitko J., Dzika E., Zalewski K., Smietana P., Busse P. 2020: Geographic and ecologic aspects of the community structure of trematodes of Mallards (Anas platyrhynchos) in Northern Poland and the Czech Republic. Journal of Wildlife Diseases 50(3): 576–587
Sitko J., Heneberg P. 2020: Emerging helminthiases of song thrush in Central Europe. Parasitological Research 119: 4123–1433
Syryčanská J.: Ptákem roku 2020 je jiřička obecná. Dobrčické noviny 1-2020: 13–14
Syryčanská J.: Rostlinní a jiní přivandrovalci. Dobrčické noviny 2-2020: 16–17
Syryčanská J.: Ptačí hodinka – sčítání ptáků na krmítkách. Dobrčické noviny 2-2020: 18

Redakční činnost

Josef Chytil: vedoucí redaktor Zpráv MOS
Martin Vymazal: zástupce vedoucího redaktora Zpráv MOS
Jana Syryčanská: člen redakční rady Dobrčických novin

Prezentace

Příprava a realizace výstav a expozic

Hrazdirová M.: instalace výstavy Čižba – umění jemné a líbezné
Chytil J.: kurátor, instalace a doprovodný program k výstavě Čižba – umění jemné a líbezné
Polčák J.: instalace výstavy Čižba – umění jemné a líbezné
Rebro L.: instalace výstavy Čižba – umění jemné a líbezné
Syryčanská J.: instalace, výukový program k výstavě Čižba – umění jemné a líbezné
organizace soutěže, vernisáž a výstava výtvarných prací Voda na zahradě
instalace stánku ekoporadny na téma Ptačí zahrady na okresní výstavě ČZS v Přerově
Vymazal M.: instalace výstavy Čižba – umění jemné a líbezné

Kulturně výchovné akce:

Přednášky

19. 2. 2020: J. Syryčanská: Půda, voda a sucho na zahrádce. Hranice, 12 účastníků.
29. 4. 2020: I. Paukertová: Plevel na talíři. videopřednáška umístěná na YouTube kanál muzea Přerov, 234 zhlédnutí do konce roku 2020.
13. 7. 2020: J. Polčák: Houbařské pondělí. Přerov, 44 účastníků.
7. 9. 2020: J. Polčák: Houbařské pondělí. Přerov, 35 účastníků.

11. 9. 2020: A. Suchánková: Přírodní zahrada jak ji neznáte. Přerov, 15 účastníků.
17. 9. 2020: J. Chytil: Jak jsme chytali ptáky. Přerov, 0 účastníků.

19. 9. 2020: I. Paukertová: Plevel na talíři. Přerov, 20 účastníků.

Další akce

Mezinárodní sčítání vodního ptactva: 11. 1. 2020; Záhlinice; 16 účastníků.
Na návštěvě u přerovských bobrů: 18. 1.; vycházka s přednáškou; 55 účastníků.
3x výtvarná dílna (24. 1., 7. 2. a 18. 9.): výroba drobných předmětů různými výtvarnými technikami; celkem 24 účastníků.
Vernisáž prací výtvarné soutěže pro děti: 6. 2.; 35 účastníků.
Schůze MOS: 29. 2.; 40 účastníků.

Soví noc: 5. 3.: přednáška, terénní ukázka hlasů sov, pozorování v přírodě; 48 účastníků.
Swap: 28. a 29. 2.; akce ekoporadny – výměnný bazar; 20 účastníků.
Víkend otevřených zahrad: 7. 6.; prohlídka zahrady s průvodcem, 32 návštěvníků.
Botanická vycházka na Čekyňský kopec: 20. 6.; 31 účastníků.
Exkurze „Za nejkrásnějším ptákem Evropy“: 11. 7.; 6 účastníků.
Zahradní slavnost: 2. 8.; 114 účastníků.
Evropská noc pro netopýry: 5. 9.; ORNIS, vyprávění o životě nočních savců, ukázka péče o hendikepované netopýry, 44 návštěvníků.
Okresní výstava Českého zahrádkářského svazu: 14.–15. 9.; Přerov, expozice ekoporadny ORNIS, 105 návštěvníků stánku, 300 výstavy.
Ptačí festival: 3. 10. Záhlinice a Nesyt; exkurze za ptáky, 17 a 44 účastníků.
Swap: 9. a 10. 10.: akce ekoporadny – výměnný bazar, 23 účastníků.
Prohlídka parku Michalov pro Charitu Přerov: 6. 10.; 12 účastníků.

Výpůjčky a zápůjčky

V roce 2020 byly realizovány 2 zápůjčky 15 sbírkových předmětů a 11 předmětů pomocného materiálu jiným institucím.

Zapůjčené výstavy:

Atlas ptáků neobyčejných, Muzeum Třineckých železáren a města Třince, Frýdecká 387, 739 61 Třinec – Staré město; 5. 2. - 31. 7. 2020. 2500 návštěvníků.

Mykokosmos, Muzeum Třineckých železáren a města Třince, Frýdecká 387, 739 61 Třinec – Staré město; 5.2. - 31. 7. 2020. 2500 návštěvníků.

Ostatní činnost

Členství v komisích

Komise životního prostředí Magistrátu Přerova (J. Chytil)
Komise pro sbírkotvornou činnost Vlastivědného muzea v Olomouci (M. Vymazal)

Jiné služby veřejnosti

Ekoporadna – otevřeno pondělí – pátek 8–16 hod., od listopadu 9–15 hod.
Semínkovna – otevřeno v otvírací době ORNIS, sdílení osiva zdarma
Mykologická poradna – otevřeno pondělí 8–16 hod., od listopadu 9–15 hod.
Služba průvodce parkem Michalov
Prodej ptačích budek, tiskovin ORNIS, slunečnice apod.

8 Správa hradu Helfštýna

Souhrnné hodnocení činnosti správy hradu Helfštýna

Loňská výroční zpráva začínala větou: „*Správa hradu Helfštýn za uplynulé čtvrtstoletí zřejmě nezažila náročnější sezónu, než byla ta letošní (2019).*“ Šlo o reakci na omezení způsobená uzavřenými komunikacemi a vynucenými uzavírkami kvůli dokončování stavebního projektu *Záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn.* Ještě nikoho ani nenapadlo, že se objeví komplikace celospolečenské, skutečně závažné, zdraví ohrožující, které si vynutí omezení svým rozsahem dosud nevídané. Prozatím tři vlny protiepidemických opatření utlumily společenský život na území České republiky. Vynutily si úplné uzavření provozů, zrušení jakýchkoliv akcí, omezení kumulace většího počtu osob atp. Výrazným způsobem se to zákonitě podepsalo také na fungování správy hradu Helfštýna. Nejen, že jsme z titulu pořadatele významné většiny kulturně-společenských akcí museli od jejich organizace upustit, ale na několik měsíců bylo potřeba uzamknout brány veřejnosti úplně. Na rok 2020 mělo připadnout celkem 202 otevíracích dní (od března do listopadu). Kvůli vládním opatřením z nich 61 zůstal Helfštýn uzavřen.

Pochopitelně to razantně ovlivnilo celkovou návštěvnost. Navzdory výše popsaným skutečnostem však byl uplynulý rok výjimečný a zájem návštěvníků hned z několika důvodů mimořádný.
Klimatické podmínky umožňovaly pouze pozvolný postup prací na paláci. I když činnost probíhala celou zimu, až do dubna šlo zpravidla o montážní práce ocelových segmentů připravovaných v zámečnické dílně Sloupský. Mokré procesy byly zcela vyloučené, takže kromě osazování nosníků a příhradovin se dalo postupovat pouze v přípravě trasy požárního suchovodu a napojování odkanalizování objektu.

Jelikož při těchto pracích docházelo k významným terénním zásahům do ploch teras a nádvoří, byl součástí také rozsáhlý archeologický výzkum vedený muzejním archeologem Mgr. Zdeňkem Schenkem, Ph.D. Od března začalo intenzivnější oplášťování zámečnických konstrukcí budoucích schodišť, lávek a podlah. Byla dokončena zábradlí severní i východní terasy.
Firma Bubeník z Olomouce osazovala zbývající části zasklení zaatikového střešního pláště ve východním křídle paláce. Jejich dílo následně doplnil klempíř Radim Zdráhal o měděné okapnice, aby mezi nerovnou střechou a precizním sklem nedocházelo k zatékání.

Po dokončení podlahových ploch jsme mohli zahájit instalaci umělecko-kovářských a kamenických artefaktů. Část podsbírek vytvořila jednu expoziční linii. Souběžně s tím byl dokončen soubor výstavních panelů. Přehled stavebního vývoje a stručné ohlédnutí za obecnými dějinami Helfštýna doplnily panely zaměřené na jednotlivá nosná témata provázaná s hradním děním. Samostatnou část vytvořily informace o mimořádných architektonických a archeologických nálezech učiněných během oprav.

Na obsahu panelové výstavy spolupracovali odborníci z Muzea Komenského v Přerově s řadou externistů, kteří poskytli často dosud nepublikované informace. Výsledky stavebně historického průzkumu (týmu Jana Pešty), kresby hmotových rekonstrukcí (Radima Vrly), jednotně zpracovaná heraldika (vydavatelství Rillich) a mnoho dalšího se tak promítne v uceleném souboru panelů, na jejichž výrobu projektanti z atelieru-r navrhli exkluzivní extra čiré sklo. O zapracování veškerého obsahu do konceptu minimalistického grafika Jana Košátka se postarala Eva Lehnertová. Luxusní materiál zpracovalo sklenářství Bubeník a opatřilo jej keramickým digitálním tiskem, který je aktuálně nejodolnější technologií tisku na sklo.

Expozice doplnily atypické cortenové podstavce. Ty nesou vybrané kamenické články tak, že jim zároveň vytváří jakýsi vysvětlující rám. Pro lepší představu, jak složitou stavbo paláce je, slouží dvojice modelů. Znázorňují stav objektu kolem roku 1300 a kolem roku 1500. Návštěvníci si ve srovnání s dnešním stavem uvědomí, že stojí v živém organismu na, jehož podobě se podepsaly četné přestavby.

Po maximálním vypětí zhotovitelů stavby byl projekt záchrany a zpřístupnění hradního paláce úspěšně dokončen. Po slavnostním otevření zachráněného torza doplněného o nové expozice se na konci prázdnin doslova utrhla lavina zájmu o tuto exkluzivní novinku.

Přestože jsme tedy přišli o velké kulturní počiny a akce (v čele s *Hefaistonem*), běžná denní návštěvnost sanovala tento propad více než dobře. V měsíci září dokonce přišlo asi dvakrát více návštěvníků než během let 2018 a 2019. Zvýšení vstupného spojené se zpřístupněním rozšířeného okruhu navíc přineslo hospodářský výsledek vysoce převyšující naše očekávání. Nemluvě o obrovské vlně pozitivních emocí, které nám zpětná vazba od návštěvníků přináší. Ty jen tak nějaké omezení nesmažou. Upřímně jsme tolik nadšených reakcí ani nečekali. Lidé z regionu i z větších dálek neskrývaně projevují obdiv nad znovuoživenými prostory palácového torza provázanými se současnou architekturou.

Z investičních prostředků olomouckého kraje se navíc podařilo opravit dalších pár set metrů čtverečních hradebního reliktu v úseku při posledním hradním mostě. Pro budoucí realizaci byla zpracovaná projektová dokumentace na obnovu sociálního zázemí.

Bezmála dva hektary travin a křovin mezi příjezdovou cestou a jihovýchodní okružní hradbou se podařilo pomoci stroje Crossjet zlikvidovat hradnímu údržbáři. S množství těžce přístupných míst – příkopů, svahů i zatravněných ochozů pomohli správě hradu dobrovolníci.

Záštitu nad dobrovolnickými víkendovkami držel, stejně jako v letech minulých, zapsaný spolek Helfštýn. Díky činnosti spolku se podařilo pokrýt veškeré náklady na dobrovolnické víkendovky. Jejich počet byl v dopadu provozních omezení snížen z plánovaných 30 na realizovaných 18.

Rekordní návštěvnosti se dočkal 43. *Novoroční výstup*. Za příznivého počasí jej v sobotu 3. ledna absolvovalo 4 717 lidí. To ještě nikdo netušil, že půjde na dlouhou dobu o poslední masovou akci

pořádanou správou hradu. Během prvních restrikcí jsme se museli zříct některých tradičních programů (např. *Velikonoc na Helfštýně* a *Festivalu vojenské historie*).

V letních měsících se podařilo uspořádat umělecko-kovářské kurzy. V červnu zahájil své Damascénské kování mohelnický nožíř Jaroslav Brixi. Frekventanti pokračujícího kurzu Základy kování si svou účast zopakovali popáté. Nabídka kurzu pro začátečníky vedeného mistrem Jiřím Němcem, které loni oslovila úplné nováčky, měla úspěšnou reprízu. Nabídku poprvé doplnily Základy kování vedené Lubošem Krátkým.

Největší ztrátu sezóny 2020 znamenalo zrušení 39. mezinárodního setkání uměleckých kovářů *Hefaiston*. Pro svůj komorní charakter se mohlo uskutečnit alespoň týdenní *Kovářské fórum*. Práce v historické hradní kovárně se zhostil převážně rodinný tým v čele s Davidem Hugo Habermannem, společně s jeho bratrem Josefem, synem Matoušem a kolegou z dílny Lukášem Zadražilem. Po čase vznikla monumentální volná plastika. Rozměrné dílo nese název *Jiskření*. Jakousi akcí útěchy, kterou správa hradu uspořádala místo Hefaistonu bylo termínově přesunuté *Noční kování*.

Po slavnostním otevření zachráněného torza doplněného o nové expozice se na konci prázdnin doslova utrhla lavina zájmu o tuto exkluzivní novinku. Upřímně jsme tolik nadšených reakcí ani nečekali. Lidé z regionu i z větších dálek neskrývaně projevují obdiv nad znovuoživenými prostory palácového torza provázanými se současnou architekturou.

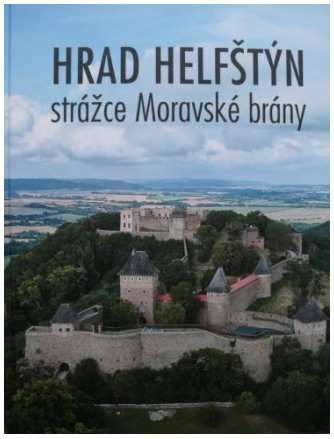
Všechny akce spojené s palácem (*noční prohlídky, mimořádné prohlídky, Noční kování atp.*) byly nesmírně povzbudivé a potvrzovaly nám, že energie do prostoru vložená se nám teď bude dlouhodobě vracet. Po zkušebním provozu paláce s obrovskou mírou zájmu široké veřejnosti si teď plně uvědomujeme potenciál tohoto unikátního objektu kombinujícího stavební torzo s minimalistickou architekturou od atelieru-r.

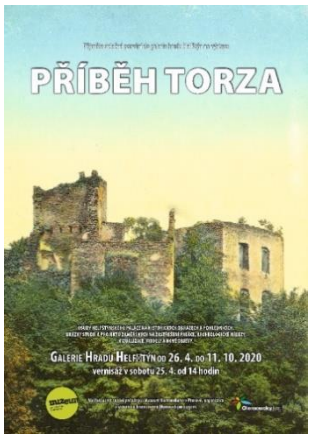
0Víc než sto let po druhém vydání Kahligovy publikace, poslední monografie o Helfštýně, se myšlenkou o shromáždění dostupných textů o dějinách a současnosti Helfštýna začala zabývat k tomu účelu vzniklá redakční rada odborníků z Muzea Komenského v Přerově. Editorem

připravované knihy se stal ředitel muzea Radim Himmler, který sestavil kolektiv čtyř autorů schopný zaštítit hlavní témata publikace. Z řad muzejních pracovníků šlo o archeologa Zdeňka Schenka, historika Lubora Maloně a kastelána kunsthistorika Jana Laura. Externě byl osloven znalec regionálních dějin a archivář Jiří Lapáček.

Mimořádný projekt *Záchrany a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn* přinesl nepřeberné množství poznatků z oborů archeologie, dějin umění

i stavební historie. Interdisciplinární výzkum umožnil použití současných technologií. Zároveň byla zahájena ojedinělá intervence minimalistické současné architektury do hradní ruiny, při které našla uplatnění řada specializací a profesí. Právě takto jsme celý projekt představili ještě předtím, než se palác otevřel široké veřejnosti. Originální obrazy, historické veduty, pohlednice, archeologické nálezy, projektová dokumentace a řada dalších detailů přiblížili osudy helfštýnského paláce od počátků výstavby, přes vrcholnou slávu v období renesance, řízenou likvidaci zahájenou v 17. století a následné snahy o záchranu rozsáhlého torza v rámci sezónní výstavy *Příběh torza.*

Prázdninový projekt Kov ve městě – exteriérová výstava kovářských prací v intravilánu městské památkové rezervace Lipník nad Bečvou se v pozici kurátora ujal kastelán Helfštýna. Ve spolupráci s dílnou mistra Pavla Tasovského připravili prezentaci autorových děl a novějších prací z podsbírky uměleckého kovářství hradu Helfštýna.

Tvorba sbírky a péče o sbírky

Rozměrnou plastiku *Jiskření* vytvořila v rámci 32. ročníku *Kovářského fóra* čtveřice autorů David Hugo Habermannem, Josef Habermann, Matouš Habermann a Lukáš Zadražil. Obvyklé akvizice demonstrovaných prací se kvůli neuskutečnění akce Hefaiston v roce 2020 nemohly realizovat.

Věda a výzkum

Interní výzkumné úkoly

Ustanovení redakční rady pro monografii o Helfštýně (R. Himmler, J. Lauro, L. Maloň, a Z. Schenk).
Sběr dat a shromažďování pramenů pro určené kapitoly monografie o hradu Helfštýn.
Průzkum v oblasti fungování dobrovolnictví ve společnosti s přihlédnutím ke specifikaci dobrovolnických činností v kulturních organizacích.

Konference, semináře a dílny

Kurz damascénského kování, Muzeum Komenského v Přerově, p. o., Hrad Helfštýn,
1. 6. – 5. 6. 2020, lektor Jaroslav Brixi
Prezentace historické mincovny s dílnou ražení, Muzeum Komenského v Přerově, p. o. ve spolupráci se Studiem Bez kliky, Hrad Helfštýn, 1. 7. – 19. 8. 2020
Navazující Kurz Základy kování IV., Muzeum Komenského v Přerově, p. o., Hrad Helfštýn,
1. 7. – 5. 7. 2020, lektor Jiří Němec
Navazující Kurz Základy kování, Muzeum Komenského v Přerově, p. o., Hrad Helfštýn,
20. 7. – 24. 7. 2020, lektor Jiří Němec
Workshop s animačními listy Povídání o Helfštýně, Muzeum Komenského v Přerově,
p. o. ve spolupráci se zapsaným spolkem Helfštýn, Hrad Helfštýn, 13. 9. 2020
Kurz Základy kování, Muzeum Komenského v Přerově, p. o., Hrad Helfštýn,

14. 9. – 20. 9. 2020, lektor Luboš Krátký

Publikační činnost

Samostatné publikace vydané muzeem

Himmler, R. – Lauro, J. – Lehnertová, E. – Maloň, L.: Sborník *Hefaiston, 38. mezinárodní setkání uměleckých kovářů 2019*. Muzeum Komenského v Přerově 2020, 80 s. ISBN 978-80-87190-56-2 (vydáno elektronicky)

Publikační činnost odborných pracovníků

Lauro, J.: *38. mezinárodní setkání kovářů Hefaiston 2019*, Kovárenství, č. 71, s. 47– 48, březen 2020, ISSN 1213-9289
Lauro, J.: *HEFAISTON aneb Mezinárodní setkání uměleckých kovářů na hradě Helfštýn*, KROK Kulturní revue Olomouckého kraje, Vědecká knihovna v Olomouci, březen 2020, roč. 17., č. 2, s. 6 – 11, ISSN: 1214-6420
Lauro, J.: *Záchrana a zpřístupnění paláce na Helfštýně*, Střední Morava, vlastivědná revue, roč. 26 (2020 č. 2), č. 50, Memoria Olomouc, ISSN 1211-7889
Lauro, J.: Popis s nástinem stavebního vývoje. In: *Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány*, Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020, s. 98–117, ISBN: 978-80-87190-55-5
Lauro, J.: Památková obnova Helfštýna od 19. století. In: *Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány*, Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020, s. 118–136, ISBN: 978-80-87190-55-5
Lauro, J.: Záchrana a zpřístupnění paláce na Helfštýně. In: *Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány*, Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020, s. 137–158, ISBN: 978-80-87190-55-5
Lauro, J.: Kulturní a společenský život na Helfštýně. In: *Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány*, Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020, s. 159–175, ISBN: 978-80-87190-55-5
Lauro, J.: Helfštýn světovým centrem kovářství. In: *Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány*, Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020, s. 176–188, ISBN: 978-80-87190-55-5
Lauro, J.: Dobrovolníci na Helfštýně. In: *Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány*, Přerov, Muzeum Komenského v Přerově, 2020, s. 189–200, ISBN: 978-80-87190-55-5
Lauro, J.: Helfštýn v obrazech. In: *Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány*, Muzeum Komenského v Přerově, 2020, s. 227– 238, ISBN: 978-80-87190-55-5
Lauro, J.: pravidelné příspěvky do Zpravodaje Muzea Komenského v Přerově (JL).

Nepublikované práce, scénáře výstav a nálezové zprávy z archeologických výzkumů

Lauro, J.: *Projekt akce Hefaiston*, Týn nad Bečvou 2020 – materiál uložený v archivech SHH a MKP
Libreta výstav: *Příběh torza*
Kov ve městě

Ing. Arch. Jan Pešta – rešerše SHP Dr. Ing. arch. Zdeňka Gardavského během terénního výzkumu budovy paláce pro vypracování III. etapy revizního SHP. (dokončeno a dodáno v červnu 2020)
Mgr. Hana Myslivečková – průběžný operativní průzkum spojený s pokračujícími pracemi na záchraně hradního paláce, NPÚ, odborné územní pracoviště Olomouc.
Radim Vrla – kastelologický operativní průzkum spojený s pokračujícími pracemi na záchraně hradního paláce, NPÚ, odborné územní pracoviště Kroměříž.

Kristýna Bartoníková, Digitální design na Univerzitě Tomáše Bati, konzultace pro bakalářskou práci.
Petr Matyáš, Fakulta architektury ČVUT, Hradní palác na Helfštýně a vývoj přístupů památkové péče k torzální architektuře.
Kristina Kovalyova, Arts Management na VŠE v Praze, Managerské problémy při správě hradu a jejich možná řešení.
Gabriela Křížová, Katedra dějin umění filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, obor Teorie a dějiny výtvarných umění, Umění v českých zemích 1300 - 1420, seminární práce na téma Hrad Helfštýn v jeho období mezi lety 1300 - 1420.
Karolína Zlámalová, Střední odborná škola Dopravy a cestovního ruchu v Krnově. Konzultace k uspořádání zájezdu na kulturní památku.
Magdalena Bublíková, 3. ročník Práva ve veřejné správě Univerzita Palackého v Olomouci, předmět Ochrana kulturních památek, zpracování informací o Helfštýně a o vlivu veřejné správy na tuto památku.
Marek Pavlík, studium Archeologie, Slezská univerzita v Opavě, Středověká metalurgie a technologie zpracování kovů.

Prezentace

Příprava, realizace a instalace výstav a expozic

Lauro, Jan: *Příběh torza* – kurátor výstavy, organizace, návrh instalace, příprava a instalace výstavy, deinstalace výstavy; podklady pro doprovodné tiskoviny (pozvánka, plakát/banner) 25. 4. – 10. 10. 2020
Lauro, Jan: kurátor výstavy *Kov ve městě 16.* – intravilán historického jádra Lipníku nad Bečvou, 15. 6. 2020 – 30. 9. 2020
Lauro, Jan: autor doprovodných textů k výstavě KOV(ID)2020, Galerie města Přerova, od 10. 6. 2020
Lauro, Jan – Lehnertová, Eva: příprava obsahu stálé panelové expozice o historii a stavebním vývoji Helfštýna pro projekt Záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn, slavnostní otevření 21. 8. 2020

Z podsbírky uměleckého kovářství byly zapůjčeny dva exponáty na sezónní výstavu na zámek Ctěnice spravovaný Muzeem hlavního města v Praze, pět exponátů na výstavu *Kov ve městě* ve spřáteleném Lipníku nad Bečvou, a jedna plastika převezena na nádvoří přerovského zámku.

Pozn. Na všech výše zmíněných akcích spolupracovali tito zaměstnanci SHH: Bernhauer Stanislav, Lehnertová Eva, Šišáková Jarmila, Zdráhalová Ladislava.

Příprava kulturně výchovných akcí (přednášky, noční prohlídky apod.)

Speciální noční prohlídky hradu s prezentací nově zpřístupněného palácového torza probíhaly od 23. do 29. 8. 2020 průvodci: Jan Červenka, Lucie Kopřivová, Šárka Vosmíková, dramaturgie: Jan Lauro
Vyvrcholením prohlídek bylo Noční kování, při kterém vznikla informační směrovka s kovaným nápisem dle návrhu Luboše Krátkého.

Marketing

Hradu se daří dlouhodobě udržovat komunikaci s tištěnými i elektronickými médii, kde propaguje především aktuální akce konané na hradě a v tomto roce pak především znovu

zpřístupnění palácového torza. Mezi hojně využívané patří neplacená propagace v lokálních médiích – v rozhlasových a televizních stanicích, v tištěných novinách a jejich webových mutacích či pouze na webech zpravodajské povahy.
Opakovaně o hradu informoval web *Olomoucká drbna (olomoucka.drbna.cz)*, *Deník* a jeho regionální mutace (*Přerovský, Olomoucký, Zlínský, Šumperský aj.*) v tištěné i online podobě, *Český rozhlas Olomouc*, *Česká tisková kancelář* a další. O úspěšné realizaci projektu *Záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn* a s tím spojeném znovuotevření paláce veřejnosti informovala i média s celostátní působností – *CNN Prima News*, *Seznam Zprávy*, *ČT24*, *5plus2*, *Novinky.cz*, *Aktuálně.cz* – a také desítky českých i zahraničních webů o architektuře.
Hrad také hojně využíval internetová kalendária, kde publikoval informace o plánovaných akcích. Významná kalendária jsou součástí regionálních webů, ať už Hranicka, Lipenska, Olomoucka či Přerovska.
Pomyslným milníkem se pro hrad stal květen, kdy vstoupil do virtuálního světa a rozšířil své působení na dvě nejpopulárnější sociální sítě v České republice – Facebook a Instagram. Na obou platformách si vede velmi dobře, hodnotíme-li nárůst fanouškovské základny či jejich interakci. Cílem do nadcházející sezóny je rozšíření na další fanoušky hojně využívané sociální sítě jako například Twitter či LinkedIn.
Facebook: Během prvních šesti měsíců od založení profilu hrad získal 1053 fanoušků. Dosahem svých příspěvků se za zmíněné období blížil k hranici 443 000 (zhlédnutí příspěvku uživatelem). Díky typu publikovaného obsahu a udržování kontaktu s fanoušky jsme za stejné období zaznamenali více než 8500 reakcí, komentářů a sdílení.
Instagram: Během šesti měsíců získal instagramový profil hradu 257 fanoušků a zaznamenal téměř tisíc reakcí a komentářů. Během léta také proběhlo několik živých vysílá z konaných akcí a fanoušci si nenechali ujít ani příběhy, tzv. Stories.
Z dalších kroků na cestě mediální propagace jistě stojí za zmínku také výsledky působení v projektu Objevuj památky. Helfštýn patří k 10 památkám Olomouckého kraje a 113 památkám České republiky evidovaným webem Objevuj památky.
Na Facebooku Objevuj památky obsadil v tomto roce 4. místo, a to s: 2573 org. zobrazení, 131 To se mi líbí, 11 komentářů, 4 sdílení. Výsledky z Instagramu Objevuj památky hovoří pro hrad ještě příznivěji – Helfštýn zaujímá první příčku. Celý profil sleduje bezmála 2 000 sledujících, vypostoval téměř 600 příspěvků. Helfštýn pak vítězí s čísly: 932 org. zobrazení, 92 reakcí, 803 zobrazení.
Míru aktivity zvýšil hrad také na cestovatelském webu TripAdvisor a ve firemní sekci Google – v obou případech je kladen důraz především na reakce k recenzím návštěvníků hradu. V případě Google jde o více než 3000 udělených hodnocení, u TripAdvisoru o přibližně 70 hodnocení.
Pokud zadáme heslo „Helfštýn“ do vyhledávače YouTube, pak i tady najdeme několik mediálních výstupů, které by rozhodně neměly zůstat zapomenuty. Video uveřejnila firma HOCHTIEF CZ (https://www.youtube.com/watch?v=w2fx6ypddI4&feature=youtu.be), RUDOLF LEŠENÍ (https://www.youtube.com/watch?v=jMSKZlAYZtA&feature=youtu.be) a video vzniklo také z prvního ročníku extrémního závodu CASIA EXCALIBUR RACE konaného na hradě Helfštýn (https://www.youtube.com/watch?v=QNZJFTlJgn8). Ty menší potěšila stanice ČT DÉČKO dílem Zbojnických pohádek, tentokrát o Helfštýně, s názvem Rytíř nebo loupežník (https://decko.ceskatelevize.cz/zbojnicke-pohadky?fbclid=IwAR1tvl-SpjcL9gLzu0OpwL2myI5Q4tZ9UT16ujKd0LPRuIZsb11MCoV5IJ4).
Během roku se podařilo navázat také několik významných spoluprací s profesionálními fotografy, kteří na hrad, především na opět přístupný opravený hradní palác, zavítali a zvěčnili jej. Šlo například o módní návrhářku Sandru Švédovou (Sandra Švédová design) s fotografem Lukášem Navarou (navarafoto.cz), který v prostorách hradního paláce zachytil novou kolekci návrhářky.

Nejrozsáhlejší helfštýnský objekt neunikl ani pozornosti fotografa Charlieho Greenberga nebo fotografa Deníku Jana Pořízka. Z obou spoluprací vznikly impozantní denní i noční snímky paláce. Před samotným slavnostním otevřením paláce se podařilo uskutečnit návštěvu starostů obcí Lipenska, kteří si tak mohli opravené prostory prohlédnout i s komentářem kastelána hradu. O návštěvě i paláci samotném posléze informovali na webových stránkách i v obecních zpravodajích svých obcí.
Ostatně právě weby okolních obcí Olomouckého kraje byly dalším místem, kde se propagační materiály, především pak plakáty, hojně objevovaly, v návaznosti na pravidelné informování e-mailem o chystaných akcích a samozřejmě za podmínky ochoty zástupců obcí, se kterou se však naštěstí hojně setkáváme.

Offline marketing

V covidem nezasažených měsících, kdy režim dovolil uspořádat plánované akce na hradě, případně jejich skromnější alternativy, byly hojně využívány také výlepové a plakátovací plochy v okolních obcích a městech. Většinu ploch lze využívat zdarma (k tomu určená místa v obcích), ve větších městech jde o finančně podporovaný výlep plakátů prostřednictvím firem.
Díky udržování kontaktu s ochotnými starosty a starostkami obcí se podařilo plakáty k chystaným akcím umístit také v prostorách jinak nepřístupných (úřední desky aj.). Podpory ze stran zástupců obcí si vždy vážíme a jsme rádi za jakoukoli formu propagace či spolupráce.

Ostatní

Zpracování podkladů pro žádost o dotaci KÚOK na 38. Hefaiston v rámci víceleté podpory významných kulturních akcí. (Úspěšný projekt získal podporu na období 2019 až 2021 ve výši 300 000 Kč/rok.)

Koordinace dobrovolníků v rámci víkendových brigád ve spolupráci se spolkem Helfštýn. Od března do listopadu se dobrovolnických aktivit na Helfštýně aktivně zúčastnilo 286 osob.

Účast v projektu European Iron Academy v pozici silent partner.

Účast v pracovní skupině projektu Záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn (KD cca 1x za dva týdny, vždy v pondělí.)

Lehnertová, Eva: Pravidelná redakce webu: www.helfstyn.cz

Lauro, Jan: Redakce webu: http://europeanironacademy.eu
https://hefaiston-helfstyn.cz

Služby badatelům

Konzultace v časovém rozsahu cca 30 hodin (příprava podkladů, průzkumy, statistiky, diplomové práce).

Pronájmy hradu

Pronájem skladových prostor stavební firmě Hochtief.
Pokračování v pronájmu hradní restaurace panu Jiřímu Svozilovi.

Údržba a opravy na hradě

Mimořádný projekt Záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn byl dokončen a zpřístupněn veřejnosti (22. 8. 2020). K předání staveniště patřilo i vyklizení louky v předhradí spojené s terénními vyrovnávkami, oprava nájezdů mostů, výměna poškozených trámů na povalech mostů a autorské restaurování kované brány (Jiří Jurda, Jiří Jurda, ml.). Svůj podíl na nutné péči měli v nemalé míře opět také dobrovolníci. S jejich pomocí se dalo zvládat sečení několika hektarů travnatých ploch uvnitř hradu i kolem něj. Stejně tak pomáhali SHH s likvidací náletových dřevin, čištěním koryt a žlabů, nebo nekončícím hrabáním a odvozem listí mimo hradby. Cyklických činností vykonali nespočet a tradičně si připsali nepopiratelný díl na kultivaci kulturní památky. Rozsah tzv. víkendovek kvůli vládním opatřením začal později a skončil dřív (květen – říjen).

Z odstraňování různých nedostatků připomeňme alespoň ty nejzásadnější. Instalatér Antonín Tomek společně s údržbářem Stanislavem Bernhauerem zajistili výměnu ponorného čerpadla ze 100 m hlubokého vrtu na louce pod hradem. Dvakrát bylo potřeba řešit havárii potrubí ve vodárně.

Radim Zdráhal se postaral o výměnu zkorodovaného komínu pod přístřeškem na prvním nádvoří.

Nejvíce poškozené dřevěné konstrukce tzv. severní husitské věže opravil mistr tesař Radek Němec.

Výstavní a programové oddělení

Souhrnné hodnocení činnosti VPO

Podobně jako u jiných oddělení Muzea Komenského v Přerově, i činnost VPO byla ovlivněna výskytem a šířením koronaviru Covid-19 v České republice. Je však nutno podotknout, že všichni pracovníci VPO se dokázali s novou a značně proměnlivou situací velice rychle vypořádat, díky čemuž oddělení neustalo ve své činnosti, byť některé síly byly přesměrovány jiným směrem, než bylo doposud zvykem.
Na jaře došlo k personální výměně na pozici grafičky z důvodu nástupu na mateřskou dovolenou. Proběhlo výběrové řízení, bohužel vybraná pracovnice neměla potřebné schopnosti a zkušenosti, proto byl na konci října tento pracovní poměr rozvázán. Znovu uvolněná pozice byla obsazena až k 4. lednu 2021. V úplném závěru roku nastoupila na mateřskou dovolenou také vedoucí oddělení, funkce byla předána jedné ze současných pracovnic VPO. Svůj odchod také oznámila zaměstnankyně z pracoviště prvního kontaktu s veřejností, která pracovala na poloviční úvazek. Na uvolněné pozice bude vypsáno výběrové řízení na začátku roku 2021.
Velkým úspěchem letošního roku byla realizace revitalizace pokladny přerovského zámku, která díky uzavření návštěvnického provozu proběhla velice hladce od 25. 3. do 27. 5. 2020. Slavnostní předání pokladny proběhlo 1. června 2020 za přítomnosti zástupců města Přerova.

Hodnocení jednotlivých pracovišť

Pracoviště prvního kontaktu s veřejností

Pracoviště prvního kontaktu s veřejností v roce 2020 realizovalo veškeré činnosti – průvodcovskou, lektorskou i pokladní na výbornou. Navíc pracovníci prokázali svoji flexibilitu a velice rychle se adaptovali na nové způsoby práce v situaci související s pandemií Covid-19.

Restaurátorské a konzervátorské pracoviště

V roce 2020 pracovníci konzervátorské dílny zpracovávali z hlediska sanační konzervace sbírkové předměty z historických depozitářů, které vyžadovaly akutní zpracování. Konzervátoři zpracovávali předměty z depozitářů, u kterých bylo potřeba přistoupit ke konzervačně – dezinfekčnímu zásahu.
Jednalo se především o dřevěné, kovové a papírové sbírkové kusy. Rovněž byly zhotoveny kopie a repliky určené k výstavním a edukačním účelům. V rámci preventivní péče bylo ošetřeno plynováním přibližně 28 000 kusů sbírkových předmětů. Konzervátorské pracoviště zajišťovalo stejně jako v minulých letech odborné praktické stáže studentům zejména středních škol.

Tabulka počtu restaurovaných a konzervovaných předmětů

Konzervování	celkem ks	z toho externě
1. Základní ošetření	4164	0
2. Dezinfekce	74	0
3. Zásadní ošetření celkem	332	0
z toho		
3.1. konzervování	205	0
3.2. rekonzervace	0	0
3.3. restaurování	7	0

3.4. preparace	112	0
3.5. repreparace	8	0
Celkem všech	4570	0

Výstavní a výtvarné pracoviště

Výstavní a výtvarné pracoviště každoročně zpracovává ve spolupráci s kurátory návrhy na výtvarné a technické řešení výstav, včetně samotné realizace instalace výstav a jejich propagace k cílovým skupinám. Přibližně dvě třetiny produkce propagačních materiálů a tiskovin zajišťuje výtvarné pracoviště vlastními silami a jednu třetinu produkce (tisk plakátů, pohlednic, katalogů, brožur a informačních letáků) řeší dodavatelsky.

Fotografické pracoviště

Během roku 2020 bylo na fotografickém pracovišti VPO pořízeno a zpracováno celkem 3006 ks fotografií. V tomto počtu je zahrnuta fotodokumentace dle požadavků kurátorů (1147 ks), fotodokumentace výstav (247 ks), kulturně výchovné činnosti a akcí pro veřejnost (362 ks), fotodokumentace rekonstrukce hradu Helfštýna (654 ks) a snímky pro plánovanou výstavu Bečva (284 ks). Skenováním bylo zpracováno 58 ks snímků, pro ORNIS 254 ks snímků.
Fotografka taktéž zajišťovala přípravu a obsluhu audiovizuální techniky při různých akcích pořádaných muzeem (přednášky, konference apod.), dle potřeb také dokumentovala realizaci výstav či nových edukačních programů.

Výstavy a kulturně výchovná činnost

Muzeum Komenského v Přerově se řadí mezi kulturní instituce Olomouckého kraje s vysokým počtem aktivit směrem k veřejnosti. Vedle tradičních muzejních činností, jakými jsou výstavy a populárně naučné přednášky, organizuje řadu komentovaných prohlídek, workshopů, edukačních programů, koncertů ad.
V roce 2020 uspořádalo Muzeum Komenského v Přerově celkem 9 výstav, z toho 7 v prostorách přerovského zámku, 1 na ORNIS a 1 na hradě Helfštýně.
Rok 2020 začal velice slibně: hned na začátku roku byly pro návštěvy nachystány dvě obrazové výstavy: v zámecké kapli mohli návštěvníci zhlédnout *Tak nějak... Eva Chyťová: Obrazy* a v prostorách Historického sálu se mohli seznámit s tvorbou přerovského kreslíře a básníka Lubomíra Dostála ve výstavě *Lubomír Dostál – Jiný pohled na Přerov*. Jako připomínka 350. výročí úmrtí Jana Amose Komenského pak po dobu téměř celého roku sloužila výstava *Hledání podobizny Komenského* na chodbě v druhém patře přerovského zámku.
Hlavním výstavním projektem pro rok 2020 však byla výstava *Nevěsty z cizích světů. Cizinky v nás*, která zaplnila Velký výstavní i Kruhový sál přerovského zámku. Výstavu z dílny ateliéru *Jak*

obléci pračlověka Mgr. Kristýny Urbanové navíc významným dílem doplnili naši kurátoři řadou zajímavých nálezů z archeologických sbírek Muzea Komenského, přičemž řada předmětů byla veřejnosti prezentována vůbec poprvé. Příběhy šesti žen nejenže návštěvníkům představily vývoj postavení něžného pohlaví ve společnosti v různých historických obdobích, ale také ukázaly tehdejší rituály a zvyky, způsoby odívání nebo dobové šperky. Slavnostní vernisáž, které se zúčastnilo 117 návštěvníků všech věkových kategorií, však byla na dlouhou dobu poslední velkou akcí, kterou muzeum mohlo uspořádat.

Kvůli šíření nového koronaviru Covid-19 v České republice však nastala situace, kterou nikdo z pracovníků muzea nezažil: z epidemiologických důvodů se muzea musela pro návštěvníky uzavřít. Některé pořádané akce proto musely být uspořádány v náhradním termínu, jiné byly ze stejných zrušeny úplně. Návštěvnický provoz byl přerušen od 12. 3. do 10. 5. 2020 a znovu pak od 12. 10. do 3. 12. 2020. Bohužel druhé znovuotevření muzea trvalo pouze 15 dní, tj. 18. 12. muselo muzeum své brány návštěvníkům opět uzavřít. Nejvíce se hygienická opatření dotkla velkých akcí pro veřejnost, které jsou masově navštěvovány. Například Muzejní noc nebo setkání uměleckých kovářů Hefaiston musely být zrušeny bez náhrady. Jelikož už na podzim bylo jasné, že se situace nevyvíjí nejlépe, padlo také rozhodnutí po mnoha letech neuspořádat výstavu *Vánoce na zámku*, která dosud neodmyslitelně patřila k adventní atmosféře.

Naštěstí v době jarního a letního uvolnění poměrů se situace přeci jen o něco zlepšila. Navíc v době od 11. května do konce července se pracovníci VPO vyšli vstříc kulturně vyhládlým návštěvníkům a rozšířili v měsících červen a červenec otevírací dobu zámku i na pondělky (od 8–17 hodin), které jsou jinak zavíracím dnem. Kurátoři navíc v tyto dny nabídli své služby a poskytovali speciální komentované prohlídky k výstavám. V této době byly k dispozici ke zhlédnutí výstavy *Zdeněk Burian: školní výukové obrazy* a *První proti okupantům! Přerovské povstání v roce 1945.* Při příležitosti 75. výročí Květnového povstání českého lidu byla také naplánována odborná konference a premiéra dokumentárního filmu *Přerovské povstání... 75 let poté* v přerovském Kině Hvězda. Kvůli opatřením obě akce však neproběhly v květnu, nýbrž až v září, kdy byla situace příznivější. Vzhledem k situaci byla také po dohodě s autorkou do 26. 7.

2020 prodloužena výstava *Nevěsty z cizích světů. Cizinky v nás*. Na období letních prázdnin pak byla připravena hravá interaktivní výstava *Z deníku malého táborníka*, která svým tématem a pojetím cílila zejména na rodiny s dětmi mladšího školního věku.
Na ornitologické stanici ORNIS v letní sezóně probíhala výstava *Čižba – umění jemné a líbezné*, která zájemce seznamovala s historií a problematikou již téměř zapomenuté lidské činnosti – čižbou, neboli ptáčnictvím, tj. chytáním ptáků pro nejrůznější (dnes často již nepřijatelné) účely. Na hradě Helfštýně pak návštěvníci hradu mohli zhlédnout *Příběh torza*, kde lidé dostali příležitost seznámit se s řadou originálních obrazů a historických vedut, se starými pohlednicemi, ale i s archeologickými nálezy nebo projektovou dokumentací, která se váže k torzu renesančního paláce, jenž se po více než dvou stoletích chátrání dočkal roku 2017 zahájení statických a záchranných prací.

Přehled realizovaných krátkodobých výstav						
	název	termín	místo	průvodce/ katalog	neplatící návštěvníci	návštěvnost celkem
Autorská z výzkumu	Tak nějak... Eva Chyťová: Obrazy	17. 1.–17. 3. 2020	Přerovský zámek - Kaple	ano	60	173
	Lubomír Dostál – Jiný pohled na Přerov	24. 1.–1. 3. 2020	Přerovský zámek – Historický sál	ne	182	488
	Hledání podobizny Komenského	2. 3.–22. 11. 2020	Přerovský zámek – chodba 2. patro	ne	3094	3094
	Zdeněk Burian: školní výukové obrazy	20. 3.–20. 12. 2020	Přerovský zámek – Galerie a Malý sál pod věží	ano	209	1045
	První proti okupantům! Přerovské povstání v roce 1945	11. 5.–2. 11. 2020	Přerovský zámek - Kaple	ne	45	224
	Příběh torza	11. 5.–10. 11. 2020	Hrad Helfštýn	ne	13749	25850
	Z deníku malého táborníka	20. 7.–15. 11. 2020	Přerovský zámek – Historický sál	ne	35	236
Přejatá aktivně	Nevěsty z cizích světů. Cizinky v nás.	21. 2.– 26. 7. 2020	Přerovský zámek – Kruhový sál a Velký výstavní sál	ne	176	782
	Čižba – umění jemné a líbezné	11. 5.–30. 10. 2020	ORNIS	ne	239	405
Celkem	9				17 708	32 297

Kulturně výchovné akce					
	název	termín	místo	neplatící	návštěvnost celkem
Kulturní projekty obecně	43. novoroční výstup na hrad	3. 1. 2020	Hrad Helfštýn	503	4 717
	Vyhlášení výsledků výtvarné soutěže Voda na zahradě	6. 2. 2020	ORNIS	35	35
	Ukázky zbraní se studiem Bez kliky	30. 5. 2020	Hrad Helfštýn	112	811
	Víkend otevřených zahrad	7. 6. 2020	ORNIS	32	32
	Karlovarské hudební divadlo	16.–19. 6. 2020	Hrad Helfštýn	109	571
	Helfštýn plný řemesel	4.–6. 7. 2020	Hrad Helfštýn	821	4943
	Šermířské dny s Adoreou	18.–19. 7. 2020	Hrad Helfštýn	288	2230
	Hradní letní kino	25. 7. 2020	Hrad Helfštýn	30	91
	Léto s archeologem	5. a 19. 8. 2020	Přerovský zámek	42	42
	Slavnostní zahájení XXXII. Kovářského fóra	22. 8. 2020	Hrad Helfštýn	199	1503
	Kovářské fórum	23.–28. 8. 2020	Hrad Helfštýn	1221	8869
	Noční kování	29. 8. 2020	Hrad Helfštýn	345	2274
	Přerovské povstání... 75 let poté	12. 9. 2020	Přerov	45	45
	Dny evropského dědictví	13. 9. 2020	Přerovský zámek	63	63
	Šermířský a divadelní víkend	19.–20. 9. 2020	Hrad Helfštýn	410	2901
Koncerty	Pianorecitál Igora Tausingera	28. 1. 2020	Přerovský zámek	23	23
	Zahradní slavnost – Václav Koubek	2. 8. 2020	ORNIS	26	114
	Soubor zobcových fléten Vivat Flauto	4.–8. 8. 2020	Hrad Helfštýn	349	3286
	Dechový orchestr Haná	13. 9. 2020	Přerovský zámek	200	200
Přednášky/ komentované prohlídky	J. Syryčanská: Půda, voda a sucho na zahrádce	19. 2. 2020	Hranice	12	12
	Soví noc	5. 3. 2020	ORNIS	10	48
	I. Paukertová: Plevel na talíři	29. 4. 2020	on-line	234	234
	Nevěsty z cizích světů: komentovaná prohlídka s Mgr. A. Drechslerem	červen–červenec 2020	Přerovský zámek	6	26
	Polčák: Houbařské pondělí.	13. 7. 2020	ORNIS	9	44
	Nevěsty z cizích světů: komentovaná prohlídka s Mgr. K. Urbanovou	18. 7. 2020	Přerovský zámek	7	24
	Zdeněk Burian: komentovaná prohlídka	20. 7. 2020	Přerovský zámek	0	8
	Polčák: Houbařské pondělí.	7. 9. 2020	ORNIS	12	35
	Suchánková: Přírodní zahrada jak ji neznáte	11. 9. 2020	ORNIS	2	15
	Komentované noční prohlídky	12. 9. 2020	Hrad Helfštýn	-	186
	Dny evropského kulturního dědictví	13. 9. 2020	Přerovský zámek	63	63

	Dny evropského kulturního dědictví	13. 9. 2020	ORNIS	50	50
	Dny evropského kulturního dědictví	13. 9. 2020	Hrad Helfštýn	3122	3122
	Komentované noční prohlídky	23.-29. 2020	Hrad Helfštýn	-	337
	I. Paukertová: Plevel na talíři	19. 9. 2020	ORNIS	6	20
Vzdělávací programy	Archeologie	celoročně	Přerovský zámek	20	234
	Entomologie	celoročně	Přerovský zámek	7	72
	Mineralogie	celoročně	Přerovský zámek	1	21
	J. A. Komenský	celoročně	Přerovský zámek	26	297
	Tváře Komenského	od 1. 9. 2020 celoročně	Přerovský zámek	2	46
	Dějiny školství	celoročně	Přerovský zámek	7	83
	Tajemství přerovského zámku	celoročně	Přerovský zámek	0	0
	Národopis	celoročně	Přerovský zámek	0	0
	Zvony	celoročně	Přerovský zámek	0	0
	Mineralogie	od 1. 3. 2020 celoročně	Přerovský zámek	1	21
	Neživá příroda	od 1. 6. 2020 celoročně	Přerovský zámek	11	133
	Ptáci ČR	celoročně	ORNIS	23	144
	Jarní	únor- duben	ORNIS	20	140
	Stromy	duben- květen, září- říjen	ORNIS	4	112
	Sovy do škol	březen	ORNIS	1	20
	Ježkův rok	říjen-listopad	ORNIS	2	52
	Zimní	leden-únor, prosinec	ORNIS	30	300
	Pod kloboukem	září-listopad	ORNIS	6	66
	Na návštěvě v záchranné stanici	celoročně	ORNIS	353	353
	Bobr, pan stavitel	leden-únor, prosinec	Přerov	8	109
	Jak ptáčky lapati	11.5. - 30.10. 2020	ORNIS	2	32
	Ornitologické exkurze pro školy	březen-duben, září-říjen	Tovačovská jezera	2	30
Workshopy	Výtvarná dílna	24. 1. 2020	ORNIS	2	4
	Výtvarná dílna	7. 2. 2020	ORNIS	3	10
	Výtvarná dílna	18. 9. 2020	ORNIS	3	8
	Workshop Povídání o Helfštýně	13. 9. 2020	Hrad Helfštýn	3122	3122
Exkurze	Mezinárodní sčítání vodního ptactva	11. 1. 2020	Tlumačov	16	16
	Na návštěvě u přerovských bobrů	18. 1. 2020	Přerov	2	55
	Botanická vycházka na Čekyňský kopec	20. 6. 2020	Čekyně	5	31
	Za nejkrásnějším ptákem Evropy	11. 7. 2020	Čekyně	0	6
	Evropská noc pro netopýry	5. 9. 2020	Přerov	8	44
	Vlakový zájezd do Kroměříže	26.9. 2020	Kroměříž	11	11

	Ptačí festival	3. 10. 2020	Záhlinice	17	17
	Ptačí festival	3. 10. 2020	Nesyt	44	44
	Prohlídka parku Michalov pro Charitu Přerov	6. 10. 2020	Přerov	0	12
Ostatní	Masopust	22. 2. 2020	Přerovský zámek	100	100
	Schůze MOS	29. 2. 2020	ORNIS	40	40
	Swap	28.– 29. 2. 2020	Přerov	6	20
	Pražení kávy na historické pražičce	13. 6. 2020	Hrad Helfštýn	201	786
	Pražení kávy na historické pražičce	11. 7. 2020	Hrad Helfštýn	53	217
	Author Šela Marathon, Dětský Author Šela Marathon	5. 9. 2020	Hrad Helfštýn	210	1200
	Konference Květnové povstání českého lidu	10. 9. 2020	Přerovský zámek	0	25
	Senioři v muzeu	23. 9. 2020	Přerovský zámek	15	15
	Stánek ekoporadny a expozice na okresní výstavě ČZS	25.–26. 9. 2020	Přerov	105	105
	Excalibur race	3. 10. 2020	Hrad Hlefštýn	460	1274
	Swap	9.–10. 10. 2020	Přerov	12	23
	Moravský zemský pohár v 3D lukostřelbě	11. 10. 2020	Hrad Helfštýn	228	482

Edukační činnost

Také pro edukační činnost nebyl rok 2020 příliš příznivý. Přitom začátek roku vypadal velice slibně: do nabídky bylo zařazeno celkem 11 stálých a 4 krátkodobé vzdělávací programy (všechny v lektorované podobě) pro školní skupiny. Kromě toho edukační pracovníci plánovali také řadu jednorázových akcí pro širokou veřejnost se vzdělávacím i kreativním obsahem. Naneštěstí přesně v momentě, kdy se měla „edukační sezóna" rozběhnout v plném rozsahu, bylo muzeum pro návštěvníky uzavřeno. Bohužel první i druhá vlna protiepidemických opatření přišla v době, kdy bývá návštěvnost ze strany školních skupin největší.

Přesto všechno muzejní pedagog ani edukátoři během uzavření návštěvnického provozu nezaháleli. Veškerá uvolněná kapacita byla využita pro řadu důležitých činností, jako například hloubkové revize obsahu stávajících programů, sepsání scénářů a manuálů pro lektory, rešerše materiálů pro další vzdělávací témata k expozicím, nebo samostudium odborné pedagogické i muzeologické literatury. Díky tomuto snažení vznikly podrobné koncepty hned několika nových programů, které budou využity v blízké budoucnosti. Během jejich vytváření byl kladen důraz na to, aby vzdělávací obsah co nejvíce korespondoval s *Rámcovými vzdělávacími programy*, a tedy

co nejvíce naplňoval potřeby školních skupin; zároveň průběžně elektronickou formou probíhaly konzultace se školními pedagogy.
Největší novinkou roku 2020 jsou dva úplně nové programy k expozici mineralogie: *Poklady z hlubin Země* (z původního programu zůstal zachován pouze název) pro starší žáky a studenty; a *Zázraky neživé přírody* – program vytvořený speciálně pro 3.–5. ročník ZŠ. Oba programy dohromady navštívilo celkem 142 žáků v 11 skupinách. Nový obsah zahrnuje širokou škálu praktických ukázek, ale i jednoduchých experimentů, kterých se děti aktivně účastní. I díky tomu jsou první ohlasy žáků i učitelů velmi pozitivní.
Dalším významným počinem bylo spuštění programu *Tváře J. A. Komenského*, který je svým pojetím naprostou novinkou v naší nabídce. Starší žáci a studenti se stávají doslova živou součástí děje, čímž mají možnost prožít střípky z Komenského života na vlastní kůži. Bohužel situace kolem Covid-19 umožnila realizovat program pouze 2x (44 návštěvníků).
Ze stálé nabídky navštívilo nejvíce žáků program *Putování s J. A. Komenským* (271 žáků), na druhém místě se umístil tradičně velmi oblíbený pořad *Hurá za mamuty!* (214 žáků), třetí příčku obsadil program o dějinách školství (76 žáků) a expozici entomologie navštívilo v rámci edukace *Ze života hmyzu* celkem 65 žáků.
Největší ztrátou pro edukační pracoviště bylo zrušení hned dvou velkých akcí. První z nich měla doplnit výstavu *Nevěsty z jiných světů. Cizinky v nás.* Edukační program *Nevěsty z dávnověku* byl sice kompletně připraven, své realizace se na jaře bohužel nedočkal. Na konci roku pak také neproběhly tradiční a návštěvnicky oblíbené *Vánoce na zámku*.
Celkově se tedy našich edukačních programů v roce 2020 zúčastnilo 886 osob (812 platících a 74 neplatících návštěvníků) v 53 skupinách. Velikost „tříd" byla letos značně ovlivněna hygienickými omezeními – např. v měsících květen a červen nemohla skupina čítat více jak 15 žáků.
Tento propad návštěvnosti je sice značný, ale pevně věříme, že špatná epidemiologická situace nebude trvat věčně. Přesto na závěr roku pracovníci Výstavního a programového oddělení začali společně pracovat na koncepčních změnách, které by mohly edukační činnosti v příštích letech pomoci, ať už bude stav věcí jakýkoli.

Marketingová komunikace

Marketingová komunikace muzea je zacílena zejména na propagaci jednotlivých krátkodobých výstav, doplňkových akcí a významných událostí v „životě" muzea. Rozsah a struktura mediální komunikace je vždy závislá dle typu, načasování, cílové skupiny a působnosti daného projektu nebo akce. Mezi obvykle využívané formy patří zejména: komunikace v regionálním tisku formou PR článků, rozhovorů, tiskových zpráv a informací v kalendáriích, komunikace v regionálních i celostátních televizních stanicích, komunikace v regionálních i celostátních rozhlasových stanicích, komunikace v rámci regionálních i celostátních zpravodajských portálů, komunikace prostřednictvím informačních center a sdružení cestovního ruchu, komunikace v tištěných i elektronických materiálech muzea:

- Programový leták muzea, ORNIS a Hradu Helfštýn na daný rok
- Čtvrtletní Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově
- Měsíční programy akcí
- www.prerovmuzeum.cz - aktuality + kalendárium
- Výlep plakátů v centru města Přerova
- Plakáty a pozvánky k dílčím akcím (tištěná i elektronická verze)
- Facebook
- společná propagace členů volného sdružení Moravská brána
- Vlastivědná revue Střední Morava

10 Oddělení správy a provozu

Seznam objektů ve správě muzea

obec	adresa	č.p.	způsob využití
Přerov	Horní náměstí 7	7	pracovny a depozitáře
Přerov	Horní náměstí 21	21	knihovna a depozitáře
Přerov	Horní náměstí 31	31	pracovny a depozitáře
Přerov	Horní náměstí 35	35	pracovny a depozitáře
Přerov	Horní náměstí	-	depozitáře
Přerov	Bezručova 10	913	stálá expozice, výstavní sály, pracovny, depozitáře
Přerov	Bezručova	-	záchranná stanice
Přerov	nábřeží Dr. Edvarda Beneše 21	274	depozitář
Přerov	nábřeží Dr. Edvarda Beneše	-	stolárna, sklad
Týn nad Bečvou	Novosady 333	60	stálé expozice, výstavní sály, depozitáře

Seznam pronajatých prostor

obec	objekt	způsob využití
Přerov	zámek	stálé expozice, výstavní sály, depozitář

Investice a stavebně výrobní činnost

Investice zřizovatele stavební

Název investice	termín realizace	náklady v Kč
Muzeum Komenského v Přerově – Záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn	09/17 – 06/20	84 078 987
Rekonstrukce domu Horní nám. č.p. 35 v Přerově – projektová dokumentace	04/20 – 05/21	654 610

Investice vlastní stavební

Název investice	termín realizace	náklady v Kč
Sanace hradby Kravařského předhradí na hradě Helfštýn, severozápadní část (Oprava financovaná účelovou dotací zřizovatele)	09/20 – 11/20	682 873
Modernizace objektových zařízení EZS v objektech na Horním nám. 1/1 a 7/7 v Přerově	07/20 – 08/20	189 600
Modernizace EZS v objektu Horní nám. 31/31, Přerov	06/20 – 07/20	80 073

Ostatní činnost

Revize

V průběhu roku 2020 byly provedeny revize plynových spotřebičů, elektroinstalace, komínů, EZS, výtahu, hasicích přístrojů a hydrantů ve lhůtách požadovaných právními předpisy.

Systém managementu hospodaření s energií

V březnu se uskutečnil certifikační audit II. stupně a v listopadu interní audit EnMS.

Školení

V únoru a v červnu bylo provedeno školení požárních hlídek.

11 Ekonomické oddělení

Základní personální údaje

1. Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví

věk	muži	% mužů	ženy	% žen
do 20 let	0	0	0	0
21 - 30 let	0	0	4	8
31 - 40 let	8	17	2	4
41 - 50 let	3	6	11	23
51 - 60 let	6	13	8	17
61 let a více	3	6	3	6
Celkem	**20**	**42**	**28**	**58**

2. Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví

vzdělání	muži	% mužů	ženy	% žen
bez vzdělání	0	0	0	0
základní vzdělání	0	0	0	0
střední vzdělání	0	0	1	2
střední vzdělání s výučním listem	7	15	4	8
střední vzdělání s maturitní zkouškou	2	4	6	13
vyšší odborné	1	2	0	0
vysokoškolské	10	21	17	35
celkem	**20**	**42**	**28**	**58**

3. Celkový údaj o průměrných platech v roce 2020

Celkové mzdové náklady na platy zaměstnanců	17 484 328 Kč
Průměrný hrubý měsíční plat zaměstnanců	30 160 Kč
Průměrný přepočtený počet pracovníků	48,31

4. Trvání pracovního poměru zaměstnanců

trvání pracovního poměru zaměstnanců	počet zaměstnanců v %
0 - 5 let	22,92 %
6 - 10 let	12,50 %
11 - 15 let	22,92 %
16 - 20 let	14,58 %
21 let a více	27,08 %
celkem	**100 %**

Základní údaje o hospodaření organizace

Náklady v hlavní činnosti	36 975 237,43 Kč
Náklady v doplňkové činnosti	35 372,57 Kč
Náklady celkem	37 010 610,00 Kč
Výnosy z hlavní činnosti	38 647 875,87 Kč
Výnosy z doplňkové činnosti	223 557,00 Kč
Výnosy celkem	38 871 432,87 Kč
Výsledek hospodaření z hlavní činnosti	1 672 638,44Kč
Výsledek hospodaření z doplňkové činnosti	188 184,43 Kč
Výsledek hospodaření celkem	**1 860 822,87 Kč**
Transferový podíl	**1 293 612,15 Kč**
Disponibilní výsledek hospodaření	**567 210,72 Kč**

Specifikace výnosů:

Dotace a příspěvky na provoz – celkem	30 511 202,28 Kč
Z toho	
- zřizovatel (provoz, mzdy, odpisy)	29 206 694,00 Kč
- Olomoucký kraj	
o Sanace hradby Kravařského předhradí na hradě Helfštýn – severozápadní část	682 872,86 Kč
o Publikace *Pozdně gotické, renesanční a raně barokní kachle z Přerovska* (čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných - prodaných kusů publikací)	17 600,00 Kč
o Publikace *Komenský ve sběratelství: katalog vybraných komenián ze sbírky Muzea Komenského v Přerově* (čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných - prodaných kusů publikací)	9 600,00 Kč
o Publikace *Komenský a první republika* (čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných - prodaných kusů publikací)	75,00 Kč
o Publikace *100letá republika* (čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných - prodaných kusů publikací)	937,50 Kč
- Statutární město Přerov	
o Projekt *Zahradní slavnost*	50 000,00 Kč
o Ekoporadna ORNIS	34 231,00 Kč
o Publikace *Perly Muzea Komenského* (čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných - prodaných kusů publikací)	99,96 Kč
o Publikace *Dějiny přerovského školství* (čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných - prodaných kusů publikací)	590,56 Kč
o Publikace *Stříbro chudých* (čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných – prodaných kusů	30,00 Kč

publikací)	
○ Publikace *Květnové povstání českého lidu* (čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných – prodaných kusů publikací)	16 400,00 Kč
○ Publikace *Středověká a raně novověká militaria z Přerovska* (čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných – prodaných kusů publikací)	486,40 Kč
○ Záchranná stanice pro handicapované živočichy	300 000,00 Kč
- Český svaz ochránců přírody	
○ Záchranná stanice pro handicapované živočichy	191 585,00 Kč
Transferový podíl	**1 293 612,15 Kč**
Finanční výnosy	**930,53 Kč**
Výnosy z vlastní činnosti – celkem	7 065 687,91 Kč
Z toho	
○ Tržby ze vstupného	4 927 823,00 Kč
○ Tržby z výukových programů	73 490,00 Kč
○ Záchranný archeologický výzkum	615 160,00 Kč
○ Ostatní výnosy z prodeje služeb	254 757,00 Kč
○ Pronájmy	208 800,00 Kč
○ Prodej zboží	946 817,48 Kč
○ Ostatní výnosy	28 577,50 Kč
○ Čerpání fondů	10 262,93 Kč

Specifikace nákladů:

Náklady na mzdy a zákonné odvody	23 846 993,00 Kč
Fixní režijní náklady (odpisy, energie, nájemné, ostatní)	6 228 487,08 Kč
Ostatní provozní náklady celkem	6 935 129,92 Kč

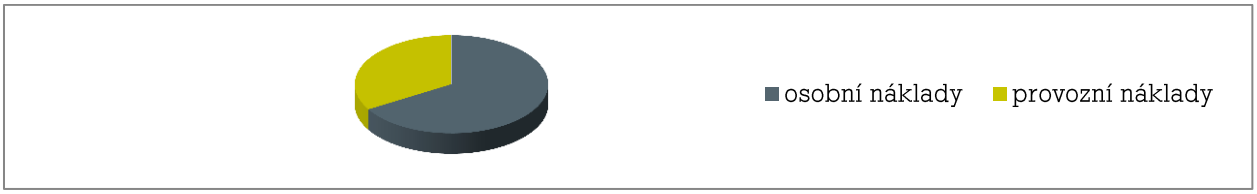
Poměr výnosů z vlastní činnosti a dotací s příspěvkem na provoz:

Výnosy z vlastní činnosti	7 065 687,91 Kč
Dotace a příspěvky na provoz	30 511 202,28 Kč
Výnosy celkem	37 576 890,19 Kč

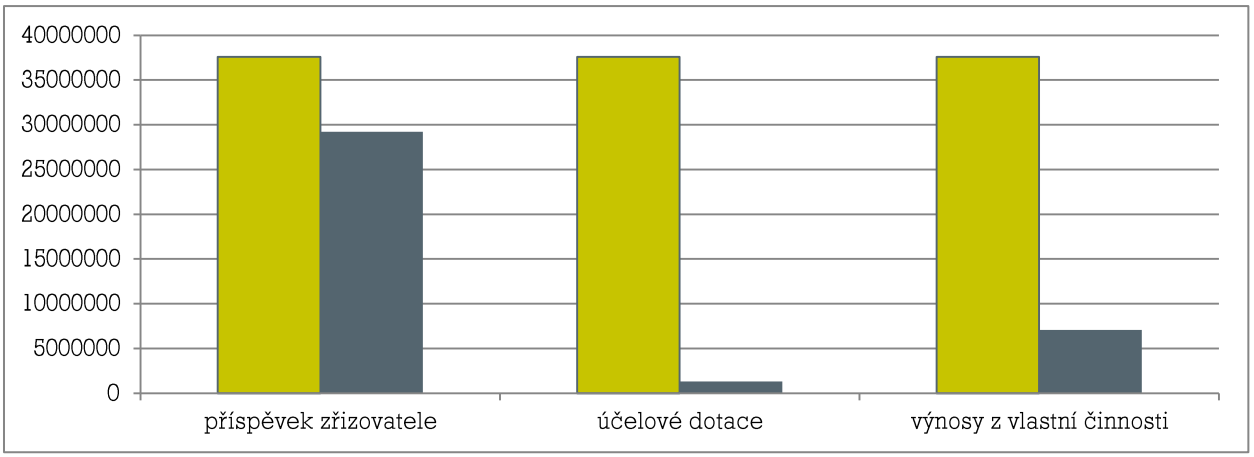
Poměr osobních a provozních nákladů:

Osobní náklady	24 583 842,00 Kč
Provozní náklady	12 426 768,00 Kč
Náklady celkem	37 010 610,00 Kč

Struktura výnosů:

Příspěvek zřizovatele	29 206 694,00 Kč
Účelové dotace příspěvky	1 304 508,28 Kč
Výnosy z vlastní činnosti	7 065 687,91 Kč
Výnosy celkem	37 576 890,19 Kč

Údaje o majetku, s nímž je organizace příslušná hospodařit, zejména údaje o jeho využití, účetní metodě odpisování majetku

Účetnictví je vedeno v plném rozsahu.
Použité způsoby oceňování:

- Hmotný a nehmotný majetek - pořizovací cenou
- Zásoby - pořizovací cenou
- Pohledávky a závazky - jmenovitou hodnotou
- Peněžní prostředky a ceniny - jmenovitou hodnotou

Způsob odpisování DM - rovnoměrným způsobem

Odpisy v roce 2020 dosáhly celkové výše 2 526 313 Kč. Z toho tvořila hlavní činnost 2 519 089 Kč. Odpisy z doplňkové činnosti činily 7 224 Kč.

Přehled DHM, DNM, DDHM a DDN

účet	název účtu	počáteční stav k 1. 1. 2020	MD	D	konečný stav k 31. 12. 2020
013	Software	366 144,00			366 144,00
018	DDNM	496 456,17	52 590,00		549 046,17
019	Ostatní DNM	200 000,00	384 400,00		584 400,00
021	Budovy pro služby obyvatelstvu	73 236 565,69	94 642 927,20		167 879 492,89
	Jiné nebytové domy a jednotky	26 091 766,59			26 091 766,59
	Komunikace a veřejné osvětlení	2 984 213,00			2 984 213,00
	Jiné inženýrské sítě	1 871 401,00			1 871 401,00
	Ostatní stavby	1 961 058,60			1 961 058,60
022	Samostat. mov. věci	9 631 822,47	602 422,74	128 499,00	10 102 746,21

028	DDHM	9 231 352,62	1 323 465,81	319 861,84	10 234 956,59
029	Ostatní DHM	0,00	122 181,50		122 181,50
031	Zahrady, pastviny, louky	352 895,00			352 895,00
	Zastavěná plocha	527 272,00	15 883,00		543 155,00
	Ostatní pozemky	70 865,00			70 865,00
32	Kulturní předměty	1 387 323,10			1 387 323,10
	Sbírkové předměty	686 399,75	1 088 490,00		1 774 889,75

Analýza pohledávek k 31. 12. 2020

Č.řádku	Členění	Analytický účet	Kč
1.	**Dobytné pohledávky celkem**	311 0100; 377 0001	**183 196,24**
2.	Z toho do splatnosti celkem:		183 196,24
3.	Z toho po splatnosti celkem:		
4.	do 30 dnů		
5.	do 60 dnů		
6.	do 90 dnů		
7.	do 1 roku		
8.	starší 1 roku		
9.	**Nedobytné pohledávky celkem**		0,00
10.	z toho: v soudním řízení		
	C e l k e m		**183 196,24**

Analýza závazku k 31. 12. 2020

Č.řádku	Členění	Analytický účet	Kč
1.	**Závazky celkem:**	321 0010; 321 0011; 321 0012	**175 729,79**
	Z toho do splatnosti celkem:		175 729,79
	Z toho po splatnosti celkem:		
2.	do 30 dnů		
3.	do 60 dnů		
4.	do 90 dnů		
5.	do 1 roku		
6.	starší 1 roku		

Jedná se o běžné závazky z obchodního styku za měsíc prosinec 2020, ve lhůtě splatnosti.

Údaje o rozpočtu příjmů a výdajů v rozsahu závazných ukazatelů

Závazné ukazatele 2020:

Název ukazatele	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutečné plnění za rok 2020
Limit mzdových prostředků	15 980 000	17 402 662	17 607 432
Odvody z fondu investic	1 835 000	2 315 089	2 315 089
Průměrný přepočtený počet pracovníků	49,39	49,39	48,31

V roce 2020 hospodařilo muzeum s prostředky z rozpočtu zřizovatele, z rozpočtu jiných územně samosprávných celků či externích poskytovatelů a v neposlední řadě s příjmy z vlastní činnosti.

Vyhodnocení údajů o příjmech nebo výnosech

Ve srovnání s předchozím obdobím, vzrostly v roce 2020 tržby o 45,62 %.

Analýza účtu 602 – srovnání s minulým obdobím:

Tržby	Skutečnost 2019 (Kč)	Skutečnost 2020 (Kč)	Změna (Kč)	Změna (%)
Vstupné - koncerty, přednášky, konference	39 084,00	23 830,00	-15 254,00	-39,03
Vstupné - Helfštýn	2 743 241,00	4 727 513,00	1 984 272,00	72,33
Vstupné - přerovský zámek	254 900,00	162 270,00	-92 630,00	-36,34
Výukové programy - přerovský zámek	189 665,00	34 280,00	-155 385,00	-81,93
Vstupné - ORNIS	59 220,00	14 210,00	-45 010,00	-76,00
Výukové programy - ORNIS	71 140,00	39 210,00	-31 930,00	-44,88
Kovářské kurzy	176 000,00	130 000,00	-46 000,00	-26,14
Archeologický výzkum	460 110,00	615 160,00	155 050,00	33,70
Reklamní služby	11 997,00	100 000,00	88 003,00	733,54
Ostatní činnost	26 526,00	24 757,00	-1 769,00	-6,67
CELKEM	4 031 883,00	5 871 230,00	1 839 347,00	45,62

Analýza účtu 648 – Zúčtování fondů:

Použití rezervního fondu (účet 413 a 414)

- Čerpání darů 10 262,93 Kč

Analýza účtu 649 – Ostatní výnosy z činnosti:

Druh výnosu	Kč
Výnosy ze sběru druhotných surovin	10 383,00
Výnosy z prodeje a spotřeby darovaných zásob – Helfštýn	5 692,00
Výnosy z prodeje a spotřeby darovaných zásob – přerovský zámek	1 699,50
Ostatní výnosy – příspěvek ČSOP – činnost Záchranné stanice ORNIS	191 585,00
Ostatní výnosy	803,00
CELKEM	210 162,50

Výsledky provedených vnějších kontrol

Výsledky vnějších kontrol:

Kontrolní orgán: Statutární město Přerov, Magistrát města Přerova, Útvar interního auditu a kontroly, Bratrská 709/34, Přerov I-Město, 750 02 Přerov 2

Termín zahájení kontroly: 10. 8. 2020

Předmět kontroly: Dodržení podmínek při čerpání dotací stanovených veřejnoprávními smlouvami o poskytnutí dotací Statutárním městem Přerovem v roce 2019.
Závěr kontroly: Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.

Kontrolní orgán: Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj, Živičná 2, 702 69 Ostrava
Termín zahájení kontroly: 15. 9. 2020
Předmět kontroly: Dodržování povinností vymezených v ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce.
Závěr kontroly: Z kontroly vzešly 3 kontrolní zjištění, týkající se chybějícího madla u schodiště do suterénu, chybějící bezpečnostní značky upozorňující na nerovnost podlahy při vstupu do strojovny výtahu a chybějícího označení štítky s nosností skladovacího regálu. Nedostatky byly neprodleně odstraněny.

Kontrolní orgán:
Krajská veterinární správa, Státní veterinární správy pro Olomoucký kraj, tř. Míru 563/101 Olomouc 779 00
Termín zahájení kontroly: 8. 12. 2020
Zaměření kontroly: Kontrola nakládání s vedlejšími produkty živočišného původu.
Závěr kontroly: Kontrolou nebylo zjištěno porušení platné veterinární hygienické legislativy. Vykonávané činnosti byly v souladu se schválením.

Zdůvodnění zlepšeného nebo zhoršeného hospodářského výsledku dosaženého příspěvkovou organizací

Hodnocený rok přinesl řadu nepředvídatelných událostí, které do značné míry zasáhly do životů všech a citelně poznamenaly muzejní i celorepublikovou ekonomiku. Počátek roku 2020 se nesl v duchu velkých očekávání. Dokončení tříleté náročné investiční akce - rekonstrukce hradního paláce, se mělo stát skutečností a zpřístupnění rozšířené atraktivní památky slibovalo výrazný ekonomický prospěch. Leč optimistické vyhlídky narušila mimořádná situace způsobená výskytem koronaviru označeného jako SARS CoV-2. Související postupně vyhlašovaná vládní protipandemická opatření posunula zahájení turistické sezóny do letních měsíců a zamezila konání spousty plánovaných aktivit. V návaznosti na uzavření škol byly zrušeny edukační programy jak na přerovském zámku, tak i environmentálně zaměřené programy na ORNIS. V neposlední řadě se vládní opatření dotkla i prestižní muzejní akce Hefaiston 2020. Prvně po více než 30 letech se vzhledem k omezujícím podmínkám mezinárodní prezentace kovářského umění nekonala. Tato skutečnost do jisté míry ohrožovala predikované hospodaření muzea. Škrtem akce klíčové povahy sice výdajová část rozpočtu doznala výrazných úspor, ale negativum se odrazilo zejména v příjmové oblasti, a to jak na straně vlastních, tak i externích zdrojů. Výpadek tržeb ze vstupného akce Hefaiston společně s nevyužitou účelovou dotací představoval zhruba 1 300 tis. Kč. Na novou situaci však muzeum včas reagovalo přijetím úsporných nákladových opatření. Posléze letní uvolnění vládních restrikcí umožnilo otevření návštěvnických objektů alespoň za určitých hygienických podmínek. Hlavní roli v oblasti vlastních příjmů však sehrálo otevření zrekonstruovaného helfštýnského paláce, jež přilákalo nezměrné množství návštěvníků, což spolu s úměrným zvýšením cen vstupného, dorovnalo, ba překročilo predikovaný muzejní rozpočet. Obava z deficitního hospodaření se nakonec nenaplnila a muzeum dosáhlo překvapivého zisku 1 860 822,87 Kč. Kladný výsledek hospodaření hlavní činnosti činil 1 672 638,44 Kč (po odpočtu transferového podílu 379 026,29 Kč). Doplňková činnost

spočívající v pronájmu svěřeného nemovitého majetku přispěla ziskem 188 184,43 Kč. Celkový zlepšený výsledek hospodaření, využitelný k posílení fondového hospodaření, činil po zohlednění transferového podílu 567 210,42 Kč.

Nastalá krize poukázala opět na značnou zranitelnost muzejního financování, jež je dlouhodobě založeno na vysokém stupni soběstačnosti. V závislosti na faktickém naplnění vlastních příjmů jsou počáteční výdaje omezeny jen na nezbytně nutné a náročnější jsou odkládány na příznivější období, což narušuje hladký chod organizace, jak potvrdila i současná situace. Provozní příspěvek zřizovatele pokrývá stěží fixní náklady. Vždyť jenom nájemné přerovského zámku se podílí na provozním příspěvku 42 %. Nutno dodat, že navzdory této skutečnosti i pandemickým okolnostem, se muzeu zdařilo překonat loňské hodnoty příjmů. Hrad Helfštýn překročil plánované tržby ze vstupného o 1 798 tis. Kč (+61 %) a meziroční srovnání ukázalo nárůst o 1 984 tis. Kč (+72 %). Zbývající návštěvnické provozy však protipandemická omezení zasáhla poměrně citelně. Jen přerovský zámek vykázal mezirozpočtově pokles výnosů ze vstupného o 100 tis. Kč (-38 %) a meziročně o 93 tis. Kč (-36 %). Také ORNIS zaznamenal snížení oproti plánu o 38 tis. Kč (-72 %) a ve srovnání s loňskou skutečností zhoršení o 45 tis. Kč (-76 %). Dopad vládních opatření lze pozorovat i v omezené realizaci edukačních programů pro školní mládež, která připravila muzejní rozpočet o 232 tis. Kč (-76%). Přes veškeré neblahé zvraty a komplikace přesáhly výsledné výnosy z prodeje služeb predikované výnosy o 1 897 tis. Kč (+47 %). Za tímto úspěchem stojí mimo jiné značné renomé hradu Helfštýna.

K posílení rozpočtu přispívá každoročně vícezdrojové financování. Vedle vlastních výkonů využívá muzeum k realizaci svých aktivit účelově vázané prostředky jiných poskytovatelů. Mezi již tradiční přispěvatele náleží Statutární město Přerov, které ze svého rozpočtu podpořilo v roce 2020 vydání kolektivní monografie *Květnové povstání českého lidu ve dnech 1.–4. 5. 1945* (50 tis. Kč), dále pak činnost záchranné stanice ORNIS (300 tis. Kč), projekt *Zahradní slavnost v ORNIS* (50 tis. Kč) či *Ekoporadna ORNIS* (34 tis. Kč). Prostředky na poslední jmenovaný projekt nenašly s ohledem na vládní protivirová opatření plné uplatnění a nevyužitá část byla vrácena poskytovateli (16 tis. Kč). Na dlouholetou spolupráci v rámci Národní sítě záchranných stanic pro handicapované živočichy navázal Český svaz ochránců přírody svým příspěvkem téměř 192 tis. Kč. Podporu různorodých aktivit muzea nacházíme ve velké míře rovněž u Olomouckého kraje, který se podílel ve sledovaném období na význačné publikační činnosti muzea. Prostředky z Programu podpory kultury v Olomouckém kraji napomohly vydání dvou publikací – *Pozdně gotické, renesanční a raně barokní kachle z Přerovska* (55 tis. Kč) a *Komenský ve sběratelství: katalog vybraných komenián ze sbírky Muzea Komenského v Přerově* (30 tis. Kč). Avšak neinvestiční příspěvek na projekt Hefaiston, určený na období 2019 – 2021, poskytnutý z dotačního programu Víceletá podpora významných kulturních akcí z rozpočtu Olomouckého kraje nebylo možno využít s ohledem na zmíněná vládní nařízení. Prostředky ve výši 300 tis. Kč byly vráceny poskytovateli. Koneckonců s pomocí Olomouckého kraje se rovněž podařilo zabezpečit pravidelnou rozsáhlou sanaci zdiva na hradě Helfštýně, a to za bezmála 683 tis. Kč. V reakci na aktuální skutečnosti, prošla změnami i oblast provozního financování. Vlivem legislativních změn, účinných od 1. 1. 2020, které však schválený rozpočet 2020 nezohledňoval, došlo v průběhu období k navýšení příspěvku na provoz - mzdové náklady. Včetně souvisejících odvodů činilo dofinancování mezd téměř 1 936 tis. Kč. Vzhledem k úzké vazbě zákonných odvodů na limit mzdových prostředků (UZ 301) vznikla vratka nevyužitých prostředků ve výši 109 tis. Kč. Dopad koronavirových opatření na územní rozpočty se projevil i snížením příspěvku zřizovatele na provoz muzea, a to ve výši 120 tis. Kč.

K rozvoji muzea přispívá v neposlední řadě investiční aktivita spolufinancovaná z rozpočtu Olomouckého kraje. V loňském roce zřizovatel uvolnil na realizaci „Modernizace objektových zařízení EZS v objektech na Horním nám. 1/1 a 7/7 v Přerově“ částku 190 tis. Kč. Na nákupech

předmětů do sbírek muzejní povahy v objemu 124 tis. Kč se podílel zřizovatel investičním příspěvkem 120 tis. Kč. Dofinancování 4 tis. Kč uskutečnilo muzeum z vlastních zdrojů IF. Předmětem čerpání IF se staly i další investiční akce – zabezpečovací systém PZTS objektu Horní náměstí 31 (80 tis. Kč), modernizace webových stránek MKP (254 tis. Kč) a projektová dokumentace zamýšlené rekonstrukce sociálního zařízení na hradě Helfštýn (43 tis. Kč). Za nejvýraznější investiční počin lze považovat zdárné ukončení několikaleté rozsáhlé stavební akce *Záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn*. Hodnota díla dosáhla bezmála 94 976 tis. Kč (zhodnocení nemovitosti 94 643 tis. Kč, movitý majetek 333 tis. Kč).

S ohledem na přetrvávající mimořádný stav je prognóza pro nadcházející období značně nejistá. Nepříznivý pandemický vývoj způsobující výpadek rozpočtů ÚSC ovlivní do jisté míry i akceschopnost muzea.

Rozvaha

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
sestavená k 31.12.2020
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
okamžik sestavení: 29.01.2021 17:09:57

Název účetní jednotky: Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace
Sídlo: Horní náměstí 7/7
Přerov I-Město
750 02 Přerov
Právní forma: příspěvková organizace
IČO : 00097969
Příspěvková organizace zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl Pr, vložka 827Nový řádek

			1	2	3	4
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
AKTIVA CELKEM			**231 783 003,83**	**50 109 252,76**	**181 673 751,07**	**86 969 312,17**
A.	Stálá aktiva		226 954 170,40	50 109 252,76	176 844 917,64	82 500 439,20
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		1 499 590,17	1 079 201,17	420 389,00	96 140,00
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013	366 144,00	316 248,00	49 896,00	56 148,00
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	549 046,17	549 046,17		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	584 400,00	213 907,00	370 493,00	9 992,00
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041				30 000,00
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035				
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		225 431 580,23	49 030 051,59	176 401 528,64	82 381 299,20
1.	Pozemky	031	966 915,00		966 915,00	951 032,00
2.	Kulturní předměty	032	3 162 212,85		3 162 212,85	2 073 722,85
3.	Stavby	021	200 787 932,08	30 937 107,00	169 850 825,08	77 315 562,88
4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hm.m.věcí	022	10 105 746,21	7 856 203,00	2 249 543,21	2 033 832,47
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	10 234 956,59	10 234 956,59		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	122 181,50	1 785,00	120 396,50	
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	49 977,00		49 977,00	6 449,00
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	1 659,00		1 659,00	700,00
10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
III.	Dlouhodobý finanční majetek					
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
IV.	Dlouhodobé pohledávky		23 000,00		23 000,00	23 000,00
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	23 000,00		23 000,00	23 000,00
5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471				
B.	Oběžná aktiva		4 828 833,43		4 828 833,43	4 468 872,97
I.	Zásoby		1 512 575,08		1 512 575,08	1 186 526,20
1.	Pořízení materiálu	111				
2.	Materiál na skladě	112	188 617,05		188 617,05	141 381,73
3.	Materiál na cestě	119				
4.	Nedokončená výroba	121				
5.	Polotovary vlastní výroby	122				
6.	Výrobky	123				
7.	Pořízení zboží	131				
8.	Zboží na skladě	132	1 304 808,03		1 304 808,03	1 045 144,47
9.	Zboží na cestě	138	19 150,00		19 150,00	
10.	Ostatní zásoby	139				
II.	Krátkodobé pohledávky		403 624,92		403 624,92	353 683,94
1.	Odběratelé	311	179 018,83		179 018,83	133 464,00
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	154 190,00		154 190,00	159 035,00
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315				
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
9.	Pohledávky za zaměstnanci	335				
10.	Sociální zabezpečení	336				
11.	Zdravotní pojištění	337				
12.	Důchodové spoření	338				
13.	Daň z příjmů	341				
14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdob.peněž.plnění	342				
15.	Daň z přidané hodnoty	343				
16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vlád.instituce	344				
17.	Pohledávky za vybranými ústředn.vlád. institucemi	346				
18.	Pohledávky za vybranými místními vlád.institucemi	348				
28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
30.	Náklady příštích období	381	66 238,68		66 238,68	50 184,94
31.	Příjmy příštích období	385				
32.	Dohadné účty aktivní	388				
33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	4 177,41		4 177,41	11 000,00
III.	Krátkodobý finanční majetek		2 912 633,43		2 912 633,43	2 928 662,83
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245				
9.	Běžný účet	241	2 593 889,34		2 593 889,34	2 591 851,74
10.	Běžný účet FKSP	243	236 078,09		236 078,09	178 435,09
15.	Ceniny	263	61 920,00		61 920,00	133 440,00
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	20 746,00		20 746,00	24 936,00

			1	2
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
PASIVA CELKEM			**181 673 751,07**	**86 969 312,17**
C.	Vlastní kapitál		178 984 149,22	84 302 677,49
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		174 969 598,24	81 926 123,45
1.	Jmění účetní jednotky	401	80 380 592,33	42 219 084,27
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	94 589 005,91	39 707 039,18
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406		
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy předcházejících účetních období	408		
II.	Fondy účetní jednotky		878 799,81	975 030,09
1.	Fond odměn	411	9 284,00	9 284,00
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	236 078,09	178 435,09
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsl. hosp.	413	622 301,04	495 705,39
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	6 928,43	17 191,36
5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	4 208,25	274 414,25
III.	Výsledek hospodaření		3 135 751,17	1 401 523,95
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního obdobíí		1 860 822,87	926 389,95
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetn.období	432	1 274 928,30	475 134,00
D.	Cizí zdroje		2 689 601,85	2 666 634,68
I.	Rezervy			
1.	Rezervy	441		
II.	Dlouhodobé závazky			
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1 ÚČETNÍ OBDOBÍ BĚŽNÉ	2 ÚČETNÍ OBDOBÍ MINULÉ
III.	Krátkodobé závazky		2 689 601,85	2 666 634,68
1.	Krátkodobé úvěry	281		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321	175 729,79	360 635,36
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324		
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
10.	Zaměstnanci	331	1 147 852,00	1 084 595,00
11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333		
12.	Sociální zabezpečení	336	456 083,00	438 010,00
13.	Zdravotní pojištění	337	196 844,00	189 261,00
14.	Důchodové spoření	338		
15.	Daň z příjmů	341		
16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdob. peněž.plnění	342	181 900,00	165 820,00
17.	Daň z přidané hodnoty	343		
18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347		
20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	125 122,01	48 609,00
32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
35.	Výdaje příštích období	383		
36.	Výnosy příštích období	384	186 582,94	97 402,36
37.	Dohadné účty pasivní	389	219 488,11	282 301,96
38.	Ostatní krátkodobé závazky	378		

Podpisový záznam:

Výkaz zisku a ztráty

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
sestavený k 31.12.2020
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
okamžik sestavení: 29.01.2021 17:09:58

Název účetní jednotky: Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace
Sídlo: Horní náměstí 7/7
Přerov I-Město
750 02 Přerov
Právní forma: příspěvková organizace
IČO : 00097969
Příspěvková organizace zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl Pr, vložka 827Nový řádek

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	**NÁKLADY CELKEM**		**36 975 237,43**	**35 372,57**	**33 724 138,36**	**111 993,52**
I.	Náklady z činnosti		36 975 237,43	35 372,57	33 722 807,34	111 993,52
1.	Spotřeba materiálu	501	1 903 343,76		1 922 259,19	2 000,00
2.	Spotřeba energie	502	1 431 122,11	1 083,00	1 497 145,88	6 465,00
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503				
4.	Prodané zboží	504	668 760,33		535 170,49	
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	-65 823,00			
6.	Aktivace oběžného majetku	507	-31 064,00			
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
8.	Opravy a udržování	511	1 313 345,27	2 531,00	1 931 915,02	2 300,00
9.	Cestovné	512	28 537,00		78 459,00	
10.	Náklady na reprezentaci	513	48 677,00		86 458,00	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	3 066 195,12	22 730,57	3 136 450,88	70 256,52
13.	Mzdové náklady	521	17 961 083,00	1 325,00	16 153 162,00	17 451,00
14.	Zákonné sociální pojištění	524	5 884 137,00	448,00	5 341 120,00	5 900,00
15.	Jiné sociální pojištění	525	48 010,00	4,00	43 317,00	48,00
16.	Zákonné sociální náklady	527	688 808,00	27,00	622 679,00	349,00
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitostí	532				
20.	Jiné daně a poplatky	538	33 284,25		49 393,00	
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
23.	Jiné pokuty a penále	542				
24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Manka a škody	547			3 256,20	
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	2 519 089,00	7 224,00	1 913 717,00	7 224,00
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557				
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	1 345 479,11		377 821,60	
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	132 253,48		30 483,08	
II.	Finanční náklady				1 331,02	
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563			1 331,02	
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569				
III.	Náklady na transfery					
1.	Náklady vybraných ústř.vl.institucí na transfery	571				
2.	Náklady vybraných míst.vl.institucí na transfery	572				
V.	Daň z příjmů					
1.	Daň z příjmů	591				
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				

IČO: 00097969

Výkaz zisku a ztráty
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Muzeum Komenského v Přerově

sestavený k 31.12.2020

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
B.	**VÝNOSY CELKEM**		**38 647 875,87**	**223 557,00**	**34 332 840,83**	**429 681,00**
I.	Výnosy z činnosti		7 033 715,91	223 557,00	5 003 267,16	429 681,00
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	5 856 473,00	14 757,00	4 031 883,00	69 081,00
3.	Výnosy z pronájmu	603		208 800,00		360 600,00
4.	Výnosy z prodaného zboží	604	946 817,48		742 855,46	
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	10 000,00		10 000,00	
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
10.	Jiné pokuty a penále	642				
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhod. hm. maj. kromě pozemků	646				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	10 262,93		32 838,20	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	210 162,50		185 690,50	
II.	Finanční výnosy		930,53		1 466,55	
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	930,53		860,14	
3.	Kurzové zisky	663			606,41	
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
IV.	Výnosy z transferů		31 613 229,43		29 328 107,12	
1.	Výnosy vybraných ústř.vlád.institucí z transferů	671				
2.	Výnosy vybraných míst.vlád.institucí z transferů	672	31 613 229,43		29 328 107,12	
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		1 672 638,44	188 184,43	608 702,47	317 687,48
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		1 672 638,44	188 184,43	608 702,47	317 687,48

Podpisový záznam:

- -

12 Oddělení ředitelství

Asistentka ředitele se kromě administrativních úkolů věnovala digitalizaci terénních archeologických plánů a kresebné dokumentaci archeologických nálezů.
Ředitel průběžně plnil úkoly podle zadání věcně příslušného odboru OSKPP KÚOK či věcně příslušného náměstka hejtmana Olomouckého kraje (do 30. 10 2020 Ing. Petr Vrána), následně od věcně příslušného radního (od 30. 10. 2020 Bc. Jan Žůrek), např. podklady k hodnocení ředitelů, návrh rozpočtu a plánu práce na rok 2021. Postupně byly také plněny stanovené priority na rok 2020 i interního dlouhodobého harmonogramu úkolů MKP.
Z důvodu omezení spojených s prokázáním výskytu koronaviru, označovaného jako SARS CoV-2, nebo Covid-19, na území ČR, která byla v průběhu roku od března a pak od září překotně vyhlašována celou sérií usnesení Vlády ČR či vyhláškami Ministerstva zdravotnictví ČR, vydával ředitel pokyny a činil rozhodnutí jak k zajištění pracovně právních záležitostí (práce mimo pracoviště zaměstnavatele, zajištění ochranných pomůcek), tak k zajištění potřebných hygienických podmínek v návštěvnických provozech, případně jejich nutného uzavření.
V oblasti investic se ředitel účastnil kontrolních dnů při realizaci investičního projektu „Muzeum Komenského v Přerově – Záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn“ a podílel se na přípravě slavnostního otevření helfštýnského paláce za účasti významných hostů dne 21. srpna 2020. Dále se účastnil procesu výběrového řízení a hodnocení veřejné zakázky projektu „Muzeum Komenského v Přerově – Rekonstrukce budovy ORNIS“. Po předání stavby vybranému zhotoviteli, firmě Ptáček – pozemní stavby s.r.o. dne 26. 10. 2020, se účastnil následných kontrolních dnů.
V oblasti publikační činnosti byla hlavním a časově náročným úkolem redakční příprava monografické publikace *Hrad Helfštýn, strážce Moravské brány* autorů Jiří Lapáček – Jan Lauro – Lubor Maloň – Zdeněk Schenk, kterou se podařilo muzeu vydat na sklonku roku těsně před Vánocemi. Ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně redigoval a připravil k vydání 35. ročník Zpravodaje Společnosti přátel starožitných hodin, pro který zpracoval přehled výročí hodinářských osobností na rok 2020.
V oblasti vzdělávání se ředitel zúčastnil videokonference a plenárního zasedání Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG ČR, pořádaného Moravským zemským muzeem 3. 12. 2020. Účastnil se také on-line pracovních seminářů Českého spolku horologického.
V oblasti prezentace byl kurátorem výtvarné výstavy *Tak nějak...Eva Chyťová. Obrazy*, která se uskutečnila od 17. ledna do 15. března 2020 v Kapli přerovského zámku.
V průběhu roku 2020 se také pracovalo na kompletní rekonstrukci webových stránek MKP jako na investici do nehmotného majetku zajišťovanou z IF organizace. V rámci redakčního systému cPilot poskytovaného Ing. T. Stejskalem byly konstruovány 4 webové stránky, nově a samostatně pro akci Hefaiston, dále pro Helfštýn, ORNIS, a přerovské muzeum, do něhož byla zahrnuta dříve samostatná sekce zámek Přerov. Webové stránky jsou nyní uzpůsobené pro čtení na zařízeních pro hendikepované i pro mobilní zařízení (telefony, tablety).

Členství v organizacích

Člen Komise regionální historie Moravy a Slezska při Asociaci muzeí a galerií ČR
Člen Komise pro muzejní management při Asociaci muzeí a galerií ČR
Člen Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Vlastivědného muzea v Olomouci
Člen Společnosti přátel starožitných hodin, člena Kruhu přátel Technického muzea v Brně (od října 2014 místopředseda)
Člen Českého spolku horologického

13 Další informace. Standardy veřejných služeb

Zájmová sdružení u muzea

Hrad Helfštýn, z.s.

Partneři a spolupracovníci

Město Lipník nad Bečvou
Statutární město Přerov
Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka České společnosti ornitologické
Folklórní soubor Haná Přerov
Cukrle, občanské sdružení, Přerov
Mykologický klub Přerov

Spolupráce s jinými organizacemi a subjekty

AOPK ČR
Arcibiskupství olomoucké
Archeologické centrum Olomouc
Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Brno
Comenius Museum Naarden
Gymnázium Jakuba Škody v Přerově
Česká společnost pro ochranu netopýrů
Česká televize
Českomoravský štěrk
Český svaz ochránců přírody Via Hulín
ČSO
ELG, z. s.
Filozofický ústav Akademie věd České republiky
Gymnázium Jakuba Škody v Přerově
Katedra zoologie a Ornitologická laboratoř PřF UP Olomouc
Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze
Kulturní a informační služby Přerov
Lesy ČR
Město Kravaře
Město Tovačov
Městská knihovna Přerov
Městská kulturní zařízení Hranice
Městys Dřevohostice
Městys Tištín
Ministerstvo životního prostředí ČR
Muzeum a galerie v Prostějově
Muzeum historických kočárů Čechy pod Kosířem
Muzeum Jana Amose Komenského Uherský Brod
Muzeum Kroměřížska Kroměříž
Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství Hluboká nad Vltavou
Muzeum Novojičínska Nový Jičín
Muzeum regionu Valašsko
Muzeum školství a pedagogiky v Bratislavě
Muzeum Těšínska, Český Těšín
Muzeum umění Olomouc

Muzeum v Bruntále
Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Muzeum Zdeňka Buriana ve Štramberku
Národní muzeum v Praze
Národní památkový ústav
Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského Praha
Obec Hlinsko
Obec Prosenice
Obec Sušice
Obec Veselíčko
Ornitologická stanice PAN, Gdansk, Polsko
Sladovna Písek, o. p. s.
Státní okresní archiv Přerov
Středisko volného času Lipník nad Bečvou
Střední lesnická škola v Hranicích
Šmíra Print Ostrava
Technické muzeum v Brně
Územní sdružení Přerov Českého zahrádkářského
Vědecká knihovna v Olomouci
Vlastivědné muzeum v Olomouci
Vlastivědné muzeum v Šumperku
Základní škola Přerov, Svisle 13

Spolupráce s médii

Tisk lokální: Přerovské listy, Přerovský a Hranický deník (s páteční přílohou Nové Přerovsko), Měsíčník Olomouckého kraje, Olomoucký deník, Lipenské listy, Týdeník 5plus2
Tisk celostátní: Mladá fronta Dnes, Deník Právo, Lidové noviny
Periodika: HEPHAISTOS, KROK – kulturní revue Olomouckého kraje, Kovárenství, Střední Morava – vlastivědná revue, TIM, Věstník Společenstva kovářů, aj.
Televize lokální: TV Přerov, TV Morava, Přerovská internetová televize
Televize celostátní: Česká televize
Rozhlas lokální: Český rozhlas Olomouc, Rádio Haná
Česká tisková kancelář

Standardy veřejných služeb

Zpřístupnění muzejních výstav a expozic

Otvírací doba Muzea Komenského v Přerově a jeho poboček

Přerovský zámek:	celoročně		
	Út - Pá 8.00 – 17.00		
	So - Ne 9.00 – 17.00		
Helfštýn:	březen, listopad	duben, září, říjen	květen - srpen
	So - Ne 9.00 – 16.00	Čt - Ne 9.00 – 17.00	Čt - Ne 9.00 – 18.00
ORNIS:	listopad – březen	duben - říjen	
	Po - Pá 8.00 – 16.00	Po - Pá 8.00 – 16.00	
		So - Ne 9.00 – 17.00	

Muzeum uzavřeno na základě usnesení vlády ČR: 12. 3. – 11. 5., 12. 10. – 2. 12., 18. 12. – 31. 12.

Zveřejnění programů a publikací

Způsob zveřejnění: Programy jsou zveřejňovány prostřednictvím vlastních webových stránek, plakátováním na vlastních vývěskách i v rámci placeného výlepu (Přerov). Měsíční programy, čtvrtletní Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově i pozvánky na výstavy a akce jsou rozesílány formou e-mailových adresářů, pro přátele muzea a vzácné hosty i poštou.
Prodej vlastních publikací probíhá na pokladně zámku v Přerově, na pokladně a prodejně suvenýrů hradu Helfštýna a na ORNISu. Nabídka publikací je zveřejněna na webových stránkách muzea a na základě objednávky je lze zasílat na dobírku. Vybrané publikace z nedávné produkce jsou formou komisního prodeje nabízeny v Městském informačním centru, Náměstí TGM 8, Přerov.

Zveřejnění cen vstupného a slev

Ceník vstupného a slev je přehledně a viditelně vyvěšen ve všech objektech Muzea Komenského v Přerově, kde se poskytují služby veřejnosti i na webových stránkách muzea.

Přehled volných vstupů

Volné vstupy		zámek Přerov	Helfštýn	ORNIS
18. 5. 2020	Mezinárodní den muzeí	-	-	-
13. 9. 2020	Den evropského kulturního dědictví	zdarma	zdarma	zdarma

Slevy

Vstup zdarma:
děti do šesti let, držitelé průkazů Asociace muzeí a galerií (AMG), Zväzu múzeí na Slovensku (ZMS) a Mezinárodní rady muzeí (ICOM), držitelé průkazu Olomouc region Card a zaměstnanci Krajského úřadu Olomouckého kraje

Vstupné se slevou:
děti od šesti let, studenti, důchodci, těžce zdravotně postižení občané - držitelé průkazu ZTP a ZTP/P (včetně průvodce), držitelé mezinárodních průkazů studenta (ISIC), mládežníka (IYTC) a učitele (ITIC), držitelé Rodinných pasů (Pozn. *neplatí na zvlášť zpoplatněné akce*), držitelé průkazu Dějiny a současnost

Odstraňování bariér znemožňujících užívání služeb osobám s omezenou schopností pohybu a orientace

Oznámení o omezené dostupnosti i existujících bariérách jsou uvedena na webových stránkách muzea i v přehledech akcí poskytovaných pro účely cestovního ruchu.

Zveřejnění výroční zprávy

Výroční zpráva je zveřejněna na webových stránkách www.prerovmuzeum.cz. V elektronické formě byla předána zřizovateli prostřednictvím Portálu příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem. Uložena k nahlédnutí je na ředitelství Muzea Komenského v Přerově, Horní nám. 7, Přerov.

Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace. Výroční zpráva za rok 2020
Redakce: Radim Himmler, Petra Holcová
Podklady za jednotlivá oddělení zpracovali: Radim Himmler, Alena Chodilová, Josef Chytil, Jan Lauro, Lubor Maloň, Jana Trtíková, Zdeněk Zajíček
Grafická úprava: Gabriela Veselá
Sazba: Petra Holcová
Použité fotografie: fotoarchiv MKP, Iveta Juchelková, Lubomír Vyňuchal
Datum vydání: březen 2021
© Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace